

KALLELSE

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Dag	Måndagen den 17 oktober 2016
Tid	Kl. 18.00
Plats	Nacka stadshus, Nackasalen
Ordförande	Lars Stenholm
Sekreterare	Liselotte Lexén

Kl. 17.30 Fullmäktigecafé

Kl. 18.00 Sammanträdet inleds med besvarande av interpellationer

Kl. 19.00 Nacka kommun uppvaktar Maja Reichard, flerfaldig medaljör i Paralympics

Kl. 19.15 börjar sammanträdet med behandling av beslutsärenden

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Sammanträdet öppnande	
2.	Närvaro	
3.	Val av justeringsman	
4.	Eventuella enkla frågor	
	Interpellationer	
5.	Interpellation - Säkerheten vid bussterminalen i Katarinaberget <i>Interpellation den 12 september 2016 av Christina Ståldal (NL)</i>	
6.	Interpellation - Utredning av multiarena i Fisksätra <i>Interpellation den 12 september 2016 av Christina Ståldal (NL)</i>	
7.	Interpellation - Utemiljön vid skolor och förskolor <i>Interpellation den 12 september 2016 av Espen Bjordal med flera (S), Camilla Carlberg (V) och Magnus Söderström (MP)</i>	

Nr	Ärende	Noteringar
8.	Interpellation-Speciallärare och specialpedagoger i grundskolan och gymnasieskolan <i>Interpellation den 12 september 2016 av Espen Bjordal och Khashayar Farmanbar (S)</i>	
9.	Interpellation - Individuellt brandskydd för äldre <i>Interpellation den 12 september 2016 av Majvie Svärd, Gunnel Nyman Gräff och Andreas Falk (S)</i>	
10.	Interpellation - Åtgärder när barn far illa <i>Interpellation den 12 september 2016 av Andreas Falk och Majvie Svärd (S)</i>	
11.	Upprop	
	Valärenden	
12.	Val av ny nämndeman för tiden intill utgången av 2019 efter Louise Sjöblom (M) som entledigats från sitt uppdrag Bordlagt KF 12/9-16	
	Beslutsärenden	
13.	Tillägg till exploateringsavtal i stadsbyggnadsprojektet Verksamhetsområde Semestervägen, om utbyggnad av allmänna anläggningar <i>Fastigheterna Lännersta 10:1, 1:808 och Boo 1:1070</i>	
14.	Redovisning av användning av kommunalt partistöd	
15.	Begränsat antal elever i kommunala skolor <i>Motion den 14 mars 2016 av Camilla Carlberg, Barbro Sörman och Rolf Wasteson (V)</i> Bordlagt KF 12/9-16	
16.	Ökat skydd för groddjur <i>Motion den 14 mars 2016 av Magnus Söderström (MP)</i> Bordlagt KF 12/9-16	
17.	Handlingsplan mot extremism <i>Motion den 23 maj 2016 av Bosse Ståldal med flera (NL)</i> Bordlagt KF 12/9-16	
18.	Nära och tillgängliga återvinningsstationer <i>Motion den 19 januari 2016 av Rolf Wasteson m fl (V)</i> Bordlagt KF 12/9 2016	

Nr	Ärende	Noteringar
19.	Fastighetsnära insamling av avfall <i>Motion den 14 mars 2016 av Åsa Marnell och Per Chrisander (MP)</i>	
20.	Mottagningscentrum för nyanlända barn <i>Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP)</i>	
21.	Föreningsdag i Nacka <i>Motion av Lisskulla Zayane och Sidney Holm (MP) den 18 april 2016</i>	
22.	Sammanhängande promenadstråk i Nacka <i>Motion den 18 april 2016 av Helena Westerling m fl (S)</i>	
23.	Uttagskapacitet i Sandasjöns reservvattentäkt <i>Motion den 18 april av Roger Bydler (MP)</i>	
24.	Anmälningar, meddelanden och tillkännagivanden	
25.	Anmälningar från revisorerna	
26.	Inkomna motioner, interpellationer och enkla frågor	

Interpellation från Nackalistan till KS-ordförande Mats Gerdau

Är säkerheten tillräcklig för bussar och resenärer i Katarinaberget?

Planen för parkering av bussar till Slussen är att de ska inrymmas i Katarinaberget, djupt under havsnivå. Idén till detta var inte ny utan hade redan utretts och befunnits vara otillfredsställande eftersom den var farlig för resenärerna, dyr och med ett längre gångavstånd till t-bana och övriga bussar. I tider med en orolig värld och behov av ett ökat säkerhetstänkande gäller detta inte minst för knutpunkter där många människor reser och passerar, för minimering av risk för bränder och attentat.

Stockholm lovade i domstol att inte påbörja arbetena med Nya Slussen förrän det fanns två lagakraftvunna planer. Trots dessa löften till bl a Nacka och Värmdö valde Stockholm i strid med detta att påbörja bygget av Nya Slussen. Det har länge funnits alternativ till byggande och planer i olika varianter med billigare bussterminal utan behov av något domstolsbeslut.

Stockholms egna utredningar visar att säkerheten inte är tillräcklig enligt uppställda säkerhetskrav av DNV (Det Norska Veritas). Det visar att terminalbygge i berget fortfarande inte förväntas bli tillräckligt säkert.

Nackalistas frågor är

Kommer Du som kommunstyrelsens ordförande verka för att Nacka kommun kräver att Stockholms stad gör en oberoende granskning av säkerhetsaspekterna vid alternativet med en bussterminal i Katarinaberget?

Om en granskning visar att säkerheten är fortsatt undermålig, blir det då ett provisorium för parkering av bussarna som kommer att gälla?

Nackalistan 160815

Christina Ståldal

Interpellation till fritidsnämndens ordförande Richard Wendt om

Den planerade multiarenan i Fisksätra

När beslut togs förra året, 2015, om att utreda och sannolikt lokalisera en ny simhall till Saltsjöbaden så lade Alliansen fram ett förslag och ett beslut togs om att utreda förutsättningarna för att bygga en multiarena i Fisksätra.

Eftersom inget hittills har hörts om denna utredning så undrar nu Nackalistan

På vilken plats i Fisksätra ska en tänkt multiarena ligga?

När kommer den att finnas i investeringsbudgeten?

Vilka sport- och aktivitetsgrenar är den tänkt att rymma?

När beräknas arenan vara klar?

Christina Ståldal

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Utemiljö på Nacka skolor och förskolor

Interpellation till kommunstyrelsens och utbildningsnämndens ordförande

I plan- och bygglagen (2010:900) kan man läsa:

”Om tomten ska bebyggas med byggnadsverk som innehåller en eller flera bostäder eller lokaler för fritidshem, förskola, skola eller annan jämförlig verksamhet, ska det på tomten eller i närheten av den finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse. Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna både friyta och parkering enligt första stycket 4, ska man i första hand ordna friyta.” (PBL, 8 kap. §9)

Samma sak gäller om tomten är bebyggd (PBL, 8 kap § 10). Friytan för att möjliggöra lek och utevistelse går med andra ord alltid först. En skolgård som inbjuder till fri lek är betydelsefull för likväl fysisk, social som mental hälsa. Den fria leken ger välbefinnande och glädje och fungerar avstressande utan prestationskrav. Skolgården är en viktig rekreationsyta, men utgör också en pedagogisk resurs. Utemiljön kan mycket väl vara en viktig del i lärandet och stöd i barnens kunskapsinhämtning kring olika ämnen.

Nacka växer och kravet på nyetablering av skolor och förskolor är och kommer att blir stort framöver. Det är viktigt att utemiljön ses som en viktig resurs i barnets skolgång.

Det finns idag inga nationella riktlinjer för skolgårdar och det finns heller ingen lag eller förordning som i mer detalj reglerar skolans utemiljö för förskolor och grundskolor. Skolgårdens utformning är en fråga som är upp till skolans huvudman och samma regler gäller för fristående som kommunal verksamhet. Det har resulterat i att vi idag kan finna skolor där eleverna saknar en inspirerande utemiljö.

Därför vill vi fråga :

- Vad har kommunen för riktlinjer och krav på lämplig utemiljö vid nyetablering och vid befintliga skolområden vid Nackas skolor och förskolor (både kommunala och fristående)?

Nacka den 8 september 2016

Espen Bjordal (S) Magnus Söderström (MP) Camilla Carlberg (V) Helena Westerling (S)

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Antalet speciallärare och specialpedagoger i grundskolan och gymnasieskolan

Interpellation till utbildningsnämndens ordförande

Finland lyfts ofta upp som ett föregångsland inom skolvärlden. Landet ligger i topp vid PISA-mätningarna, läraryrket har hög status och det är svårt att komma in på lärarutbildningarna. I Finland har man bestämt sig: skolan ska vara likvärdig och den ska vara till för alla. Skillnaderna mellan skolorna är små och resultaten mycket goda. En av framgångsnycklarna är att man litar på sina lärares professionella kompetens och kunnande samt att man mycket tidigt ger alla barn, oavsett anledning, det stöd som de behöver i skolan. I Finland används specialpedagogiken i förebyggande syfte, i Sverige tar vi in specialpedagogiken när problem redan uppstått. Andelen elever som får regelbundet specialpedagogiskt stöd ligger kring 10 procent i Finland. På Kirkkojärvi skola har man 14 speciallärare på 550 elever. Vi undrar hur läget ser ut i Nacka? Då specialpedagogiken är en nyckel för framgång ställer vi följande interpellationsfrågor till utbildningsnämndens ordförande Tobias Nässén.

- Hur många speciallärare respektive specialpedagoger finns det på respektive grundskola (kommunala och fristående) respektive gymnasieskola (kommunala och fristående) i Nacka?
- Hur stor andel elever i Nacka får regelbundet specialpedagogiskt stöd?
- Hur många resurspersoner /assistenter är anställda på respektive skolenhet? Vilken utbildning har de samt vilken utbildning erbjuds de under pågående uppdrag?
- Vilken kompetensutveckling genomför lärarna inom grundskolan respektive gymnasiet inom det specialpedagogiska området?

Nacka den 8 september 2016

Espen Bjordal (S) Khashayar Farmanbar (S)

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

INDIVIDUELLT BRANDSKYDD FÖR ÄLDRE

Interpellation till äldrenämndens ordförande

Varje år omkommer omkring hundra personer i bränder i Sverige, de flesta i sina egna hem. Pensionärer är en överrepresenterad grupp. Med individanpassat brandskydd skulle många kunna räddas. Bland äldre finns många som inte själva kan släcka en brand eller klarar av att fly undan och sätta sig i säkerhet. Orsaken kan vara brist på fysisk och psykisk förmåga, medicinpåverkan eller andra tillstånd som i högre grad drabbar äldre. Regelverket för brandskydd i bostäder tar inte hänsyn till detta. Många får idag hjälp med att anpassa sitt hem till de egna förutsättningarna utifrån aspekter som till exempel tillgänglighet. Få kommuner har med brandskyddet i biståndsbedömningen, trots att det finns bra och ofta enkla lösningar som kan ge äldre ett individanpassat brandskydd.

En enkel åtgärd kan vara att en person som röker övergår till el-cigarett, att man använder batteriljus i stället för vanliga ljus. Exempel på hjälpmedel kan vara spisvakt (OBS! Timer är inte samma sak som spisvakt), mobil sprinkler. Flamsäkra sängkläder och rökförkläde i brandsäkert material finns också. Dessa enkla hjälpmedel har inte någon hög kostnad.

Vi undrar därför

- Hur det individuella brandskyddet för äldre ser ut? Antal och vilken typ av brandskydd det är och om det täcker behovet.
- Tas det individuella brandskyddet med vid biståndsbedömningen?
- Vilken/a kontakt/er har man med Räddningstjänsten i denna så viktiga fråga?

Nacka den 8 september 2016

Majvie Swärd (S) Gunnel Nyman Gräff (S) Andreas Falk (S)

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Barn som far illa i Nacka kommun

Interpellation till socialnämndens ordförande

Det kommer oroväckande rapporter om att barn som på olika sätt far illa ökar i Nacka kommun. I synnerhet gäller det barn mellan 0-12 år. Fler barn som blir utsatta för våld eller som tvingas bevittna våld i hemmet, som ska vara barnens trygga miljö.

Antalet aktualiseringar inom kommunens verksamhet som utreder barn och unga har hela tiden ökat från 2014 -2016. 2014 var det 2088 stycken och 2015 2291 stycken. Statistiken för 2016 är ännu inte säkerställd, men det mesta pekar på att det ligger något högre än 2015. Dessa ökningarna har också inneburit att antalet LVU också ökat.

Ökningen i anmälningar av antalet barn som far illa ökar naturligtvis trycket på den personal som ska utreda. Därmed riskerar det påverka utredningstiderna. Av de 720 barnavårdsutredningar som avslutades 2015 så var 80 procent inom fyra månader. För 2016 finns ännu inga siffror men i samtal med chefer har framkommit att man periodvis inte klarat att hålla utredningstiderna eftersom det varit för hög arbetsbelastning.

I spåren av den höga arbetsbelastningen ökar också risken för sjukskrivningar bland personal som jobbar med utredningar. Kvaliteten i utredningar riskerar också på sikt försämras om inte den negativa trenden bryts med fler ärenden och för lite personella resurser för utredningar. Risken är också att det kommer bli allt svårare rekrytera kvalificerade utredare som en konsekvens av den ökade arbetsbelastningen.

Vi vill därför fråga socialnämndens ordförande:

- Kommer det genomföras en fördjupad analys av orsakerna till ökningen av barn som far illa?
- Vilka förebyggande insatser kommer Nacka kommun satsa på för att vända den negativa trenden med barn som far illa?
- Vilka kort och långsiktiga åtgärder kommer vidtas för att minska belastningen på personalen så att lagstadgade utredningstider kan hållas och sjukskrivningar minska?

Nacka den 8 september 2016

Andreas Falk (S) Majvie Swärd (S)

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 258

Dnr KFKS 2012/139

Tillägg till exploateringsavtal i stadsbyggnadsprojektet Verksamhetsområde Semestervägen om utbyggnad av allmänna anläggningar

Fastigheterna Lännersta 10:1, 1:808 och Boo 1:1070

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ingår föreslaget tillägg till exploateringsavtal med Electroscandinavisk Teknikutveckling avseende utbyggnad av allmänna anläggningar inom fastigheten Lännersta 10:1.

Ärendet

Utbyggnad av vändplanen ska enligt gällande exploateringsavtal utföras av exploatören. Tillägget till exploateringsavtal reglerar att utbyggnaden av vändplats istället utförs av kommunen och exploatören betalar ett exploateringsbidrag för att täcka de kostnader för utbyggnad som enligt gällande avtal åligger entreprenören att utföra.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 13 september 2016 § 149

Exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 23 augusti 2012

Tillägg till exploateringsavtal med Electroscandinavisk Teknikutveckling inklusive bilagor.

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 13 september 2016 § 149

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ingår föreslaget tillägg till exploateringsavtal med Electroscandinavisk Teknikutveckling avseende utbyggnad av allmänna anläggningar inom fastigheten Lännersta 10:1.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med stadsutvecklingsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2016-08-23

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2012/139

Projekt 9382

Kommunstyrelsen

Tillägg till exploateringsavtal i stadsbyggnadsprojektet Verksamhetsområde Semestervägen om utbyggnad av allmänna anläggningar

Fastigheterna Lännersta 10:1, 1:808 och Boo 1:1070

Förslag till beslut

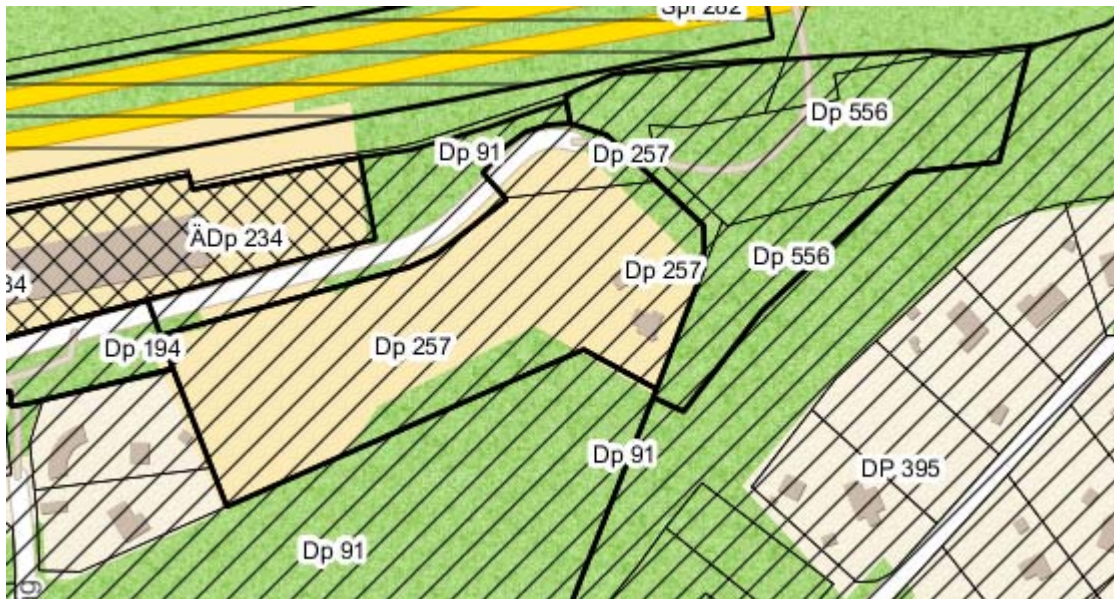
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ingår föreslaget tillägg till exploateringsavtal med Electroscandinavisk Teknikutveckling avseende utbyggnad av allmänna anläggningar inom fastigheten Lännersta 10:1.

Sammanfattning

Utbyggnad av vändplanen ska enligt gällande exploateringsavtal utföras av exploatören. Tillägget till exploateringsavtal reglerar att utbyggnaden av vändplats istället utförs av kommunen och exploatören betalar ett exploateringsbidrag för att täcka de kostnader för utbyggnad som enligt gällande avtal åligger entreprenören att utföra.

Ärendet

Kommunfullmäktige ingick 1999 ett exploateringsavtal med Electroscandinavisk Teknikutveckling i samband med antagandet av detaljplan 257 som vann laga kraft 2000-11-01. I detta avtal förband sig exploatören att bygga ut allmänna anläggningar inom detaljplan. Någon utbyggnad av dessa anläggningar skedde aldrig och 2014-04-17 vann angränsande detaljplan 556 laga kraft. Detaljplan 556 innehåller byggrätter för verksamhet på den kommunägda fastigheten, Boo 1:1070.

Karta över gällande detaljplaner inom projektområdet

Syftet med detaljplan 556 var att möjliggöra en markanvisning av kommunens fastighet för verksamhetsutövning. För att detta ska vara möjligt måste allmänna anläggningar inom detaljplan 257 byggas ut. När den kommunala verksamhetstomten i slutet på Prästkragens väg var planlagd för verksamheter krävde detta ytterligare åtgärder vad avser utformningen av vändplanen än tidigare tänkt. Detta för att komma åt den kommunägda verksamhetstomten. Exploatörens åtagande om utbyggnad av vändplanen var således inte längre aktuellt enligt det tidigare tecknade exploateringsavtal eftersom ytterligare åtgärder krävs bland annat för att få till en lämplig tillfart till den kommunägda tomten.

Syftet med tilläggsavtalet är att möjliggöra för en utbyggnad av vändplanen i kommunens regi där exploatören får stå för de kostnader som han enligt det gamla avtalet hade åtagit sig. Utbyggnad av allmänna anläggningar medför en möjlighet att exploatera för verksamhet på kommunal fastighet då angöring kommer att vara via den vändplats som ingår i befintligt exploateringsavtal.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommun bygger ut de allmänna anläggningar i området och Electroscandinavisk Teknikutveckling betalar ett exploateringsbidrag som uppgår till totalt 2 000 000 kronor exklusive moms.

Då utbyggnaden även förbättrar för gång- och cykeltrafikanter samt möjliggör angöring till den kommunala fastigheten Boo 1:1070 kommer utbyggnadskostnaden att vara högre än exploateringsbidraget.

Antagandet av detta tilläggsavtal och därmed säkerställandet av utbyggnad av vändplanen möjliggör för en försäljning av fastigheten Boo1:1070 med verksamhetssyfte.

Bilagor

Tillägg till exploateringsavtal med Electroscandinavisk Teknikutveckling inklusive bilagor.

Exploateringsenheten

Ulf Crichton
Exploateringschef

Peter Skogberg
Projektledare

TILLÄGG TILL
EXPLOATERINGSAVTAL
FÖR DEL AV VERKSAMHETSOMRÅDE
SEMESTERVÄGEN(PRÄSTKRAGENS VÄG)

Exploateringsavtal har tidigare tecknats avseende fastigheterna Lännersta 1:970 m fl (ONB 1999/172 214). Detta tillägg till exploateringsavtalet är föranlett av en uppdaterad detaljplan samt annat utförande av allmänna anläggningar. Förändring i ursprungligt avtal gäller endast § 5 och § 8. I övrigt gäller exploateringsavtalet i oförändrat skick.

§ 1 PARTER

Mellan Nacka kommun genom dess kommunstyrelse, nedan kallad kommunen, och Electroscandinavisk Teknikutveckling, Box 4001, 132 04 Saltsjö-Boo (org.nr 556438-8634), nedan kallade exploatören, träffas följande tillägg till exploateringsavtal avseende fastigheterna Bo 1:1070, Lännersta 1:808, Lännersta 10:1 och Bo 1:608, Nacka kommun.

§ 2 IKRAFTTRÄDANDE OCH GILTIGHET

Detta avtal börjar löpa från och med dagen för Kommunens undertecknande av detta avtal.

§ 3 MARKÖVERLÅTELSE

Parterna har enats om att § 5 i exploateringsavtalet skall kompletteras med följande.

Exploatören överlåter till kommunen utan ersättning de delar av fastigheten Lännersta 1:808 som enligt detaljplaneförslaget skall utgöra allmän platsmark.

Kommunen överlåter till exploatören utan ersättning de delar av fastigheten Lännersta 10:1 som enligt detaljplaneförslag skall utgöra kvartersmark.

§ 4 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

Parterna har enats om att § 8 i exploateringsavtalet skall ersättas med följande.

Exploatören skall bekosta ombyggnad av vändplan, Prästkragens väg, samt de omläggningar av ledningar och brunnar som erfordras på grund av ombyggnaden av vändplanen. Anläggningarna kommer utföras som en del av framtaget förfrågningsunderlag daterat 2015-03-20. Kommunen utför utbyggnaden och för detta ska exploatören ersätta kommunen.

Ersättningen till kommunen uppgår till 2 000 000 kr (tvåmiljoner kronor) ex moms.

Ersättningen skall betalas 1 miljon 3 månader efter att detaljplan vunnit laga kraft och 1 miljon när arbetet med vändplatsen har färdigställts. Antagandehandlingar biläggs tilläggsavtalet.

§ 5 ÖVERENSKOMMELSE

Om inget annat uttryckligen överenskommits i detta avtal ska bestämmelserna i exploateringsavtalet ONB 1999/172 214, biläggs tilläggsavtalet, fortsätta att gälla med full verkan.

Bilagor

Exploateringsavtal ONB 1999/172 214

Utkast till antagandehandling beträffande planändring MSN 2013/65-214

Karlbilaga till utkast planändring

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den .....
För Nacka kommun

..... den .....
För Electroskandinavisk Teknikutveckling AB

.....
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

.....
.....
.....

.....
Ulf Crichton
Exploateringschef

EXPLOATERINGSAVTAL

§ 1 PARTER

Mellan Nacka kommun genom dess kommunstyrelse, nedan kallad kommunen, och Electroscandinavisk Teknikutveckling, Box 53, 132 22 Saltsjö-Boo (org.nr 556438-8634), nedan kallade exploatören, träffas följande exploateringsavtal avseende fastigheterna Lännersta 1:970 m fl, Nacka kommun.

Lännersta 1:809 har som lagfaren ägare Eivor Perssons dödsbo. Detta avtal baseras på att exploatören förvärvar fastigheten.

§ 2 DETALJPLAN OCH ÖVRIGA HANDLINGAR

Exploateringen avser genomförande av bebyggelse för industri, kontor och handel. Som grund för exploateringen ligger förslag till detaljplan för fastigheterna Lännersta 1:970 m.fl. (Prästkragens väg) i Saltsjö-Boo, Nacka kommun, upprättad i april 2000.

Till avtalet hör följande handlingar:

- Bilaga 1 Förslag till detaljplan med bestämmelser och beskrivning (beskrivningen biläggs ej avtalet). Exploateringsområdet är markerat med röd begränsningslinje på kartan.
- Bilaga 2 Marköverlåtelse.
- Bilaga 3 Omfattningsbeskrivning allmänna anläggningar.
- Bilaga 4 Tidsplan.

§ 3 ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR

Parterna förutsätter

- Att Nacka kommunfullmäktige före den 31 december 2000 godkänner detta avtal genom beslut som vinner laga kraft,
- Att Områdesnämnden Boo före den 31 december 2000 antar förslaget till detaljplan genom beslut som vinner laga kraft.

Om någon av dessa förutsättningar inte uppfylles är avtalet förfallet om någon av parterna så påfordrar inom tre (3) månader efter det att part vunnit kännedom om den bristande förutsättningen.

§ 4 MÅL OCH ANSVAR

Exploateringsområdet skall bebyggas i huvudsak i enlighet med handlingarna i §2.

Exploatören ansvarar för genomförandet.

§ 5 MARKÖVERLÅTELSE

Kommunen överlåter till exploatören två områden av fastigheten Lännersta 10:1 om tillhoppa ca 4650 kvm för **ENMILJONTREHUNDRANITTITUSEN (1.390.000:-) KRONOR**. Områdena är rödmarkerade på bifogad kopia av detaljplanekartan, bilaga 2. Kommunen kommer att översända faktura på beloppet när de båda villkoren enligt §3 är uppfyllda.

Exploatören överlåter till kommunen utan ersättning ett område av fastigheten Lännersta 1:970 om ca 150 kvm som lagts ut som allmän platsmark. Området är blåmarkerat på bifogad kopia av detaljplanekartan, bilaga 2.

Överlåtelseerna gäller med de ändringar av gränserna för de överlåtna områdena som eventuellt vidtages i samband med blivande förrättning för fastighetsbildning eller fastighetsbestämning.

§ 6 TILLTRÄDE

De överlåtna områdena tillträdes så snart förutsättningarna enligt §3 är uppfyllda och ersättningen enligt §5 erlagd.

§ 7 FASTIGHETSBLDNING

Kommunen ansöker om den fastighetsbildning som erfordras för marköverlåtelseerna enligt § 5. Exploatören svarar för samtliga med avtalets genomförande förenade förrättningskostnader.

§ 8 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

Exploatören skall i samband med genomförande av bebyggelsen på kvartermark projektera, utföra och bekosta ombyggnad av vändplan, Prästkragens väg, samt de omläggningar av ledningar och brunnar som erfordras på grund av ombyggnaden av vändplanen. Anläggningarna skall utföras enligt omfattningsbeskrivning bilaga 3.

Exploatören skall bedriva arbetena så att trafikförsörjningen i området inte onödigtvis försvåras och så att befintlig va-försörjning kan fungera kontinuerligt.

Om exploatören eller av denne anlitad entreprenör orsakar skador på allmänna anläggningar skall exploatören återställa anläggningarna till så ursprungligt skick som skäligen är möjligt.

Belysningsanläggningarna, både för nyanläggning och flyttning, projekteras och utföres av Boo-Energi AB på exploatörens bekostnad om inte annan överenskommelse träffas mellan exploatören och Boo Energi AB.

Exploatören är byggherre- och driftansvarig för de allmänna anläggningarna fram till dess respektive anläggningar godkänts vid slutbesiktning. Därefter övergår anläggningarna till kommunen utan ersättning till exploatören.

Kontroll, besiktning och garanti

Kommunen kommer att utöva teknisk kontroll av de allmänna anläggningarna.

Sedan de allmänna anläggningarna färdigställts och arkivbeständiga relationshandlingar överlämnats till kommunen skall anmälan om slutbesiktning göras av exploatören. Besiktningsman utses av kommunen efter samråd med exploatören.

Slutbesiktning skall inte utföras under tiden november - april i den mån väderleken är otjänlig.

Garantitiden skall vara två år från tidpunkten för godkänd slutbesiktning.

Omedelbart före garantitidens utgång skall hållas garantibesiktning. Kommunen kallar till garantibesiktningen.

Exploatören skall erlagga TIOTUSENKRONOR (10.000:-) till kommunen för kontroll, besiktning och granskning av handlingar enligt denna paragraf. Kommunen kommer att översända faktura på beloppet i samband med att de båda villkoren enligt §3 är uppfyllda.

Tidsplan, arbetshandlingar och granskning

Exploatören skall efter erforderlig underhandskontakt med kommunen upprätta arbetshandlingar och detaljerad tidsplan för godkännande av kommunen. Erforderliga ritningar och övriga handlingar skall granskas av kommunen. Ritningar och övriga handlingar skall vara kommunen tillhanda för granskning senast tre arbetsveckor före planerad byggstart under förutsättning att underhandsgranskning har kunnat ske under projekteringstiden. Senast två dagar före byggstart skall kommunen erhålla fem omgångar bygghandlingar samt produktionstidsplan.

§ 9 BEBYGGELSE PÅ KVARTERSMARK

Exploatören skall, i enlighet med i § 2 angivna handlingar och vederbörligt bygglov, svara för all bebyggelse och alla anläggningar på kvartersmark inom exploateringsområdet.

Dagvattenavledning från kvartersmark skall ordnas så att dagvatten inte leds till vändplanen.

Exploatören skall kontinuerligt samråda med kommunen under tiden från lagankraftvunnen detaljplan fram till färdigställt exploateringsområde.

§10 ADMINISTRATIONSERSÄTTNING

Som ersättning för kommunens kostnader för administration såsom planläggning och exploateringsavtal m m skall exploatören till kommunen erlägga **SEXTIOTUSEN-KRONOR (60.000:-)**. Kommunen kommer att översända faktura på beloppet när de båda villkoren enligt §3 är uppfyllda

I samband med debitering enligt bygglovstaxan skall särskild planavgift ej utgå.

§11 GATUKOSTNADER

Exploatören skall till kommunen erlägga **ENMILJON SJUTTIOTUSEN KRONOR (1.070.000:-)** såsom ersättning för gatukostnader inom exploateringsområdet. Ersättningen skall betalas senast 2001-06-30 eller vid den tidpunkt då de båda villkoren enligt §3 är uppfyllda om denna infaller senare. Kommunen kommer att översända faktura på beloppet.

in bet : 26/6 - 03

Exploatören skall därmed anses ha erlagt på fastigheterna inom exploateringsområdet belöpande ersättningar för gatukostnader. Vad sålunda angivits gäller dock inte ersättning för förbättring och nyanläggning av gata och/eller annan allmän plats med därtill hörande anordningar, som framdeles kan komma att utföras.

I det fall exploatören inte förvärvar fastigheten Lännersta 1:809 inom ett år från tidpunkten då de båda villkoren enligt §3 är uppfyllda, skall kommunen efter uppmaning från exploatören återbetala den del av gatukostnadsersättningen som belöper på fastigheten, motsvarande 271.800 kronor.

§12 VA-ANLÄGGNINGSAVGIFT

Exploatören skall till kommunen erlägga va-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande va-taxa.

§13 KLOTTER

Exploatören skall ta bort klotter på fasader inom 48 timmar från rapportering. Hänsyn skall dock tas till årstid och väderlek. Sker inte detta tar kommunen bort klottret på exploatörens bekostnad.

Vid överlåtelse av fastigheten är exploatören och framtida nya ägare till fastigheten skyldiga att upplysa varje ny ägare om åtagandet enligt denna paragraf. Upplysningen skall fullgöras genom att bestyrkt kopia av denna handling överlämnas till den nye ägaren.

§ 14 TIDSPLAN

Bebyggelsen skall genomföras enligt tidsplan, bilaga 4.

§ 15 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Erlägger inte exploatören beloppen enligt §§ 5, 8 10 och 11 i rätt tid utgår dröjsmålsränta motsvarande en räntesats som med åtta (8) procentenheter överstiger Sveriges Riksbanks vid varje tidpunkt gällande diskonto.

§ 16 SÄKERHET

För fullgörandet av exploatörens skyldigheter enligt detta avtal skall exploatören ställa säkerhet i form som kommunen skäligen kan godkänna. Säkerheten skall uppgå till tvåmiljonerfemhundrausen kronor (2.500.000:-). Säkerheten skall vara kommunen tillhanda senast dagen innan avtalet behandlas i Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Säkerheten får nedskrivas i förhållande till erlagda ersättningar och utfört arbete, 50.000 kronor av säkerheten skall dock vara kvar till godkänd slutbesiktning av allmänna anläggningar enligt § 8.

§ 17 TVIST

Twist angående tolkning och tillämpning av detta avtal skall avgöras av allmän domstol.

§ 18 KONTAKTORGAN

Kommunens kontaktorgan är Miljö & Stadsbyggnad, Plan och exploatering.

§ 19 ÖVRIGT

I den mån inte annat framgår av detta avtal gäller AB 92 och ABT 94 i tillämpliga delar.

§ 20 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

Detta avtal får inte utan kommunens medgivande överlåtas på annan.

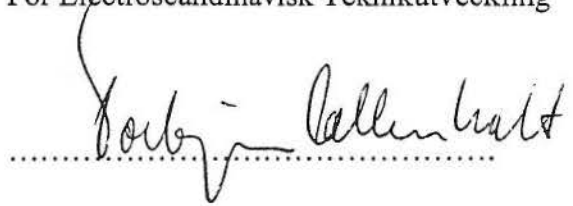

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den
För NACKA KOMMUN

Nacka den 23. 7. 2000
För Electroscandinavisk Teknikutveckling

.....

.....

.....

TORBJÖRN CALLENBALT
.....

Bevittnas: **Paul Ahlkvist**

Bevittnas:

.....

.....

.....

.....

Omfattningsbeskrivning allmänna anläggningar

Allmänna anvisningar

För projektering och utförande av de allmänna anläggningarna skall gälla Anläggnings AMA 98, och STVs föreskrifter samt den standard som tillämpas inom kommunen vid byggtillfället. Vändplan och industrigata skall byggas om till standard motsvarande övriga utbyggda delar av Prästkragens väg.

Planritningar skall upprättas i skala 1:400 eller större. Kvartersgränser skall redovisas på planritningar.

Omfattning

Allmänna gatanläggningar

Ombyggnad av vändplan i huvudsak enligt detaljplan med en radie av ca 20 m. Vändplanen skall utformas så att den ansluter till befintlig gång- och cykelbana.

Vändplanen förses med rännstensbrunnar i erforderlig omfattning.

Ombyggnad av befintliga dagvattenledningar, kulvertar och dräneringar skall göras i den omfattning som krävs med hänsyn till ombyggnaden av vändplanen.

Mark i anslutning till vändplanen skall planeras så att dagvatten från kvartersmark inte avleds till vändplanen.

Omläggning av övriga diken, kulvertar och dagvattenledningar i anslutning till kvartersmark skall göras i den omfattning som krävs för att dagvatten från kvartersmark inte skall avledas till belagd vägyta.

Allmänna va-anläggningar

I den mån nybyggnad på kvartersmark, infarter och ombyggnad av vändplan påverkar befintliga allmänna ledningar och brunnar skall dessa byggas om och justeras i erforderlig omfattning.

Miljö & Stadsbyggnad
Plan och exploatering

Ingrid Johansson

Handwritten initials or signature in the bottom right corner.

Tidsplan

Denna tidsplan bygger på att exploateringsavtalet godkänns av Kommunfullmäktige i september 2000 och att detaljplanen antas av Områdesnämnden Boo därefter.

Bygglövshandlingar upprättas	september – november 2000
Berghantering	oktober 2000 – oktober 2001
Byggnation	januari 2001 – oktober 2003
Vändplan m m	i samband med exploatering

Omfattningsbeskrivning allmänna anläggningar

Allmänna anvisningar

För projektering och utförande av de allmänna anläggningarna skall gälla Anläggnings AMA 98, och STVs föreskrifter samt den standard som tillämpas inom kommunen vid byggtillfället. Vändplan och industrigata skall byggas om till standard motsvarande övriga utbyggda delar av Prästkragens väg.

Planritningar skall upprättas i skala 1:400 eller större. Kvartersgränser skall redovisas på planritningar.

Omfattning

Allmänna gatuanläggningar

Ombyggnad av vändplan i huvudsak enligt detaljplan med en radie av ca 20 m. Vändplanen skall utformas så att den ansluter till befintlig gång- och cykelbana.

Vändplanen förses med rännstensbrunnar i erforderlig omfattning.

Ombyggnad av befintliga dagvattenledningar, kulvertar och dräneringar skall göras i den omfattning som krävs med hänsyn till ombyggnaden av vändplanen.

Mark i anslutning till vändplanen skall planeras så att dagvatten från kvartersmark inte avleds till vändplanen.

Omläggning av övriga diken, kulvertar och dagvattenledningar i anslutning till kvartersmark skall göras i den omfattning som krävs för att dagvatten från kvartersmark inte skall avledas till belagd vägyta.

Allmänna va-anläggningar

I den mån nybyggnad på kvartersmark, infarter och ombyggnad av vändplan påverkar befintliga allmänna ledningar och brunnar skall dessa byggas om och justeras i erforderlig omfattning.

Miljö & Stadsbyggnad
Plan och exploatering

Ingrid Johansson

Tidsplan

Denna tidsplan bygger på att exploateringsavtalet godkänns av Kommunfullmäktige i september 2000 och att detaljplanen antas av Områdesnämnden Boo därefter.

Bygglovshandlingar upprättas	september – november 2000
Berghantering	oktober 2000 – oktober 2001
Byggnation	januari 2001 – oktober 2003
Vändplan m m	i samband med exploatering

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

SÄRSKILT UTLÅTANDE

Ändring till "Detaljplan för fastigheterna Lännersta I:970 m.fl. (Prästkragens väg)" (Dp 257) i Boo

Enkelt planförfarande

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar detaljplanen.

Sammanfattning

Planområdet är beläget i Lännersta, i förlängningen av Prästkragens väg inom det så kallade Liljekonvaljenområdet. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om planuppdrag 2014-09-17, § 207.

Planändringen syftar till att möjliggöra uppförandet av ett handelshus i enlighet med vad detaljplanen ursprungligen syftade till. Planändringen innebär att högsta tillåtna totalhöjd på en del av fastigheten höjs, från plushöjd +44,5 meter (RH00) enligt gällande detaljplan, till +49 meter (RH00), vilket ansluter till det bakomliggande bergets nivå. Detta för att bättre möjliggöra parkeringsdäck på taket in mot bergväggen samt en angoringsväg/ramp. Byggrätten justeras inom planområdet. I planändringen ingår även en justering av utbredning och höjd på vändplanen, detta för att möjliggöra en bättre anpassning av vändplanen till rådande förhållanden och en bättre lutning på angoringsväg/ramp till den nya byggnaden. Förslaget är förenligt med översiktsplanen och bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan.

Inkomna yttranden under samråd och underrättelse berör i huvudsak påverkan på naturområdet söder om planområdet samt anslutningsväg till parkeringsdäck. Planhandlingarna har reviderats efter samrådet. En tydligare illustration över området har lagts till i planbeskrivningen och höjdbegränsning för vändplatsen har tagits bort. Planenheten föreslår att miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar detaljplanen.

Ärendet

Detaljplanen möjliggör uppförandet av ett handelshus i enlighet med vad även gällande detaljplan ursprungligen syftade till. Denna planändring innebär att högsta tillåtna totalhöjd på en del av fastigheten höjs, från plushöjd +44,5 meter (RH00) enligt gällande detaljplan, till + 49

meter (RH00), vilket ansluter till det bakomliggande bergets nivå. Detta för att bättre möjliggöra parkeringsdäck på taket in mot bergväggen samt en angoringsväg/ramp. Byggrätten justeras inom planområdet. I planändringen ingår även en justering av utbredning och höjd på vändplanen, detta för att möjliggöra en bättre anpassning av vändplanen till rådande förhållanden och en bättre lutning på angoringsväg/ramp till den nya byggnaden.

Ekonomiska konsekvenser

Planarbetet bekostas av fastighetsägaren. Ett mindre område blir allmän platsmark och ska bekostas av kommunen. Ett avtal har tecknats med fastighetsägaren om plankostnaderna. Kommunen har upprättat ett exploateringsavtal som reglerar kostnader kopplat till genomförandet. Avtalet ska vara undertecknat innan detaljplanens antagande.

Planarbetets bedrivande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om planuppdrag 2014-08-27, § 207.

Planförslaget har hanterats med så kallat enkelt planförfarande, det vill säga detaljplanen antas av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden efter samråd med berörda sakägare och myndigheter. Samråd har skett med bland annat Länsstyrelsens planenhet, Lantmäterimyndigheten samt med Natur- och trafiknämnden. Planhandlingarna har tillsänts sakägare samt föreningar och andra berörda enligt fastighetsförteckning.

Planförslaget har varit ute på samråd under tiden 2015-05-22 - 2015-06-12. Totalt har 11 yttranden inkommit under samrådet. Förutom Länsstyrelsens yttrande har remissvar inkommit från myndigheter och organisationer, från företag med ledningar eller elanläggningar i området samt från sakägare. Flera av de organisationer och myndigheter som inkommit med svar, inklusive Länsstyrelsen, tillstyrker detaljplanen utan synpunkter på planens innehåll eller utformning.

Inkomna yttranden berör i huvudsak påverkan på naturområdet söder om planområdet där det anges att parkeringsdäcket visuellt påverkar upplevelsen av naturområdet och att det riskerar att generera mer buller för området. Natur- och trafiknämnden framför att tydligare planillustrationer behöver tas fram till granskningen samt att det rimligt att föreslagen ramp ligger på kvartersmark och bekostas av exploatören.

En underrättelse har även skickats till de berörda som har inkommit med synpunkter under samrådet. Underrättelsetiden pågick under tiden 2015-12-17 – 2016-01-18. Efter underrättelsetiden har två yttranden inkommit. Länsstyrelsen har inga synpunkter på planförslaget, Nackas Miljövårdsråd har inkommit med synpunkter på planförslaget.

De som haft synpunkter under samrådet och/eller underrättelse har fått dem bemötta. Se nedan.

Ändringar i detaljplaneförslaget efter samrådet och underrättelsen

Nedan följer en kort beskrivning över revideringar som gjorts i planförslaget efter samrådet:

- En tydligare illustration över området har lagts till i planbeskrivningen.
- Höjdbegränsning för vändplatsen har tagits bort.
- I övrigt har redaktionella ändringar gjorts.

Nedan följer en kort beskrivning över revideringar som gjorts i planförslaget efter underrättelsen:

- Endast mindre redaktionella ändringar har gjorts i planbeskrivningen inför antagandet.

Sammanfattning av inkomna remissvar under samrådstiden

1. **Länsstyrelsen** har inga synpunkter på planförslaget, enligt 5 kap. 14 § PBL, för närvarande och översänder därför inget skriftligt yttrande. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att planens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planenhetens kommentarer. Noteras.

2. **Natur och trafiknämnden** anser att den föreslagna ändringen av detaljplanen är svår att bedöma då handlingarna inte redovisar lutning på rampen eller tydliggör vilka delar av anläggningarna som hamnar på allmän platsmark respektive kvartersmark. Nämnden anser att tydligare planillustrationer behöver tas fram till granskningen. Vidare anser nämnden att rampen måste ligga på kvartersmark, då dess komplicerade utförande innebär att kostnaderna blir höga för byggnation, liksom för drift och underhåll. Nämnden framför vidare att rampen byggs ovanpå en byggnad, vilket kan leda till oklara ansvarsförhållanden. Nämnden anser att då rampen enbart tjänar som in-/utfart till fastigheten, är det rimligt att den ligger på kvartersmark och bekostas av exploatören.

Planenhetens kommentarer. Tydligare illustration över hela planområdet har lagts till i planbeskrivningen efter samrådet. Vändplatsen avses hamna på allmän platsmark. Infart och eventuell ramp till byggnaden avses hamna på kvartersmark och ska bekostas av exploatören enligt exploateringsavtal.

3. **TeliaSonera Skanova Access AB (Skanova)** framför att de har en markförlagd teleanläggning samt luftledning och telestolpar inom detaljplaneområdet. Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. De anser att denna ståndpunkt skall noteras i planhandlingarna. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skyddsåtgärder förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden bekostar den.

Planenhetens kommentarer. Luftledningen går till exploatörens egen fastighet varpå eventuell flytt av ledningen bekostas av exploatören. Markledningen går i kommunägd lokalgata och kommer studeras i samband med kommunens projektering av lokalgatan.

4. **Vattenfall eldistribution AB** framför att de har inga elanläggningar inom eller i närheten av planområdet och har därför inget att erinra.

Planenhetens kommentarer. Noteras.

5. **Södertörns brandförsvarsförbund** har inte något ytterligare att tillägga ur brand- och säkerhetssynpunkt utöver vad som redan beskrivits i samrådshandlingarna.

Planenhetens kommentarer. Noteras.

6. **Nacka Miljövårdsråd** anser att ett handelshus överensstämmer väl med översiktsplanens föreslagna markanvändning "industri, kontor och handel", och att ett handelshus också är lämpligt med hänsyn till markens utseende och läge. Miljövårdsrådet anser att det är olämpligt att bygga en brant tillfartsramp, med hänsyn till halkrisk med eventuell nödvändig eluppvärmning på vintern. Miljövårdsrådet anser att en mindre brant tillfartsramp måste gå att åstadkomma, till exempel genom att låta rampen gå helt eller delvis inne i huset och mynna ut en bit in på parkeringsdäcket. Miljövårdsrådet anser att takparkeringen som planeras på i princip samma nivå som naturmarken ovanför bergsskärningen medför en stor olägenhet för besökare i naturmarken. Främst av estetiska skäl, men även på grund av störningar i form av buller och avgaser som negativt kommer att påverka såväl besökare som fauna och djurliv. Miljövårdsrådet föreslår att parkeringsdäcket byggs på en lägre nivå och/eller överbyggs, så att ett parkeringsgarage erhålls. Detta kommer även att medföra fördelar för "parkerare" i form bättre miljö under vintern och vid dåligt väder. Snöröjning på vintern behövs inte heller. Miljövårdsrådet anser vidare att kommunen måste ställa krav på ekologiskt byggande för planerad exploatering. Energieffektivitet, grönytefaktor, klimatpåverkan, transportbehov med mera bör beaktas, så väl som möjligheterna att utnyttja solenergi, berg- och sjövärmvärme. Dagvatten måste renas och tas om hand på ett miljövänligt sätt.

Planenhetens kommentarer. Plan- och bygglagen ger inte stöd att i detaljplan styra över energieffektivitet och ekologiskt byggande. Ramp- och tillfartsutformning liksom parkeringsutformning hanteras närmare i kommande mark- respektive bygglov, där även tillgänglighetsaspekter bedöms. Avståndet till Värmdöleden är kort, vilket innebär att området redan är påverkat av en betydande bullerkälla. Bullerpåverkan bedöms inte öka i till följd av föreslagen planändring.

7. **Boo Hembygdsförening** har inga synpunkter på planförslaget.

Planenhetens kommentarer. Noteras.

8. **Fortum Värme** har inget att erinra mot planförslaget.

Planenhetens kommentarer. Noteras.

9. **Unihome AB** har inget att erinra mot föreslagen planändring, men vill uppmärksamma att väg önskas in till östra gaveln från uppfartsvägen över prickad mark, där troligen viss sprängning erfordras samt skyddsräcken. Unihome är osäkra om detta måste anges i nya detaljplanen, då tillgängligheten på mellanliggande plan måste hopkopplas för att med fordon nå parkering och verksamhet, och vill gärna ha bekräftelse i frågan.

Planenhetens kommentarer. Illustrationen i planbeskrivningen har förtydligats efter samrådet och visar en möjlig utformning av angöring tillbyggnaden.

10. **Trafikförvaltningen** har inga synpunkter på planförslaget.

Planenhetens kommentarer. Noteras.

11. **Boo Miljö- och naturvänner** har tagit del av ändringsförslaget och har synpunkter angående den föreslagna höjningen av tillåten byggnadshöjd från +44,5 till +49,0 samt den parkering som föreslås på byggnadens tak, beräknat för cirka 100-120 bilar.

Föreningen anser att parkeringsdäcket kommer att utgöra en visuell störning från naturmarken i söder och påverka dess besökare, växt- och djurliv negativt. En parkeringsplats innebär också trafikbuller och ökade utsläpp av avgaser. Höjdskillnaden upp till parkeringsdäcket från Prästkragens väg blir 14,5-18 meter vilket ytterligare ökar såväl bullernivåer som avgasmängder.

Med tanke på konsekvenserna av det föreslagna parkeringsdäcket och på den långa uppfarten, som tar stora delar av tomtens östra del i anspråk, föreslås att en lösning med parkeringsdäck inklusive infart och utfart prövas inne i byggnaden på lägre nivå. Boo Miljö- och naturvänner anser inte att anpassningen till omgivande naturmark har beaktats och anser därför inte att den föreslagna höjningen av byggnadshöjden från +44,5 till +49,0 bör tillåtas.

Planenhetens kommentarer. Avståndet till Värmdöleden är kort, vilket innebär att området redan är påverkat av en betydande bullerkälla. Bullerpåverkan bedöms inte öka i till följd av föreslagen planändring. I planarbetet har planenheten bedömt att planändringen är lämplig utifrån påverkan för omgivningen. Ramp- och tillfartsutformning liksom parkeringsutformning hanteras närmare i kommande mark- respektive bygglov.

Sammanfattning av inkomna remissvar under underrättelsetiden

12. **Länsstyrelsen** har inga synpunkter på planförslaget, enligt 5 kap. 14 § PBL. Länsstyrelsen anser dock att formuleringen ”genom tillägg” bör strykas.

Planenhetens kommentarer. Handlingarna har justerats i enlighet med yttrandet.

13. **Nacka Miljövårdsråd** har synpunkter på att in- och utfart i planens östra delar medför onödiga trafikrörelser i området. Uppfartsramper som föreslås befaras av

miljövårdsrådet innebära problem både vid genomförandet, med störande sprängningar och intrång i naturmiljö, men också vid drift, då snöröjning och att hålla ramperna frostfria innebär onödig energiförbrukning. In- och utfart borde istället ordnas i planområdets västra del. Miljövårdsrådet anser att ett inre garage med in- och utfart i den västra delen vore enkel att planera och att en takparkering med bland annat störande ljus, buller och avgaser för intilliggande naturområde då kan undvikas. Miljövårdsrådet anser att förslaget på byggnad har låga ambitioner att erbjuda kunder, besökare och anställda ett gott välbefinnande.

Planenhetens kommentarer. Illustrerat förslag visar på en möjlig lösning för utformning av handelshuset och anläggningen. En annan utformning som är i enlighet med detaljplanens bestämmelser är inte förhindrad. Kommunen önskar inte i detaljplanen att detaljstyra och begränsa exploatörens möjligheter att utforma byggnaden på sin fastighet. Slutlig prövning av byggnationens utformning, tillgänglighet och utseende görs i bygglov. Se vidare planenhetens kommentarer på Nacka miljövårdsråds skrivelse inkommen under samrådet, s. 4.

Behovsbedömning

En behovsbedömning av detaljplanen har utförts för att avgöra om genomförandet av planen kan anses utgöra en betydande miljöpåverkan. Kommunens bedömning är att genomförandet av planförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan.

Planenhetens bedömning

Mot bakgrund av vad som ovan framförts föreslår planenheten att miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar planförslaget.

Planenheten

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Tove Mark
Planarkitekt

Bilaga: Förslag till ändring av detaljplan, antagandehandlingar, kartbilaga

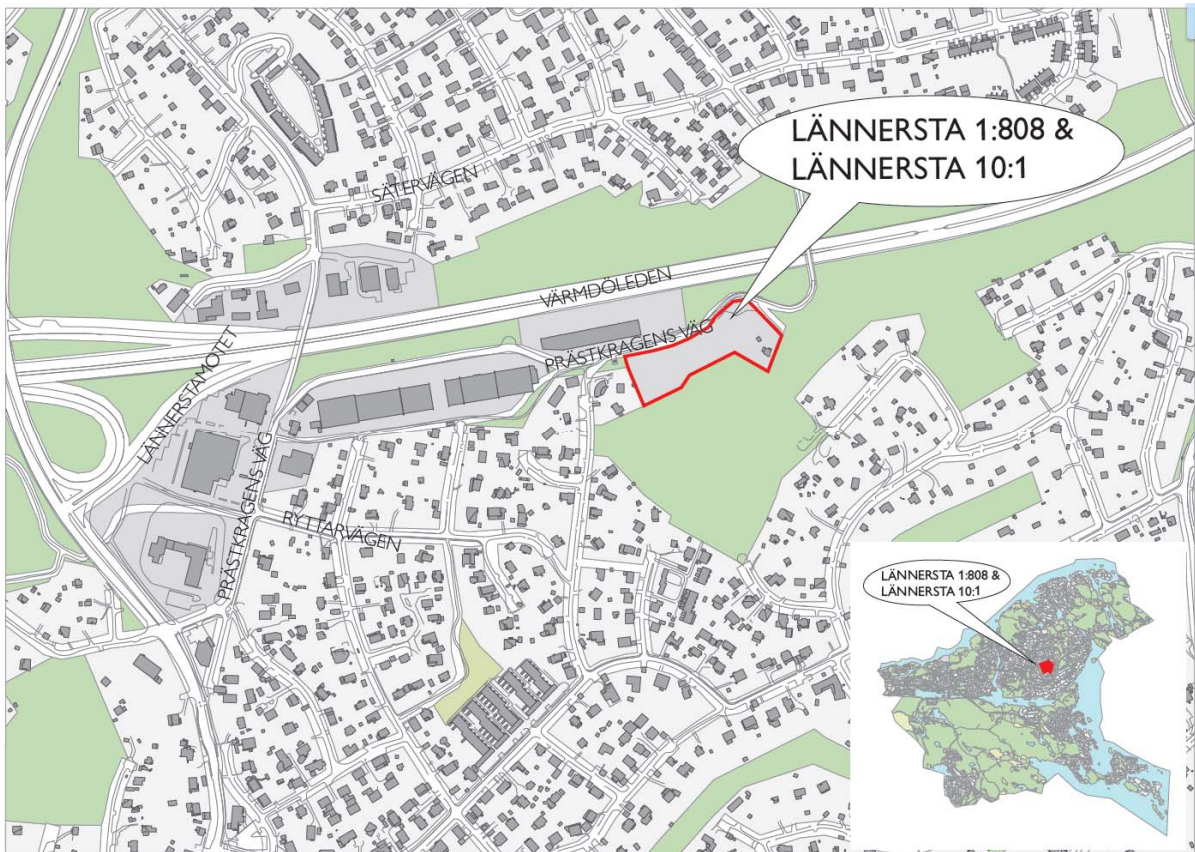

Ändring av PLANBESKRIVNING OCH PLANBESTÄMMELSER

Ändring av "Detaljplan för fastigheterna Lännersta 1:970 m.fl. (Prästkragens väg)" (Dp 257) i Boo

Enkelt planförfarande

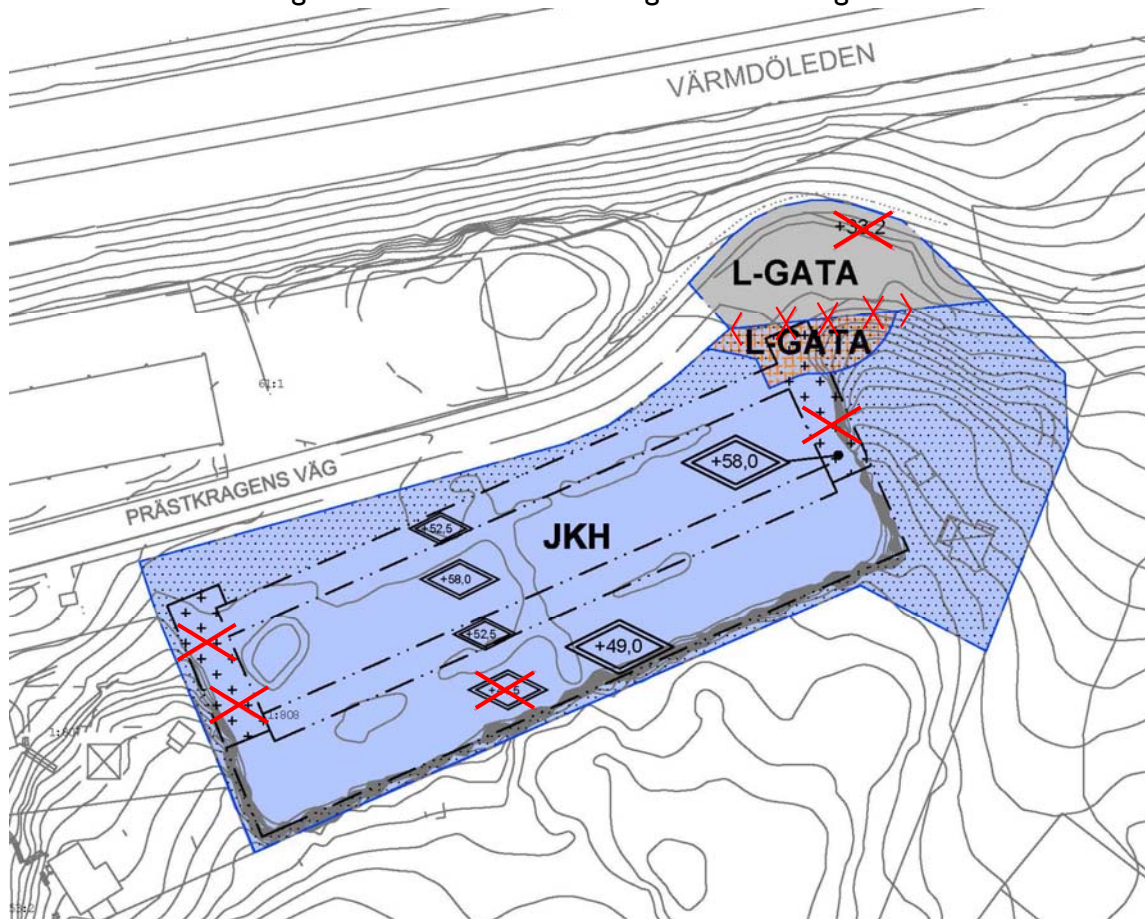
Upprättad på planenheten i maj 2015, reviderad i december 2015
och justerad i januari 2016

Kartan visar planområdets ungefärliga avgränsning. Den mindre kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Ändring av PLANKARTA MED BESTÄMMELSER

Plankartan ändras enligt nedanstående redovisning och förklaring.

Gränser

Gräns för område där ändring ska gälla (se kartbilaga med gräns i skalenlig karta).

Ny användningsgräns

Utgående planbestämmelser och gränser:

Utgående bestämmelser. (Totalhöjd +44,5 meter (RH00), föreskriven höjd över nollplanet +33,2 meter (RH00), kryssmark inom markerat egenskapsområde).

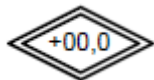
Utgående användningsgräns

Kvartersmark utgår

Tillkommande planbestämmelser

L-GATA Markanvändning lokalgata

Högsta totalhöjd i meter över nollplanet (RH00)

+00,0

Föreskriven höjd i meter över nollplanet (RH00)

Genomförandetiden är 5 år från det datum ändringen vinner laga kraft.

Ändring av PLAN- OCH GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Handlingar

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om planuppdrag 2014-09-17, § 207. Planförslaget är därmed upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse före 2015-01-01.

Ändringen för det på kartan markerade området gäller tillsammans med underliggande detaljplan för fastigheterna Lännersta 1:970 m.fl. (Prästkragens väg), Dp 257.

Planförslaget omfattar:

- Ändring av plankarta med planbestämmelser och ändring av plan- och genomförandebeskrivning
- Kartbilaga med gränsen för denna planändring
- Fastighetsförteckning

Övriga handlingar:

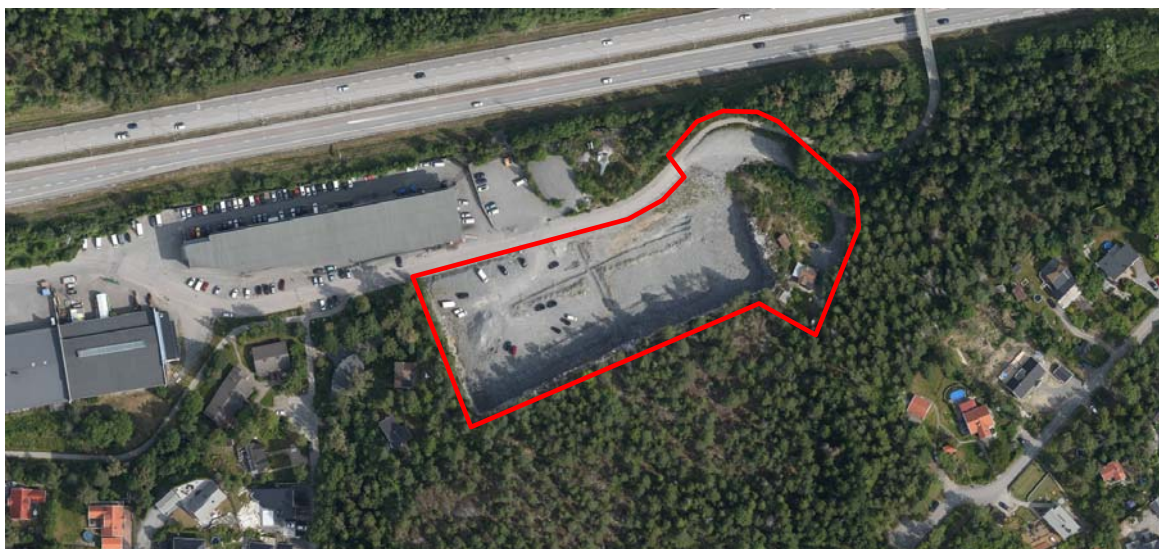
- Gällande detaljplan

Bakgrund

Läge, areal och markägoförhållanden

Planområdet är beläget i Lännersta, i förlängningen av Prästkragens väg inom det så kallade Liljekonvaljenområdet. Den yta som berörs av ändringen är cirka 2500 kvadratmeter.

De berörda fastigheterna är Lännersta 1:808 som ägs av Elektrosandinavisk Teknikutveckling AB, där byggrätt finns att uppföra ett nytt handelshus, samt fastigheten Lännersta 1:10 som ägs av Nacka kommun och omfattar en vändplan.

Föreslagen plangräns

Gällande planer och tidigare ställningstaganden

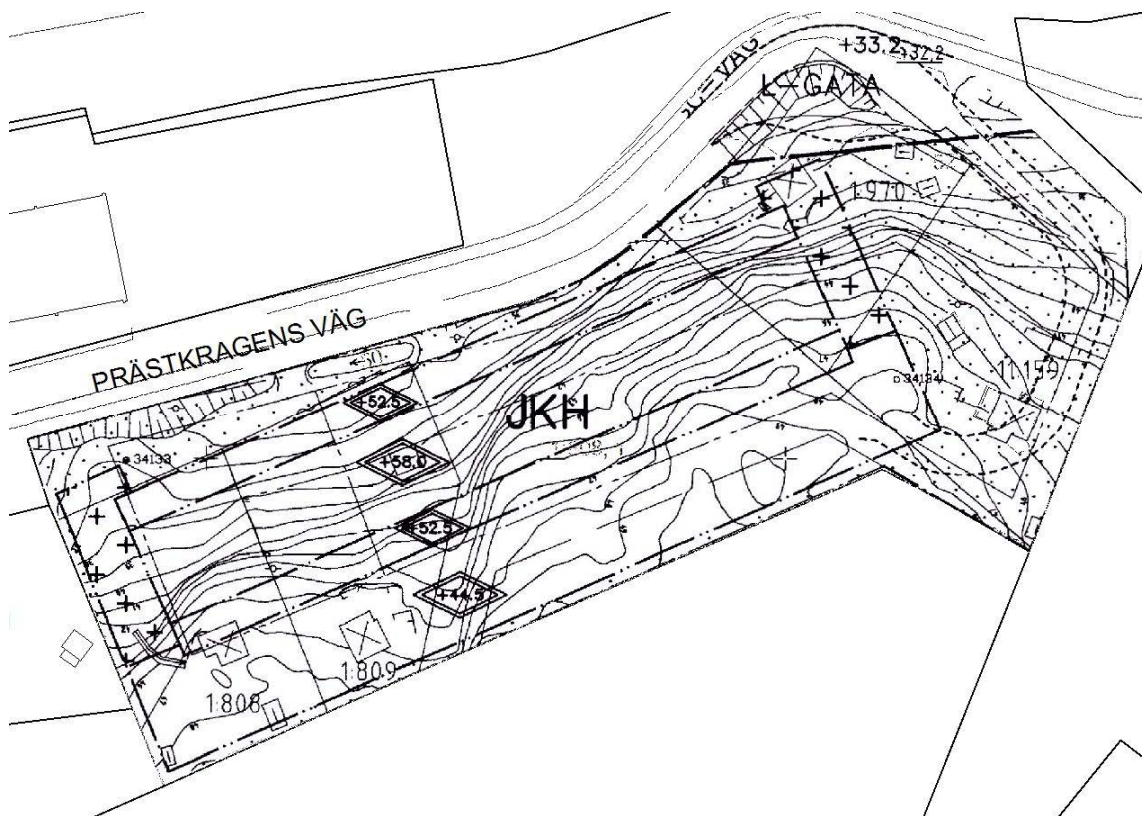
Föreslagen ändring strider inte mot kommunens översiktsplan, antagen 2012.

Gällande detaljplan för området är detaljplan för fastigheterna Lännersta 1:970 m.fl. (Prästkragens väg), (Dp 257), som vann laga kraft den 1 december 2000.

Genomförandetiden har gått ut. Markanvändningen är industri, kontor och handel. Den gällande detaljplanen anger en högsta tillåtna totalhöjd om +52,5 meter, +58,0 meter och +44,5 meter inom olika delar av fastigheten enligt det gamla höjdsystemet (RH00).

Föreskriven höjd på vändplanen är +33,2 meter (RH00).

Ett positivt planbesked för ändringen har fattats med stöd av punkt S34 i miljö- och stadsbyggnadsnämndens delegationsordning och beslut om planuppdrag fattades av miljö- och byggnadsnämnden den 17 september 2014 § 237.

Urklipp med gällande detaljplan, dp 257.

Planens syfte och huvuddrag

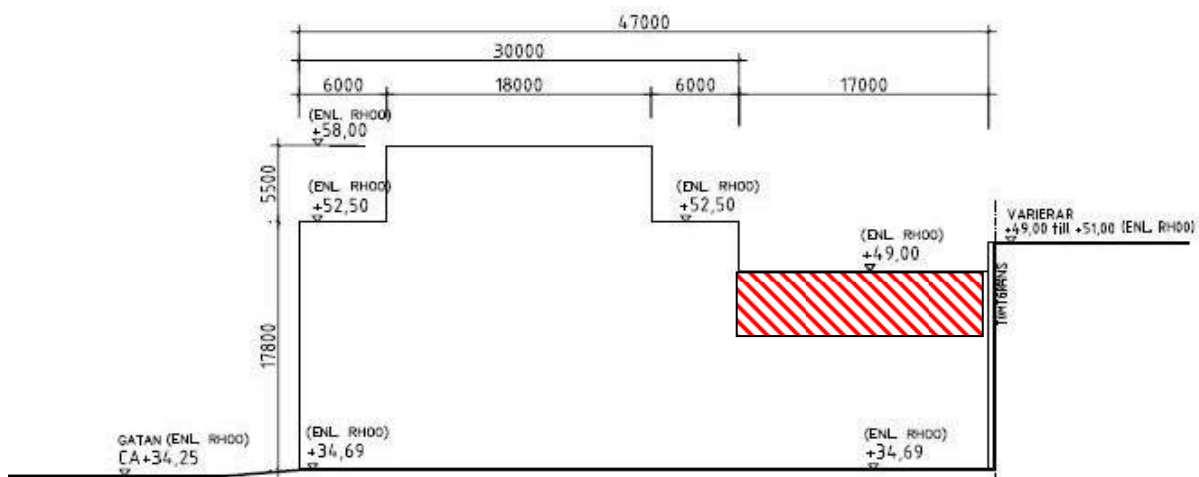
Syftet med planändringen är att möjliggöra uppförandet av ett handelshus i enlighet med vad detaljplanen ursprungligen syftade till. Planändringen innebär att högsta tillåtna totalhöjd på en del av fastigheten höjs, från plushöjd +44,5 meter (RH00) enligt gällande detaljplan, till + 49 meter (RH00), vilket ansluter till det bakomliggande bergets nivå. Detta för att bättre möjliggöra parkeringsdäck på taket in mot bergväggen samt en angöringsväg/ramp. Marknivån bakom fastigheten varierar mellan cirka +48,5 och +51 meter (RH00). Plusmarken utgår i den nordöstra delen av byggrätten och får byggrätt med en högsta totalhöjd på byggnad om +58 meter (RH00).

Notera: Den 1 februari 2013 bytte Nacka kommun till höjdsystemet RH2000. **Gällande detaljplan och denna ändring ligger i höjdsystemet RH00.** I kartmaterial och annan geografisk information framtaget av kommunen efter 1 februari 2013 ligger all höjdsatt data i RH2000.
(RH betyder Rikets Höjdsystem).

I planändringen ingår även en justering av utbredning och höjd på vändplanen för att möjliggöra en bättre anpassning av vändplanen till rådande förhållanden och en bättre lutning på angöringsväg/ramp till den nya byggnaden. Detta innebär att en del av kvartersmarken ändras till allmän platsmark.

Bebyggelse

Ändringen av detaljplanen innebär en utökning av bygggrätten med cirka 2 500 kvadratmeter bruttoarea. Utökningen kommer endast i mindre utsträckning vara synlig utifrån eftersom den döljs mellan byggnadens högre del mot Prästkragens väg och berget bakom fastigheten.

Sektion över detaljplanens höjder med ändringen av totalhöjden markerat med skraffering.

Illustration av en möjlig byggnadsutbredning och ramp.

Gator och angöring

Reglerad markhöjd för vändplanen tas bort för att möjliggöra bättre lutning på angöringsväg/ramp till den nya byggnaden och en bättre anpassning till omkringliggande marknivå.

Tillfartsrampen från Prästkragens väg kommer att få en förhållandevis brant lutning vilket kräver särskilda åtgärder för att rampen ska bli trafiksäker även under vinterhalvåret. Exempelvis kan rampen utföras med värmeslingor. Rampens detaljutformning måste utredas vidare vid projektering av byggnaden. Illustrerade ramper är ej avsedda för räddningstjänstens åtkomst till byggnaden.

Behovsbedömning och planprocess

Denna ändring är av begränsad omfattning och bedöms sakna intresse för allmänheten. Förslaget är förenligt med översiktsplanen och bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan. Förslaget hanteras med enkelt planförfarande enligt plan- och bygglagens regler 5 kap 7 § (PBL 2010:900).

Tidplan

Samråd	kvartal 2 2015
Underrättelse	kvartal 4 2015
Antagande i miljö- och stadsbyggnadsnämnden	kvartal 1 2016

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det datum ändringen vinner laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger.

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Kommunen är huvudman för allmän plats lokalgata. Huvudmannaskap innebär ett ansvar för utbyggnad, drift och underhåll av allmänna platser.

Inom kvartersmark ansvarar respektive fastighetsägare för iordningställande och skötsel.

Fastighetsrättsliga frågor

Planändringen innebär att cirka 625 kvadratmeter kvartersmark ändras till allmän platsmark, lokalgata. Kommunen har rätt och skyldighet att lösa in allmän platsmark.

Bygglov och anmälan

Ansökan om bygglov inlämnas till bygglovenheten i Nacka kommun. För att starta byggnationen krävs startbesked. Kommunen tar ut avgifter för bygglov och anmälan enligt gällande taxa.

Ekonomiska frågor

Höjningen och utbyggnaden av vändplanen bekostas av exploitören Elektrosandinavisk Teknikutveckling AB enligt exploateringsavtal. Planändringen innebär ingen kostnad för kommunen.

Avtalsfrågor

Ett detaljplaneavtal har upprättats mellan kommunen och exploatören. Avtalet reglerar kostnaden för planarbetet. Kommunen har upprättat ett avtal för reglering av genomförandefrågor så som fastighetsbildning och andra exploateringsfrågor. Avtalet reglerar även kostnader kopplat till genomförandet. Avtalet ska vara undertecknat innan detaljplanens antagande.

Medverkande

Planhandlingarna är framtagna av Norconsult AB genom uppdragsledande planarkitekt, Erik Wikström, samt medverkande planarkitekt Adam Peterson.

Nacka kommun:

Tove Mark, planarkitekt

David Arvidsson, exploateringsingenjör

Peter Skogberg, exploateringsingenjör

planenheten

exploateringsenheten

exploateringsenheten

Planenheten

Angela Jonasson

Biträdande Planchef

Tove Mark

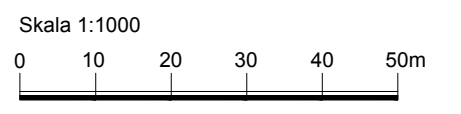
Planarkitekt

VÄRMDÖLEDEN

PRÄSTKRAGENS VÄG

Teckenförklaring

Gräns för område där ändring ska gälla

ANTAGANDEHANDLING

Upprättad på planenheten i maj 2015, reviderad december 2015 och justerad i januari 2016

Kartbilaga med gränsen för:

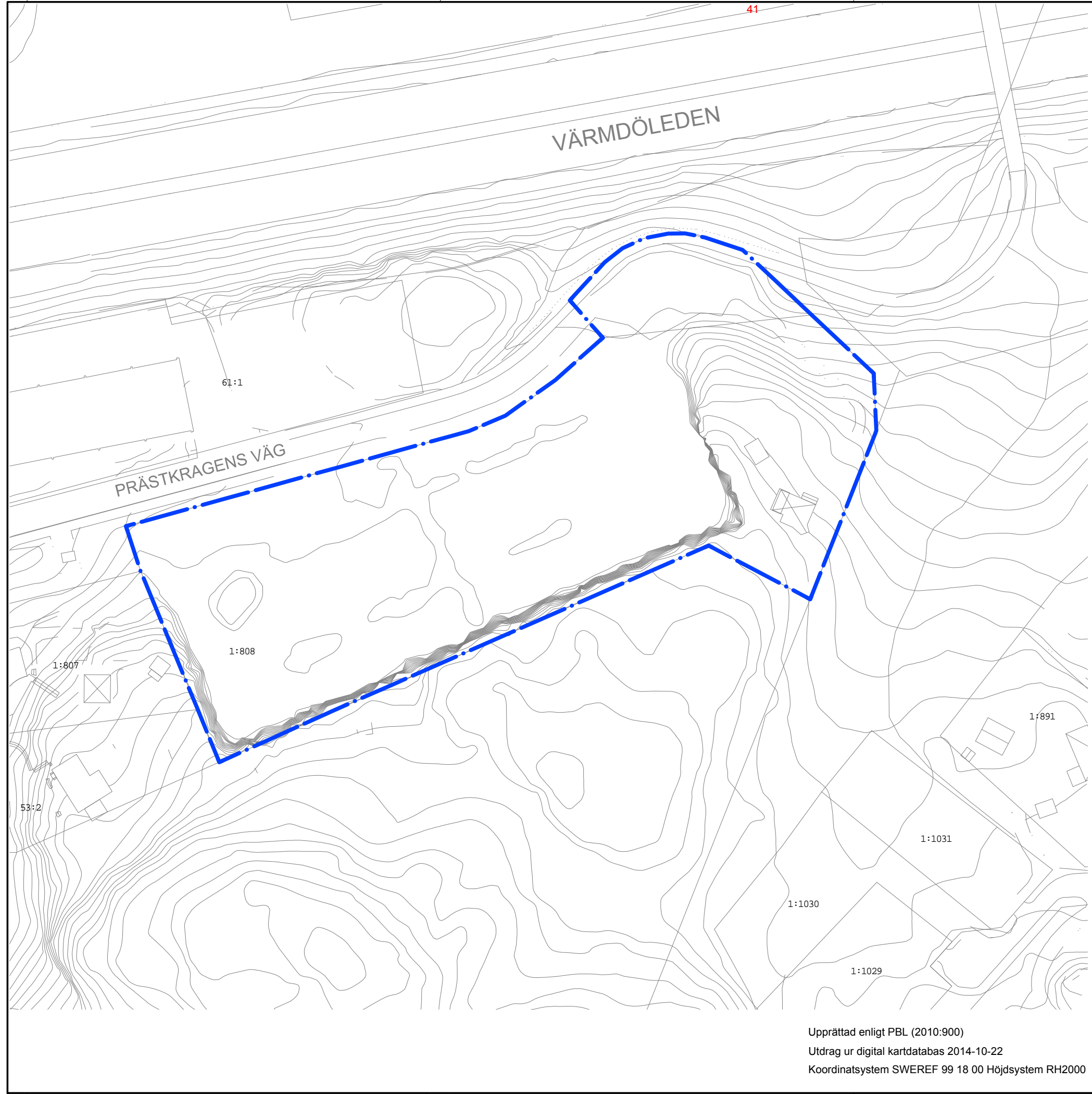
Ändring av "Detaljplan för fastigheterna Lännersta 1:970 m.fl. (Prästkragens väg)" (Dp 257) i Boo.

Angela Jonasson
Bitr. Planchef

Tove Mark
Planarkitekt

MSN: 2013/65-214

Upprättad enligt PBL (2010:900)
Utdrag ur digital kartdatabas 2014-10-22
Koordinatsystem SWEREF 99 18 00 Höjdsystem RH2000

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 259

Dnr KFKS 2014/441-040

Redovisning av användning av kommunalt partistöd

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att samtliga partier som uppbär kommunalt partistöd i Nacka har redovisat användningen och kan erhålla partistöd för 2017.

Ärende

Partier som erhåller kommunalt partistöd från Nacka kommun ska årligen redovisa användningen av det kommunala partistödet. Samtliga partier som fått kommunalt partistöd från Nacka har redovisat användningen. Redovisningarna från samtliga partier är granskade av respektive partis revisor och uppfyller kommunens krav på redovisning.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 137
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 1 september 2016

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 137

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att samtliga partier som uppbär kommunalt partistöd i Nacka har redovisat användningen och kan erhålla partistöd för 2017.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Redovisning av användning av kommunalt partistöd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att samtliga partier som uppstår kommunalt partistöd i Nacka har redovisat användningen och kan erhålla partistöd för 2017.

Sammanfattning

Partier som erhåller kommunalt partistöd från Nacka kommun ska årligen redovisa användningen av det kommunala partistödet. Samtliga partier som fått kommunalt partistöd från Nacka har redovisat användningen. Redovisningarna från samtliga partier är granskade av respektive partis revisor och uppfyller kommunens krav på redovisning.

Ärendet

Nacka kommun betalar årligen partistöd till de partier som är representerade i kommunfullmäktige. Partier som erhåller partistöd ska årligen redovisa hur partistödet har använts. Hur partierna ska redovisa användningen av partistödet är inte reglerat i lagen. Det väsentliga är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partierna använt stödet.

Kommunstyrelsen beslutade den 31 augusti 2015, §213, att partier som erhåller kommunalt partistöd från Nacka kommun senast i juni året efter utbetalningen ska redovisa hur partistödet har stärkt den lokala demokratin. Redovisningen ska tydligt beskriva hur partistödet har använts och ge en rättvisande bild av användningen.

Stadsledningskontoret kan konstatera att samtliga partier i Nackas kommunfullmäktige har redovisat användningen av partistödet.

Parti	Lämnat redovisning	Erhållet partistöd 2015
Moderaterna	Ja	950 000 kr
Liberalerna	Ja	285 000 kr
Centerpartiet	Ja	215 000 kr
Kristdemokraterna	Ja	180 000 kr
Socialdemokraterna	Ja	495 000 kr
Miljöpartiet	Ja	355 000 kr

Vänsterpartiet	Ja	215 000 kr
Nackalistan	Ja	250 000 kr
Sverigedemokraterna	Ja	180 000 kr

Alla partier har fått sin redovisning granskad av respektive partis revisor.

Ekonomiska konsekvenser

Partier som inte redovisar partistöd kan gå miste om partistöd för kommande år. Då samtliga partier redovisat användningen av stödet för 2015 kan samtliga partier erhålla partistöd för 2017. Partistödet för 2017 beslutas av kommunfullmäktige i samband med mål och budgetärendet den 14 november 2016.

Konsekvenser för barn

Syftet med det kommunala partistödet är att stärka den lokala demokratin. En tydligare redovisning av vad partierna gjort för den lokala demokratin bidrar till att barn och unga får en ökad insyn i det offentliga och politiska arbetet.

Eva Olin
Ekonomidirektör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Controllerenheten

20 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 217

Dnr KFKS 2016/193

Begränsat antal elever i kommunala skolor

Motion den 3 mars 2016 av Camilla Carlberg, Barbro Sörman och Rolf Wasteson (V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå motionen eftersom det ligger inom varje rektors ansvarsområde att själv organisera och leda sin skola.

Ärendet

Motionären föreslår att den kommunala produktionen inom förskola och skola, Välfärd skola, utreder och sätter en gräns för antal elever i respektive skola utifrån yta per elev i lokalerna och på skolgårdarna.

Det finns idag en yttre gräns för kapacitet på varje skola. Det är rektor som organiserar och leder sin skola och ser till att skolans kapacitet utnyttjas så väl som möjligt. Med Välfärd skolas rektorers kunskap om att organisera och leda sin skola ser Välfärd skola inget behov av en detaljreglering av det slag som motionärerna föreslår i denna motion. Eftersom det ligger inom respektive rektors ansvarsområde att organisera och leda sin skola så bör förslaget i motionen avslås.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 7 juni 2016 § 34

Välfärd skolas tjänsteskrivelse den 23 maj 2016

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 7 juni 2016 § 34

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå motionen eftersom det ligger inom varje rektors ansvarsområde att själv organisera och leda sin skola.

Yrkanden

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande av Khashayar Farmanbar (S), Sidney Holm (MP) och Christina Ståldal (NL), bifall till förslaget i motionen.

Tobias Nässén (M) yrkade bifall till verksamhetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

20 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Tobias Nässéns yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”Vänsterpartiets motion tar upp problemen med trycket på vissa skolor riskerar att försämra miljön för eleverna. Senast vi KSVU-sammanträdet för en vecka sedan instämde verksamhetsledningen i att det finns en risk att skolgårdsytor och gemensamma funktioner som gymnastiklokaler, matsalar mm helt enkelt blir för trånga. Särskilt påtagligt är det när en skola byggs ut genom att några paviljonger snabbt sätts upp, då är det i alla lägen så att de befintliga gemensamma funktionerna ska räcka till även för de nya eleverna.

Men det gäller självklart även när elevökningen mer "smygs" på en skola genom större elevintag, större klasser mm. Nackas hyressystem för skolan driver tyvärr på att rektorena mer eller mindre tvingas ta in fler elever än vad som annars skulle vara önskvärt, detta för att få ekonomin för skolan att gå ihop.

På något sätt måste kvaliteten och miljön för eleverna skyddas, det gäller både för de befintliga eleverna som de nya. Det kan säkert göras på olika sätt, det som vi i motionen föreslår är ett sätt att hantera problemen.”

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Vi Socialdemokrater sätter stort värde vid skolornas möjlighet att driva sin verksamhet själva. Professionen är bäst på att anpassa och ska ges möjligheter att göra sitt bästa. Nacka kommuns nuvarande ekonomiska system innebär att skolorna tvingas trycka ihop så många elever på så liten yta som möjligt. Utrymme är värdefullt i synnerhet när vi växer, men det är inte heller så att Nacka kan liknas vid centrala Manhattan, där lokalkostnader ska ha så stor inverkan på skolornas ekonomi som nu. Därför är vi positiva till en sådan utredning som motionen föreslår.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Begränsat antal elever i kommunala skolor

Motion den 3 mars 2016 av Camilla Carlberg, Barbro Sörman och Rolf Wasteson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå motionen eftersom det ligger inom varje rektors ansvarsområde att själv organisera och leda sin skola.

Sammanfattning

Motionären föreslår att den kommunala produktionen inom förskola och skola, Valfärd skola, utreder och sätter en gräns för antal elever i respektive skola utifrån yta per elev i lokalerna och på skolgårdarna.

Det finns idag en yttre gräns för kapacitet på varje skola. Det är rektor som organiserar och leder sin skola och ser till att skolans kapacitet utnyttjas så väl som möjligt. Med Valfärd skolas rektorers kunskap om att organisera och leda sin skola ser Valfärd skola inget behov av en detaljreglering av det slag som motionärerna föreslår i denna motion. Eftersom det ligger inom respektive rektors ansvarsområde att organisera och leda sin skola så bör förslaget i motionen avslås.

Förslagen i motionen

I motionen föreslår Camilla Carlberg, Barbro Sörman och Rolf Wasteson (V) att den kommunala produktionen inom förskola och skola, Valfärd skola, utreder och sätter en gräns för antal elever i respektive skola utifrån yta per elev i lokalerna och på skolgårdarna.

Valfärd skolas utredning och bedömning

Valfärd skola arbetar dagligen med att alla skolor ska vara attraktiva val för elever och föräldrar. Valfärd skola arbetar t.ex. med ett projekt som kallas för "Attraktiva högstadieskolor". I detta projekt har bland annat högstadieskolorna och deras attraktivitet hos föräldrar, barn och medarbetare kartlagts. Skolorna har fått ta del av kartläggningen och har arbetat med resultatet i sina arbetslag.

Vid skolvalet behöver ett fåtal skolor tacka nej till elevers val på grund av platsbrist, dock inte majoriteten av skolorna. Detta visar att det redan idag finns en yttre gräns för kapacitet på varje skola. Det är rektor som organiserar och leder sin skola och ser till att skolans kapacitet utnyttjas så väl som möjligt.

Faktorer som vägs in idag är rummets faktiska kapacitet, skolrestaurangskapaciteten samt tillgång till facksalar (idrott, slöjd, hemkunskap, teknik etc). Rektorer har möjligheter att nyttja skolans lokaler på så sätt som situationen kräver. Valfärd skola anser att vi idag generellt har funktionella och väl tilltagna utemiljöer på våra skolor.

Med rektorers kunskap om att organisera och leda sin skola finns inget behov av en detaljreglering av det slag som motionärerna föreslår i denna motion. Det måste även fortsättningsvis vara upp till varje rektor att organisera och leda respektive skola.

Det blir dock trängre i våra skolor och behovet av tillkommande kapacitet ökar framöver.

Ekonomiska konsekvenser

Rektorer behöver ha möjligheten att organisera och leda sin skola fullt ut. Om möjligheten till olika typer av lösningar vid placering av elever försvann och det skulle finnas reglerat exakt hur många elever en skola kan ha försvinner rektors möjlighet till flexibilitet och möjligheten till situationsanpassade lösningar. Rektor har det ekonomiska ansvaret för sin skola och behöver således ha ansvaret och överblicken över skolans kapacitet.

Konsekvenser för barn

När rektor får organisera och leda sin skola försöker hen alltid att ha barnens bästa i åtanke. Det finns idag ett kapacitetstak för varje skola och när detta är nått kan det tyvärr bli så att elever inte får plats på den skola man önskar. Med detta i åtanke är det väldigt viktigt för Valfärd skola att ha många attraktiva skolor som kan tillgodose elevernas val.

Bilaga

1. Motionen

Helena Ekwall
Chef för Verksamhetsstödet Valfärd skola
Valfärd skola

Motion om planering av skolgång i Nackas kommunala skolor

Nackas skolor och förskolor håller mycket hög kvalitet och vi ska vara mycket stolta över vår skolpersonal. På många skolor är söktrycket mycket högt. En effekt av det fria skolvalet blir att de ”populära” skolorna får väldigt många elever medan övriga får svårt att få ekonomin att gå ihop då skolpengen försvinner med eleverna.

En skola som får färre elever än antalet platser är inte en sämre skola. De lärare som jobbar på en skola med elevflykt är inte sämre lärare. Däremot blir det en sorts dubbel bestraffning för skolor med sjunkande elevantal då mindre resurser kan leda till sjunkande kvalitet oavsett kompetent personal. Skolor som har högt söktryck blir överfulla med en mängd negativa effekter som följd och kvalitén sjunker även där oberoende av personalens kompetens.

Det kan för skolor med högt söktryck leda till

- lokalbrist
- högre antal elever i klasserna
- större arbetsbelastning för all personal
- mindre yta per elev att vara på på rasterna och i skolan
- trångt vid matbespisningen, idrottshallar och andra gemensamhetsutrymmen
- sämre luftkvalité inomhus

Vi har ingen möjlighet att begränsa det fria skolvalet, men vi kan sätta en gräns för hur många elever en skola kan ta emot utan att kvalitén blir lidande. Även om nya lokaler byggs så får skolgårdar och andra gemensamhetsutrymmen inte större yta. I den bästa av världar är det behovet och rätten till en likvärdig utbildning för alla barn som styr skolan istället för dagens marknadsstyrning.

Vänsterpartiet yrkar

- att den kommunala skolproduktionen utreder och sätter en gräns för antal elever i respektive skola utifrån yta per elev i lokalerna och på skolgårdarna.

Camilla Carlberg

Barbro Sörman

Rolf Wasteson

29 augusti 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 239

Dnr KFKS 2016/190

Ökat skydd för groddjur

Motion den 14 mars 2016 av Magnus Söderström (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning samt att arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun pågår där groddjuren särskilt lyfts fram.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Ärende

Miljöpartiet de gröna inkom den 14 mars 2016 med en motion till Nacka kommunfullmäktige rörande ökat skydd för groddjur i Nacka. I motionen yrkar Miljöpartiet

- Att Nacka kommun säkerställer att en effektiv spridningskorridor för groddjur etableras mellan Nyckelvikens och Långsjöns naturreservat genom att exempelvis anlägga småskaliga dammar och säkra en passage under Värmdöleden.
- Att Nacka kommun informerar alla fastighetsägare om hur de kan bidra till att skapa livskraftiga miljöer för groddjur.

Motionen kommer att tas i beaktande i arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun. I den kommer förslag på åtgärder lyftas fram som gagnar groddjuren samt information att gå ut till medborgarna. I strategin lyfts ett antal lokala indikatorarter fram varav en är ett groddjur. Det finns därför anledning att ta med sig förslagen från motionen i detta arbete.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 16 augusti 2016 § 126

Natur- och trafiknämnden den 24 maj 2016 § 113

Park- och naturenhetens tjänsteskrivelse den 9 maj 2016

Motion ”Ge ett ökat skydd för groddjur i Nacka”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

29 augusti 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 16 augusti 2016 § 126

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning samt att arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun pågår där groddjuren särskilt lyfts fram. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Beslut i natur och trafiknämnden den 24 maj 2016 § 113

Natur- och trafiknämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning samt att arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun pågår där groddjuren särskilt lyfts fram. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Sidney Holms yrkande.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets arbetsutskottsgrupp.

”Miljöpartiet ser med stor tillfredsställelse på att förslagen i motionen kommer att användas i det pågående arbetet med en nya Fauna- och viltvårdsstrategi för kommunen. I strategin kommer groddjuren särskilt att lyftas fram med förslag på gynnande åtgärder.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

24 maj 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 113

Dnr NTN 2016/422
Dnr KFKS 2016/190

Ökat skydd för groddjur

Motion till 2016-03-14 av Magnus Söderström (MP)

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning samt att arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun pågår där groddjuren särskilt lyfts fram.
2. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Ärendet

Miljöpartiet de gröna inkom den 14 april 2016 med en motion till Nacka kommunfullmäktige rörande ökat skydd för groddjur i Nacka. I motionen yrkar Miljöpartiet

- Att Nacka kommun säkerställer att en effektiv spridningskorridor för groddjur etableras mellan Nyckelvikens och Långsjöns naturreservat genom att exempelvis anlägga småskaliga dammar och säkra en passage under Värmdöleden.
- Att Nacka kommun informerar alla fastighetsägare om hur de kan bidra till att skapa livskraftiga miljöer för groddjur.

Motionen kommer att tas i beaktande i arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun. I den kommer förslag på åtgärder lyftas fram som gagnar groddjuren samt information att gå ut till medborgarna. I strategin lyfts ett antal lokala indikatorarter fram varav en är ett groddjur. Det finns därför anledning att ta med sig förslagen från motionen i detta arbete.

Konsekvenser för barn

En ökad population groddjur har ett pedagogiskt värde samt bidrar till en starkare naturupplevelse.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelser 2016-05-09

Motion "Ge ett ökat skydd för groddjur i Nacka".

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

2016-05-09

TJÄNSTESKRIVELSE
NTN 2016/422
KFKS 2016/190

Natur- och trafiknämnden

Ökat skydd för groddjur

Motion till 2016-03-14 av Magnus Söderström (MP)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning samt att arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun pågår där groddjuren särskilt lyfts fram.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna inkom den 14 april 2016 med en motion till Nacka kommunfullmäktige rörande ökat skydd för groddjur i Nacka. I motionen yrkar Miljöpartiet

- Att Nacka kommun säkerställer att en effektiv spridningskorridor för groddjur etableras mellan Nyckelvikens och Långsjöns naturreservat genom att exempelvis anlägga småskaliga dammar och säkra en passage under Värmdöleden.
- Att Nacka kommun informerar alla fastighetsägare om hur de kan bidra till att skapa livskraftiga miljöer för groddjur.

Motionen kommer att tas i beaktande i arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun. I den kommer förslag på åtgärder lyftas fram som gagnar groddjuren samt information att gå ut till medborgarna. I strategin lyfts ett antal lokala indikatorarter fram varav en är ett groddjur. Det finns därför anledning att ta med sig förslagen från motionen i detta arbete.

Ärendet

Miljöpartiet de gröna inkom den 14 april 2016 med en motion till Nacka kommunfullmäktige rörande ökat skydd för groddjur i Nacka. I motionen yrkar Miljöpartiet

- Att Nacka kommun säkerställer att en effektiv spridningskorridor för groddjur etableras mellan Nyckelvikens och Långsjöns naturreservat genom att exempelvis anlägga småskaliga dammar och säkra en passage under Värmdöleden.
- Att Nacka kommun informerar alla fastighetsägare om hur de kan bidra till att skapa livskraftiga miljöer för groddjur.

Groddjuren är tillbakaträngda i Nacka på grund av att de småvatten som krävs för fortplantning har försvunnit. De kräver fisk- och kräftfria, stillastående småvatten som inte torkar ut. Vägar innebär vandringshinder och begränsar även de förekomsten av groddjur.

Nyckelvikens naturreservat innehåller flera naturliga groddammar. Park- och naturenheten anlade 2014 en groddamm vid den övre parkeringen mot Jarlaberg. Öster om Långsjön anlades under 2015 ett så kallat grodhotell för skydd och fortplantning. I övrigt är antalet småvatten på Sicklaön begränsat.

På park- och naturenheten pågår arbetet med Fauna- och viltvårdsstrategin för Nacka kommun. I den lyfts groddjuren särskilt fram med förslag på gynnande åtgärder. I strategin lyfts några lokala indikatorarter fram varav ett är ett groddjur, större vattensalamander samt ett antal särskilda insatser varav en är säkerställande av groddjurens förflyttning. Man kommer även att se över hur detta ska kommuniceras med medborgarna. Det finns därför anledning att ta med sig förslagen från motionen i detta arbete.

Konsekvenser för barn

En ökad population groddjur har ett pedagogiskt värde samt bidrar till en starkare naturupplevelse.

Bilagor

Motion ”Ge ett ökat skydd för groddjur i Nacka”.

Finn Cederberg
Naturvårdsintendent
Park- och Naturenheten

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2016-03-14

Magnus Söderström

Miljöpartiet de gröna i Nacka

Ge ett ökat skydd för groddjur i Nacka

Groddjur är fascinerande organismer som inspirerat människor i alla tider till ett intresse för naturen. Groddjur har ett högt biologiskt värde då deras livsmiljöer av många skäl är viktiga att bevara. Fem arter är rödlistade och dessa anses vara sårbara. Groddjuren omfattas också av EU:s art- och habitatdirektiv (92/43/EEG) som inte bara syftar till att skydda enskilda arter utan även hela habitat för att säkra den biologiska mångfalden.

Populationer av groddjur har också ett pedagogiskt värde då barn på ett interaktivt sätt kan lära sig mer om naturen genom att få möjlighet att se groddjur på nära håll.

Vi i Miljöpartiet vill satsa på att förbättra livsmiljöer för Nackas groddjur och säkerställa att det finns livskraftiga populationer även i framtiden.

I ett första steg föreslår vi att en spridningskorridor etableras för att binda ihop delpopulationer som kan finnas i Nyckelvikens naturreservat och Långsjöns naturreservat. Detta skulle ge ett ökat genetiskt utbyte och göra populationen mer stabil. Detta borde kunna göras i samarbete med fastighetsägare som om de får god information om vad som krävs kan bidra till att en spridningskorridor kan etableras. Flera småskaliga dammar bör kunna anläggas som tänkbara lekplatser och som en del av den tänkta spridningskorridoren sen bör även en säker passage under Värmdöleden utredas. Dessa dammar behöver inte kosta mycket, ett exempel är en damm som anlagts i anslutning till en parkering i Nyckelvikens naturreservat.

Vi i Miljöpartiet yrkar mot bakgrund av ovanstående:

- **Att Nacka kommun säkerställer att en effektiv spridningskorridor för groddjur etableras mellan Nyckelvikens och Långsjöns naturreservat genom att exempelvis anlägga småskaliga dammar och säkra en passage under Värmdöleden.**
- **Att Nacka kommun informerar alla fastighetsägare om hur de kan bidra till att skapa livskraftiga miljöer för groddjur.**

Magnus Söderström (MP)

29 augusti 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 240

Dnr KFKS 2016/445

Handlingsplan mot extremism

Motion den 23 maj 2016 av Bosse Ståldal med flera (NL)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antog den 20 juni 2016, § 191, en strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld som omfattar utgångspunkterna bakom förslagen i motionen. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.

Ärende

Motionären föreslår att kommunen bland annat ska ta fram en lägesbild kring och en handlingsplan mot extremt våld och att det ska skapas lokala team med kapacitet att ingripa.

Kommunfullmäktige har antagit en strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld som omfattar förslagen i motionen. Kommunstyrelsen föreslår därför att motionen med en sådan notering anses färdigbehandlad.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 16 augusti 2016 § 127
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 25 juni 2016
Antagen strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld
Motionen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 16 augusti 2016 § 127

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige antog den 20 juni 2016, § 191, en strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld som omfattar utgångspunkterna bakom förslagen i motionen. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.

Yrkanden

Christina Ståldal (NL) yrkade bifall till förslagen i motionen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

29 augusti 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Tobias Nässén (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Christina Ståldals yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Tobias Nässéns yrkande

-----

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2016-06-25

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2016/329

Kommunstyrelsen

Handlingsplan mot extremism

Motion den 23 maj 2016 av Bosse Ståldal med flera (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antog den 20 juni 2016, § 191, en strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld som omfattar utgångspunkterna bakom förslagen i motionen. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionären föreslår att kommunen bland annat ska ta fram en lägesbild kring och en handlingsplan mot extremt våld och att det ska skapas lokala team med kapacitet att ingripa.

Kommunfullmäktige har antagit en strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld som omfattar förslagen i motionen. Förslaget är därför att motionen med en sådan notering anses färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

Bosse Ståldal med flera (NL) föreslår i motionen följande.

- Att en lägesbild tas fram och presenteras över hur situationen i Nacka för närvarande ser ut att vara och i vilka miljöer de våldsbejakande organisationerna verkar i.
- Att en konkret handlingsplan arbetas fram och presenteras så att det klart framgår vad de olika kommunala verksamheterna vet vad som gäller inom sina områden och att en övergripande samordnare utses.
- Att skapa ett lokalt team som har kunskap och kapacitet att ingripa lokalt och vid behov, med nationellt stöd och kontakter.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Kommunfullmäktige antog den 20 juni 2016, § 191, en strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld. Ärendet beskrivs på följande sätt i protokollet.

Frågan om hur samhället ska möta och arbeta förebyggande mot våldsbejakande extremism och extremt våld är högst aktuell. Från flera håll, och inte minst från den nationella samordnaren i frågan, pekas på vikten av att kommunerna har ett styrdokument vad gäller arbetet. Utgångspunkten i strategin är att arbetet mot våldsbejakande extremism måste bygga på forskningsrön, beprövad erfarenhet och aktuella problembilder. Det förebyggande arbetet ska ske inom befintliga strukturer där enheter inom kommunen, andra myndigheter och civilsamhället finns med. Att tillse att kunskap och kompetens finns är en annan viktig förutsättning för det förebyggande arbetet. Vidare krävs att arbetet samordnas och ansvarig nämnd för detta är kommunstyrelsen. Denna samordning kan ske inom säkerhetsfunktionen. En utökning av budgeten med 200 tkr föreslås för att öka kraften i arbetet. Resultat av arbetet mot våldsbejakande extremism och extremt våld ska följas upp och utvärderas. Resultat ska redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Brottsförebyggande rådet har ställt sig bakom den föreslagna strategin och föreslagit att beakta frågan om utökad budget i arbetet med mål och budget för 2017.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige ska notera att strategin omfattar utgångspunkterna för förslagen i motionen och att den därmed kan anses färdigbehandlad.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser i sig.

Konsekvenser för barn

Förslaget i detta ärende har inga konsekvenser för barn. I tjänsteskrivelsen om strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld beskrivs konsekvenserna av strategin på följande sätt.

”Den föreslagna strategin har som främsta målgrupp ungdomar och unga vuxna, och att kommunen genom starkt förebyggande arbete ska minimera risken för att dessa radikaliserar och dras till våldsbejakande extremism eller extremt våld.”

Bilaga

Motionen

Antagen strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Mats Bohman
Administrativ direktör

Strategi

Strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld

Dokumentets syfte

Denna strategi beskriver hur Nacka kommun aktivt skall jobba för tidig upptäckt av ungdomar och unga vuxna i riskzon för att hamna i våldsbejakande extremism och annat extremt våld. Den ska säkerställa att kommunen höjer kompetensnivån hos medarbetare och medborgare, ökar tidig upptäckt av personer som riskerar att radikaliseras och att personer i behov av stöd får rätt insatser från kommunen. Den skall även öka kunskapen kring hur vi upptäcker extremistiska miljöer och säkrar att inte några sådana miljöer förekommer inom kommunen och dess verksamheter.

Dokumentet gäller för

All kommunalt finansierad verksamhet

Våldsbejakande extrema miljöer utgör ett hot mot samhällets grundläggande struktur och värdegrund, dess styrelseskick och de politiska företrädarna på olika nivåer. Våldsbejakande extremistiska grupper utgör ett allvarligt hot mot medborgares möjligheter att utöva sina demokratiska rättigheter.

Styrningen i Nacka utgår från kommunens vision om öppenhet och mångfald och den grundläggande värderingen om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Varje nämnd ska styra sin verksamhet så att de av kommunfullmäktige beslutade fyra övergripande målen för hela Nacka kommun uppfylls. Resultatstyrning innebär att kommunen i tertial- och årsboks slut följer upp att verksamheten ger det resultat för medborgarna som kommunfullmäktige har beslutat om genom målen.

- Visionen om öppenhet och mångfald innebär att Nacka kommun i sitt arbete mot våldsbejakande extremism och extremt våld eftersträvar jämlika levnadsvillkor. Det är en grundförutsättning för att personer inte skall dras till våldsbejakande extremism.
- Kommunens grundläggande värdering innebär att kommunens arbete mot våldsbejakande extremism och extremt våld fokuserar på själva våldshandlingen, inte att styra eller kontrollera rättigheterna till åsikts- och yttrandefrihet.

Diarienummer	Fastställt	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2016/329	20160620	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Administrativ direktör

Strategiska inriktningar för kommunens arbete mot våldsbejakande extremism och extremt våld

1. Arbetet mot våldsbejakande extremism och extremt våld utgår ifrån forskningsrön, beprövad erfarenhet och aktuella problembilder.
2. Medarbetare i all kommunalt finansierad verksamhet ska ha kunskap för att kunna bedöma om verksamheter eller ungdomsmiljöer är extremistiska eller misstänks kunna odla extremistiska åsikter.
3. Medarbetare i all kommunalt finansierad verksamhet har ansvar för att föra samtal kring våldsbejakande värderingar och demokratiska grunder.
4. Enskilda personer ska få stöd och hjälp för att förhindra att radikaliserar och anhöriga ska erbjudas råd och stöd. Detta skall ske genom befintliga strukturer.
5. Ett framgångsrikt arbete förutsätter god samverkan inom kommunen, med andra myndigheter och med civilsamhället.
6. Arbetet ska följas upp och utvärderas årligen.

De strategiska inriktningarna bygger på

- förebyggande insatser
- ökad kunskap och kompetens
- samordning och samverkan
- uppföljning och utvärdering

I. Förebyggande insatser

Inom ramen för det ordinarie kunskapsbaserade brottsförebyggande arbetet i kommunen ska även problembilder kring våldsbejakande extremism inrymmas. Problembilder ska tas fram i samverkan med polisen och säkerhetspolisen men även med övriga representanter inom kommunen och civilsamhället ska involveras.

Arbete mot våldsbejakande extremism och extremt våld ska ske inom ramen för det ordinarie arbetet med barn, ungdomar och unga vuxna. Redan befintliga strukturer för samordning och samarbete mellan offentliga aktörer och civilsamhället ska användas.

Det förebyggande arbetet ska vara kunskapsbaserat, byggd på forskning och beprövad erfarenhet. Det förebyggande arbetet bygger på a) social prevention och b) situationell prevention genom främjande av stödjande miljöer.

A. Social prevention

Kommunen ska i den ordinarie verksamheten skapa tillit, och delaktighet med fokus på demokratiutveckling och mänskliga rättigheter (**primär prevention**).

Kommunen ska höja kunskapen om hur man kan upptäcka signaler på när ungdomar och unga vuxna är på väg att dras in i extremistiska miljöer (**sekundär prevention**).

Det innebär att det i all kommunalt finansierad verksamhet ska finnas kunskap om

- beteenden som indikerar radikaliserings och isolering från det etablerade samhällets värderingar, normer och arenor
- de vanligaste symbolerna för extremism
- kunskap om var man skall vända sig när man misstänker att en ungdom håller på att radikaliseras

Det ska finnas en kunskap om vart man kan vända sig och vilket stöd man kan få när en ungdom har radikaliserats (**tertiär prevention**). Syftet är att individen ska få stöd att komma ur en pågående radikaliserings och inte återfalla.

B. Situationell prevention genom främjande av stödjande miljöer

Kommunalt finansierade ungdomsverksamheter ska genomsyras av samhällets normer och värderingar. Det ska finnas en tillräcklig vuxenkontroll tillgänglig för att säkerställa detta (**primär prevention**).

Det ska finnas en kunskap att identifiera miljöer/ungdomsverksamheter där våldsbejakande extremism och extremt våld kan misstänkas odlas (**sekundär prevention**).

Indikatorer på att sådana odlas är

- homogena ungdomsgrupper (kön, ålder, etnicitet, etc)
- avsaknad av vuxna som är närvarande (vertikal social kontroll)
- osäkerhet kring vilka normer och värderingar som genomsyrar verksamheten

All kommunal verksamhet ska ha kunskap om vilka indikatorer som identifierar miljöer där våldsbejakande extremism och extremt våld förekommer (**tertiär prevention**).

2. Ökad kunskap och kompetens

Kommunen ska sprida kunskap i all kommunalt finansierad verksamhet om hur man förebygger att extremistiska miljöer uppstår och hur man identifierar existerande extremistiska miljöer. Verksamheter som finansieras av Nacka kommun och de delar av civilsamhället som jobbar med barn, ungdomar och unga vuxna ska erbjudas kompetensinsatser kring våldsbejakande extremism/extremt våld och stöd till anhöriga. Att ha kunskap om indikatorer på att personer riskerar att radikaliseras ska bidra till att fler personer i riskzon identifieras och vid behov fångas upp. Kommunen ska följa utvecklingen av preventiva metoder och säkerställa att effektiva metoder används.

Kommunens hemsida är en viktig kanal för information och kunskaps spridning samt kunskapsdelning. Där ska finnas relevant information, kunskapskällor, länkar och information om vart man kan vända sig i olika frågor.

3. Samordning och samverkan

Nacka kommuns arbete mot våldsbejakande extremism och extremt våld bygger på samverkan inom kommunen och med andra aktörer i samhället såsom polis, säkerhetspolis och civilsamhälle. Redan befintlig samverkan inom ramen för det brottsförebyggande arbetet och samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis utgör grunden för samverkan.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna arbetet mot våldsbejakande extremism genom det brottsförebyggande rådet. Säkerhetsfunktionen under kommunstyrelsen har det samordnande uppdraget. I det ingår:

- Stödja och stimulera samverkan inom kommunen, med andra myndigheter och med civilsamhället.
- I samverkan med polis och säkerhetspolis tillse att det finns aktuella lägesbilder.
- Genom deltagande i relevanta nätverk verka för omvärldsbevakning och informationsspridning inom kunskapsområdet.
- Verka för att förtroendevalda, chefer och medarbetare har relevant kunskap och kompetens.
- Verka för att det finns tydlig och saklig information och kommunikation.
- Följa upp och utvärdera arbetet mot våldsbejakande extremism och extremt våld

Uppföljning

Brottsförebyggande rådets roll är att fastställa verksamhetsmål, stödja arbetet samt följa upp vilka resultat som nås. Årligen görs en utvärdering av genomförda insatser. Utifrån den och den aktuella problembilden fastställs sedan verksamhetsmål för kommande arbete. Resultat av arbetet redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Motion från Nackalistan angående

Handlingsplan mot extremism

I dessa tider då extremismens fruktansvärda yttringar alltför ofta visar sig i Europa och i övriga världen så krävs det att alla krafter mobiliseras för att motverka våldsbejakande handlingar av olika slag. Det är det demokratiska samhällets fri- och rättigheter som är måltavlan och attacker riktar sig mot oskyldiga invånare för att injaga skräck.

Oavsett varifrån den våldsbejakande extremismen kommer ifrån och med vilka förtecken den har så måste den bekämpas. Vi lever i ett fredligt land och i en förhållandevis lugn kommun. Ändå finns det invånare från Nacka som har offrat sina liv i kampen för våldsbejakande organisationer och vi måste stå på tå och göra vad vi kan för att antalet inte ökar. Många av åtgärderna som görs idag är reaktiva och arbetet mot extremism måste starta tidigare innan katastroferna inträffar.

Idag måste kommunernas kunskap höjas ytterligare. Vi måste bättre samordna de krafter som jobbar mot extremism i kommunen och öka samverkan med civilsamhället och de nationella organen mot dessa.

Nästan varannan kommun har i dagsläget ingen lägesbild över hur situationen i den egna kommunen ser ut. Bara 7 procent av kommunerna har en färdig handlingsplan. Vi måste göra mer redan idag för att i tid kunna arbeta emot denna utveckling i Nacka.

Nackalistan vill

- Att en lägesbild tas fram och presenteras över hur situationen i Nacka för närvarande ser ut att vara och i vilka miljöer de våldsbejakande organisationerna verkar i.
- Att en konkret handlingsplan arbetas fram och presenteras så att det klart framgår vad de olika kommunala verksamheterna vet vad som gäller inom sina områden och att en övergripande samordnare utses.
- Att skapa ett lokalt team som har kunskap och kapacitet att ingripa lokalt och vid behov, med nationellt stöd och kontakter.

Nackalistan 160420

Bosse Ståldal

Mikael Carlsson

Efson Goitom

Christina Ståldal

7 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 198

Dnr 2016/94-456

Nära och tillgängliga återvinningsstationer

Motion den 19 januari 2016 av Rolf Wasteson m.fl.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige avslår yrkandet om att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången av 2019, ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd. Det är inte möjligt av flera orsaker, bland annat kostnader för detaljplaneändringar.
2. Kommunfullmäktige bifaller yrkandet om att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil.
3. Kommunfullmäktige noterar att natur- och trafiknämnden ska utreda ett eventuellt införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar med mera.
4. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Motionärerna föreslår att det fram till år 2019 ska byggas återvinningsstationer så att medborgare har max 5 minuters gångavstånd till närmaste station. Av flera orsaker, främst av kostnader för detaljplaneändringar, finns det inte möjlighet att bifalla förslaget och kommunstyrelsen rekommenderar istället att en utredning görs gällande införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar mm. Motionärerna yrkar även att stationerna ska placeras så att de är enkelt att nå till fots och inte förutsätter att man åker bil. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller det yrkandet.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 31 maj 2016 § 98

Natur- och trafiknämnden den 22 mars 2016 § 57

VA- och avfallsenhetens tjänsteskrivelse den 26 februari 2016

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 31 maj 2016 § 98

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

7 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

1. Kommunfullmäktige avslår yrkandet om att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången av 2019, ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd. Det är inte möjligt av flera orsaker, bland annat kostnader för detaljplaneändringar.
2. Kommunfullmäktige bifaller yrkandet om att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil.
3. Kommunfullmäktige noterar att natur- och trafiknämnden ska utreda ett eventuellt införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar med mera.
4. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Beslut i natur- och trafiknämnden den 22 mars 2016 § 57

Natur- och trafiknämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige avslår yrkandet om att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången av 2019, ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd. Det är inte möjligt av flera orsaker, bland annat kostnader för detaljplaneändringar.
2. Kommunfullmäktige bifaller yrkandet om att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil.
3. Kommunfullmäktige noterar att natur- och trafiknämnden ska utreda ett eventuellt införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar med mera.
4. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Rolf Wasteson (V) yrkade bifall till motionens förslag punkt 1 och arbetsutskottets förslag punkt 2 och 3.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

22 Mars 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 57

NTN 2016/153-
KFKS 2016/94-456

Nära återvinningsstationer

Remiss av motion den 19 januari 2016 av Rolf Wasteson mfl.

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige avslår yrkandet om att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången av 2019, ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd. Det är inte möjligt av flera orsaker, bland annat kostnader för detaljplaneändringar.
2. Kommunfullmäktige bifaller yrkandet om att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil.
3. Kommunfullmäktige noterar att natur- och trafiknämnden ska utreda ett eventuellt införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar med mera.
4. Motionen är därmed färdigbehandlad.

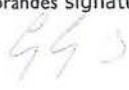
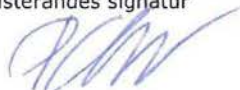

Ärendet

Motionsförfattarnas yrkanden innebär att fram till år 2019 ska återvinningsstationer byggas så att medborgare har max 5 minuters gångavstånd till närmaste station. Av flera orsaker, främst av ekonomiska skäl, anser natur- och trafiknämnden att det inte finns möjlighet att bifalla yrkandet och rekommenderar istället att en utredning görs gällande införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar mm. Författarna yrkar även att stationerna ska placeras så att de är enkelt att nå till fots och inte förutsätter att man åker bil. Det ligger helt i linje med natur- och trafiknämndens intentioner.

Förslagen i motionen

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) har lämnat in en motion med följande yrkanden:

- Att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången 2019, ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd.
- Att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

22 Mars 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Enhetens utredning och bedömning

Bakgrund

En återvinningsstation (ÅVS) är en grupp behållare för insamling av förpackningsavfall och tidningar. Nya stationer ska vara kompletta med alla materialslagen, det vill säga förpackningar i papper, plast, metall, ofärgat glas, färgat glas och tidningar. Idag är producenterna genom Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) ansvariga för stationerna, från att söka bygglov till insamling, drift och skötsel. Kommunen har ingått ett samverkansavtal med FTI år 2015, som reglerar vår samverkan. I det avtalet står bland annat att kommunen ska bistå FTI i arbetet att hitta nya platser för ÅVser. Vid hämtning av avfallet vid ÅVserna sker detta med ett fordon per avfallsfraktion. Fordonen är att likna vid sopbilar med samma krav på vägars bärighet, vägbredd etc.

En ÅVS kräver bygglov. Det räknas enligt plan- och bygglagen, PBL, som ett upplag (av behållare). Placeringen av en ÅVS får därför inte strida mot gällande detaljplan. Många stationer har endast tidsbegränsade bygglov som ofta förlängts i omgångar så länge det varit möjligt. I och med förändringar i PBL och genom rättspraxis har det blivit svårare att få igenom tidsbegränsade bygglov för ÅVser. Åtgärden kan i sig inte betraktas som tillfällig utan är av en permanent karaktär. Ofta är även berörda grannar inte positiva till att ha en återvinningsstation i omedelbar närhet. Det anses förfulande och riskerar att sänka värdet på fastigheter. Byggloven överklagas ofta och platser för ÅVser har förlagts en bit bort från bebyggelse, vid en strategisk knutpunkt, handelsplats etc.

På de fem platser för återvinning som nu detaljpanelagts, finns redan återvinningsstationer. Detaljplanerna har tagits fram för att FTI ska kunna söka permanenta bygglov och sedan ska kommunen tillsammans med FTI rusta upp platserna för ökad trivsel och trygghet. Ansökan om planbesked lämnades in hösten 2012. År 2016 har detaljplanerna antagits av kommunfullmäktige. Kostnaden för avfallsverket är hittills cirka 289 000 kr, endast för planenhetens arbete.

VA- och avfallsenheten bedömning

Enhetens uppdrag är, liksom motionsförfattarna föreslår, att höja återvinningsgraderna och göra det lätt att göra rätt för miljön. Ambitionerna har tydliggjorts i Avfallsplan 2020. Ett delmål i avfallsplanen är att skapa nya platser för återvinningsstationer. I praktiken är det dock inte så enkelt; kommunens detaljplaner är inte skapade med återvinning i fokus. Det är endast i moderna detaljplaner som platser för ÅVser finns inlagda på plankartan. Situationen kommer på sikt att förbättras i och med det samarbete inom ramen för stadsbyggnadsprojekten. Men i alla befintliga bostadsområden saknas – i princip – möjligheter att få bygglov för återvinningsstationer.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

22 Mars 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Natur- och trafiknämnden

Motionsförfattarna önskar så många ÅVser att medborgarna endast har 5 minuters gångväg. Det skulle innebära hundratals fler stationer i kommunen, vilket inte är rimligt av många skäl, bland annat på grund av att:

- Kostnaderna och tiden att ta fram ändrade detaljplaner är orimlig. Det skulle inte heller vara möjligt att lyckas med detta före år 2019.
- Ökade antal transporter av tunga fordon, in i bostadsområden är olämplig.
- Behovet av städning på respektive plats innebär en hög kostnad.
- Statistiken från FTI som visar att det viktigaste är att platsen är strategisk, inte den absoluta närheten. Ex. att ta med avfallet i samband med matinköp.

Enheten föreslår att:

- Antalet återvinningsstationer på strategiska platser, tillgängliga även för cyklister och gångtrafikanter, ska öka i enlighet med avfallsplanens mål.
- Fortsätta verka för att skapa återvinningsplatser i nya bostadsområden, inom ramen för stadsbyggnadsprojektet.
- Utredda möjligheten till fastighetsnära insamling via flerfackskärl, som skulle möjliggöra en sortering i omedelbar närhet till bostaden.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Författarnas yrkanden skulle innebära mycket höga kostnader för detaljplaneändringar då det idag oftast saknas möjlighet till bygglov för återvinningsstationer. Den 31 mars 2016 ska utredningen om ett kommunalt insamlingsansvar presenteras för regeringen. Det kan på sikt medföra att det är kommunens ansvar att även söka bygglov, samla in avfallet och sköta om stationerna. Om kommunen inte får full kostnadstäckning för detta ansvar så skulle ett stort antal återvinningsstationer innebära höga kostnader, vilket inte avfallskollektivet kan bära utan att behöva höja avgifterna kraftigt.

Konsekvenser för barn

Motionens yrkanden skulle innebära att barn på ett lättare sätt kunde ta en aktiv del i att återvinna hushållens avfall. Idag sker mycket återvinning utan barnens närvaro, på väg till och från affären med bil. Stationer med högst 5 minuters gångväg vore önskvärt ur ett barnperspektiv.

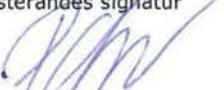

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2016-02-26

Bilaga 1 Motion den 19 januari 2016 av Rolf Wasteson mfl.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

22 Mars 2016

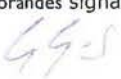

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Protokollsanteckning

Viktor Ellström (S) lät anteckna följande till protokollet:

” Socialdemokraterna har länge föreslagit samma policy i budgeten. Vill man att folk ska vara miljövänliga då måste det göras lätt. ”

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

2016-02-26

TJÄNSTESKRIVELSE
NTN 2016/153-
KFKS 2016/94-456

Kommunstyrelsen

Nära återvinningsstationer

Remiss av motion den 19 januari 2016 av Rolf Wasteson mfl.

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige avslår yrkandet om att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången av 2019, ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd. Det är inte möjligt av flera orsaker, bland annat kostnader för detaljplaneändringar.
2. Kommunfullmäktige bifaller yrkandet om att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil.
3. Kommunfullmäktige noterar att natur- och trafiknämnden ska utreda ett eventuellt införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar med mera.
4. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionsförfattarnas yrkanden innebär att fram till år 2019 ska återvinningsstationer byggas så att medborgare har max 5 minuters gångavstånd till närmaste station. Av flera orsaker, främst av ekonomiska skäl, anser natur- och trafiknämnden att det inte finns möjlighet att bifalla yrkandet och rekommenderar istället att en utredning görs gällande införande av så kallade flerfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar mm. Författarna yrkar även att stationerna ska placeras så att de är enkelt att nå till fots och inte förutsätter att man åker bil. Det ligger helt i linje med natur- och trafiknämndens intentioner.

Förslagen i motionen

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) har lämnat in en motion med följande yrkanden:

- Att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången 2019, ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd.
- Att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil.

Enhetens utredning och bedömning

Bakgrund

En återvinningsstation (ÅVS) är en grupp behållare för insamling av förpackningsavfall och tidningar. Nya stationer ska vara kompletta med alla materialslagen, det vill säga förpackningar i papper, plast, metall, ofärgat glas, färgat glas och tidningar. Idag är producenterna genom Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) ansvariga för stationerna, från att söka bygglov till insamling, drift och skötsel. Kommunen har ingått ett samverkansavtal med FTI år 2015, som reglerar vår samverkan. I det avtalet står bland annat att kommunen ska bistå FTI i arbetet att hitta nya platser för ÅVSer. Vid hämtning av avfallet vid ÅVSerna sker detta med ett fordon per avfallsfraktion. Fordonen är att likna vid sopbilar med samma krav på vägars bärighet, vägbredd etc.

En ÅVS kräver bygglov. Det räknas enligt plan- och bygglagen, PBL, som ett upplag (av behållare). Placeringen av en ÅVS får därför inte strida mot gällande detaljplan. Många stationer har endast tidsbegränsade bygglov som ofta förlängts i omgångar så länge det varit möjligt. I och med förändringar i PBL och genom rättspraxis har det blivit svårare att få igenom tidsbegränsade bygglov för ÅVSer. Åtgärden kan i sig inte betraktas som tillfällig utan är av en permanent karaktär. Ofta är även berörda grannar inte positiva till att ha en återvinningsstation i omedelbar närhet. Det anses förfulande och riskerar att sänka värdet på fastigheter. Byggloven överklagas ofta och platser för ÅVSer har förlagts en bit bort från bebyggelse, vid en strategisk knutpunkt, handelsplats etc.

På de fem platser för återvinning som nu detaljplanlagts, finns redan återvinningsstationer. Detaljplanerna har tagits fram för att FTI ska kunna söka permanenta bygglov och sedan ska kommunen tillsammans med FTI rusta upp platserna för ökad trivsel och trygghet. Ansökan om planbesked lämnades in hösten 2012. År 2016 har detaljplanerna antagits av kommunfullmäktige. Kostnaden för avfallsverket är hittills cirka 289 000 kr, endast för planenshetens arbete.

VA- och avfallsenheten bedömning

Enhetens uppdrag är, liksom motionsförfattarna föreslår, att höja återvinningsgraderna och göra det lätt att göra rätt för miljön. Ambitionerna har tydliggjorts i Avfallsplan 2020. Ett delmål i avfallsplanen är att skapa nya platser för återvinningsstationer. I praktiken är det dock inte så enkelt; kommunens detaljplaner är inte skapade med återvinning i fokus. Det är endast i moderna detaljplaner som platser för ÅVSer finns inlagda på plankartan. Situationen kommer på sikt att förbättras i och med det samarbete inom ramen för stadsbyggnadsprojekten. Men i alla befintliga bostadsområden saknas – i princip - möjligheter att få bygglov för återvinningsstationer.

Motionsförfattarna önskar så många ÅVSeer att medborgarna endast har 5 minuters gångväg. Det skulle innebära hundratals fler stationer i kommunen, vilket inte är rimligt av många skäl, bland annat på grund av att:

- Kostnaderna och tiden att ta fram ändrade detaljplaner är orimlig. Det skulle inte heller vara möjligt att lyckas med detta före år 2019.
- Ökade antal transporter av tunga fordon, in i bostadsområden är olämplig.
- Behovet av städning på respektive plats innebär en hög kostnad.
- Statistiken från FTI som visar att det viktigaste är att platsen är strategisk, inte den absoluta närheten. Ex. att ta med avfallet i samband med matinköp.

Enheten föreslår att:

- Antalet återvinningsstationer på strategiska platser, tillgängliga även för cyklister och gångtrafikanter, ska öka i enlighet med avfallsplanens mål.
- Fortsätta verka för att skapa återvinningsplatser i nya bostadsområden, inom ramen för stadsbyggnadsprojekten.
- Utredda möjligheten till fastighetsnära insamling via flerfackskärl, som skulle möjliggöra en sortering i omedelbar närhet till bostaden.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Författarnas yrkanden skulle innebära mycket höga kostnader för detaljplaneändringar då det idag oftast saknas möjlighet till bygglov för återvinningsstationer. Den 31 mars 2016 ska utredningen om ett kommunalt insamlingsansvar presenteras för regeringen. Det kan på sikt medföra att det är kommunens ansvar att även söka bygglov, samla in avfallet och sköta om stationerna. Om kommunen inte får full kostnadstäckning för detta ansvar så skulle ett stort antal återvinningsstationer innebära höga kostnader, vilket inte avfallskollektivet kan bära utan att behöva höja avgifterna kraftigt.

Konsekvenser för barn

Motionens yrkanden skulle innebära att barn på ett lättare sätt kunde ta en aktiv del i att återvinna hushållens avfall. Idag sker mycket återvinning utan barnens närvaro, på väg till och från affären med bil. Stationer med högst 5 minuters gångväg vore önskvärt ur ett barnperspektiv.

Katarina Södergren
Handläggare
VA- och avfallsenheten

Jan Setréus
Gruppchef, avfall
VA- och avfallsenheten

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Bygg återvinningsstationer – nära och tillgängliga

För många Nackabor finns idag inget reellt alternativ till att kasta alla sina sopor i den enda soptunnan. Matavfallsinsamling är inte obligatorisk utan insamlingskärl ställs bara upp när en fastighetsägare särskilt beställt det. Att separera andra sopor (tidningar, glasflaskor, plast, metall mm) förutsätter att man har tillgång till en återvinningsstation där man kan lämna dem.

För många Nackabor finns ingen återvinningsstation i den absoluta närheten. I praktiken förutsätter det ofta att man har tillgång till bil för att lämna sopor vid en återvinningsstation just för att avståndet är för långt för att många ska släpa sina sopor dit hemifrån per fot.

Nacka behöver helt enkelt ett ytterligare stort antal nya återvinningsstationer för att råda bot på detta. Nyligen (december 2015 – januari 2016) har fem detaljplaner för återvinningsstationer behandlats i Kommunstyrelsen. Det är i sig alldeles utmärkt men gemensamt för dessa fem är att de placerats så att igen har särskilt nära till dem och att de ligger invid vägar, uppenbarligen avsiktligt för att man ska kunna köra bil dit.

Återvinning av sopor är viktigt för oss alla som ett sätt att minska miljöbelastningen. Men då ska vi lätt kunna ta med oss soporna till en återvinningsstation som ligger i direkt anslutning till där vi bor. Att behöva åka bil förtar miljövinsten förutom att det innebär att många då alls inte har tillgång till återvinningsstationerna.

Därför yrkar vi

- att återvinningsstationer byggs så att alla på sikt, senast vid utgången av 2019) ska ha en i bostadens närhet på max 5 minuters gångavstånd
- att återvinningsstationer som byggs ska placeras så att de enkelt nås till fots och inte förutsätter att man åker bil

Nacka 2016-01-19

Vänsterpartiet Nacka

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 260

Dnr KFKS 2016/184

Fastighetsnära inhämtning av avfall

Motion den 14 mars 2016 av Åsa Marnell och Per Chrisander (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige överlämnar förslaget om att erbjuda fastighetsnära insamling med flerfackskärl till alla småhusägare till Nacka vatten AB, som den 1 september tagit över ansvaret för den kommunala renhållningen. Kommunfullmäktige är positivt till att fastighetsägarna ska kunna ansluta sig frivilligt men ser att formerna för detta och de ekonomiska konsekvenserna bör utredas under 2017. Ett eventuellt införande torde kunna ske tidigast under 2018, i samband med ett nytt avtal för insamling av hushållsavfall implementeras.
2. Kommunfullmäktige noterar att avfallstaxan redan idag är miljöstyrande och kommunfullmäktige utgår från att Nacka vatten AB kommer att hantera nya tjänster enligt samma modell.
3. Ansvaret för förpackningsavfall och tidningar ingår inte i det kommunala insamlingsansvaret. Kommunfullmäktige noterar att regeringens utredning om kommunalt insamlingsansvar ännu inte lett fram till något lagförslag.
4. Förslagen i motionen är med dessa noteringar färdigbehandlad.

Ärende

Natur- och trafiknämnden har instämt i motionärernas intentioner att det ska vara enklare för hushållen att sortera sitt avfall genom fastighetsnära insamling av restavfall, matavfall, förpackningsavfall och tidningar samt eventuellt farligt avfall. Modellen för detta och hur den ökade kostnaden ska finansieras, behöver utredas vidare. Det är dock Nacka vatten AB som sedan den 1 september äger denna fråga.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 145

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 12 september 2016

Natur- och trafiknämnden protokollsutdrag den 30 augusti 2016 § 150

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 145

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige överlämnar förslaget om att erbjuda fastighetsnära insamling med flerfackskärl till alla småhusägare till Nacka vatten AB, som den 1 september tagit över ansvaret för den kommunala renhållningen. Kommunfullmäktige är positivt till att fastighetsägarna ska kunna ansluta sig frivilligt men ser att formerna för detta och de ekonomiska konsekvenserna bör utredas under 2017. Ett eventuellt införande torde kunna ske tidigast under 2018, i samband med ett nytt avtal för insamling av hushållsavfall implementeras.
2. Kommunfullmäktige noterar att avfallstaxan redan idag är miljöstyrande och kommunfullmäktige utgår från att Nacka vatten AB kommer att hantera nya tjänster enligt samma modell.
3. Ansvaret för förpackningsavfall och tidningar ingår inte i det kommunala insamlingsansvaret. Kommunfullmäktige noterar att regeringens utredning om kommunalt insamlingsansvar ännu inte lett fram till något lagförslag.
4. Förslagen i motionen är med dessa noteringar färdigbehandlad.

Beslut i natur- och trafiknämnden den 30 augusti 2016 § 150

Natur och trafiknämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige bifaller motionen att erbjuda fastighetsnära insamling med flerfackskärl till alla småhusägare genom frivillig anslutning men först efter att formerna och de ekonomiska konsekvenserna för detta noggrant har utretts under 2017. Ett eventuellt införande tidigast under 2018, i samband med ett nytt avtal för insamling av hushållsavfall implementeras.
2. Kommunfullmäktige noterar att förslaget i motionen om en differentierad avfallstaxa. Avfallstaxan är redan idag miljöstyrande och nya tjänster kommer att hanteras enligt samma modell.
3. Kommunfullmäktige noterar att regeringens utredning om kommunalt insamlingsansvar ännu inte lett fram till något beslut i frågan. Ansvaret för förpackningsavfall och tidningar ingår inte idag i det kommunala insamlings-ansvaret.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Sidney Holms yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Att erbjuda avfallskärl med flera fack för sortering ”hemma vid grindstolpen” borde vara något som är självklart i ett Nacka med många en-, tvåfamiljs- och fritidshus. Det är dessa, tillsammans med en del flerfamiljshus, som i dagsläget är hänvisade till de återvinningsstationer som finns runtom i kommunen för att återvinna bl.a. papper, kartong, plast, metall och glas. Vissa saker är – även sett till vikten – lättare att återvinna än andra, men de flesta är beroende av bil för att kunna återvinna.

Möjligheten att återvinna matavfall som finns i Nacka sedan några år tillbaka är ett steg i rätt riktning men vi behöver göra mer. Precis som med matavfallsåtervinningen skulle deltagande kunna vara frivilligt men med en kraftig rabatt på avfallstaxan, t.ex. via den ”gröna skatteväxling” vi föreslagit tidigare. Just nu pågår en nationell utredning om vem som ska ha ansvaret för förpackningsinsamlingen; tillverkarna eller kommunerna. Oavsett vad denna utredning kommer fram till så borde Nacka vara i framkant vad gäller källsortering och underlätta för medborgarna att bidra till ökad återvinning. En modern stad strävar ständigt efter att lämna ett så litet ekologiskt fotavtryck som möjligt – även vad gäller förbrukningsmaterial. Det har vi dessutom som lokalt miljömål i form av ett konkret mål om minskad mängd hushållsavfall per invånare.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2016-09-12

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2016/184

Kommunstyrelsen

Fastighetsnära inhämtning av avfall

Motion den 14 mars 2016 av Åsa Marnell och Per Chrisander (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige överlämnar förslaget om att erbjuda fastighetsnära insamling med flerfackskärl till alla småhusägare till Nacka vatten AB, som den 1 september tagit över ansvaret för den kommunala renhållningen. Kommunfullmäktige är positivt till att fastighetsägarna ska kunna ansluta sig frivilligt men ser att formerna för detta och de ekonomiska konsekvenserna bör utredas under 2017. Ett eventuellt införande torde kunna ske tidigast under 2018, i samband med ett nytt avtal för insamling av hushållsavfall implementeras.
2. Kommunfullmäktige noterar att avfallstaxan redan idag är miljöstyrande och kommunfullmäktige utgår från att Nacka vatten AB kommer att hantera nya tjänster enligt samma modell.
3. Ansvaret för förpackningsavfall och tidningar ingår inte i det kommunala insamlingsansvaret. Kommunfullmäktige noterar att regeringens utredning om kommunalt insamlingsansvar ännu inte lett fram till något lagförslag.
4. Förslagen i motionen är med dessa noteringar färdigbehandlad.

Sammanfattning

Natur- och trafiknämnden har instämt i motionärernas intentioner att det ska vara enklare för hushållen att sortera sitt avfall genom fastighetsnära insamling av restavfall, matavfall, förpackningsavfall och tidningar samt eventuellt farligt avfall. Modellen för detta och hur den ökade kostnaden ska finansieras, behöver utredas vidare. Det är dock Nacka vatten AB som sedan den 1 september äger denna fråga.

Förslagen i motionen

Genom att göra det enklare för hushållen att källsortera sitt avfall vill motionsförfattarna öka materialåtervinningen. Följande föreslås:

- Fastighetsnära insamling med flerfackskärl erbjuds alla småhusägare genom frivillig anslutning.
- Avfallstaxan differentieras så att det blir betydligt lägre för anslutna hushåll.
- Detta erbjuds oavsett vad regeringens utredning om avfallsansvaret kommer fram till och föreslår.

Natur- och trafiknämndens utredning och bedömning

Natur- och trafiknämnden behandlade förslagen i motionen vid sitt sammanträde den 30 augusti 2016, § 150. Nämnden har instämt i motionärernas önskan att göra det enklare för hushållen att sortera sitt avfall. Hittills har inget beslut fattats, gällande utredningen om kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall - och tidningar, som motionsförfattarna nämner i sin skrivelse. Senast frågan var uppe för diskussion var under en interpellation i riksdagen den 14 juni 2016 (2015/16:684 av Gunilla Nordgren (M)). Kommunen har således inte något insamlingsansvar för avfallet idag och därmed inte heller några kostnader för insamlingen¹.

Natur- och trafiknämnden har avvaktat ett resultat av utredningen och följt utvecklingen i landets kommuner. Nämnden ställer sig bakom inriktningen på förslagen i motionen, men anser att saken behöver utredas vidare, dels för att hitta en modell av fastighetsnära insamling som passar i Nacka, dels för att veta hur det påverkar avfallstaxan. Enligt natur- och trafiknämnden behöver införandet göras i samband med en ny upphandling av insamlingsentreprenör. Nuvarande avtal gäller till och med mars 2018.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Att subventionera fastighetsnära insamling hos villahushållen kräver att andra tjänster höjs med motsvarande belopp, avräknat den intäkt som producentmaterialet kan generera. (se även fotnot 2 ovan). Hushåll som sorterar matavfall betalar redan idag en betydligt lägre avgift än de hushåll som inte sorterar. En omställning till föreslagen modell medför ett behov av att noggrant analysera taxekonstruktionen och finansieringen av de ingående tjänsterna.

Konsekvenser för barn

Ett fastighetsnära system för insamling av avfall är bra ur ett pedagogiskt syfte. Barnen får då tidigt lära sig att sortera avfallet och kan själva hjälpa sina föräldrar att sortera på plats.

---

¹ Avfallsverket har dock finansierat nya detaljplaner för återvinningsstationer och arbetar löpande med kundsynpunkter, information med mera, i dialog med Förpacknings- och tidningsinsamlingen.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Stadsledningskontoret delar natur- och trafiknämndens bedömning i sak. Sedan den 1 september har dock Nacka vatten AB tagit över det kommunala renhållningsansvaret. Hur avfallsinhämtningen ska gå till framöver är en fråga för bolaget. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

1. Kommunfullmäktige överlämnar förslaget om att erbjuda fastighetsnära insamling med flerfackskärl till alla småhusägare till Nacka vatten AB, som den 1 september tagit över ansvaret för den kommunala renhållningen. Kommunfullmäktige är positivt till att fastighetsägarna ska kunna ansluta sig frivilligt men ser att formerna för detta och de ekonomiska konsekvenserna bör utredas under 2017. Ett eventuellt införande torde kunna tidigast under 2018, i samband med ett nytt avtal för insamling av hushållsavfall implementeras.
2. Kommunfullmäktige noterar att avfallstaxan redan idag är miljöstyrande och kommunfullmäktige utgår från att Nacka vatten AB kommer att hantera nya tjänster enligt samma modell.
3. Ansvaret för förpackningsavfall och tidningar ingår inte i det kommunala insamlingsansvaret. Kommunfullmäktige noterar att regeringens utredning om kommunalt insamlingsansvar ännu inte lett fram till något lagförslag.
4. Förslagen i motionen är med dessa noteringar färdigbehandlad.

Bilaga

Motionen ”Erbjud fastighetsnära insamling (FNI) av avfall också i Nacka”

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

30 augusti 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 150

NTN 2016/614
KFKS 2016/184

Motion Fastighetsnära insamling av avfall

Motion den 2016-03-14 av Åsa Marnell och Per Chrisander

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

1. Kommunfullmäktige bifaller motionen att erbjuda fastighetsnära insamling med flerfackskärl till alla småhusägare genom frivillig anslutning men först efter att formerna och de ekonomiska konsekvenserna för detta noggrant har utretts under 2017. Ett eventuellt införande tidigast under 2018, i samband med ett nytt avtal för insamling av hushållsavfall implementeras.
2. Kommunfullmäktige noterar att förslaget i motionen om en differentierad avfallstaxa. Avfallstaxan är redan idag miljöstyrande och nya tjänster kommer att hanteras enligt samma modell.
3. Kommunfullmäktige noterar att regeringens utredning om kommunalt insamlingsansvar ännu inte lett fram till något beslut i frågan. Ansvaret för förpackningsavfall och tidningar ingår inte idag i det kommunala insamlings-ansvaret.

Sammanfattning av ärendet

Natur- och trafiknämnden instämmer i författarnas önskemål att göra det enklare för hushållen att sortera sitt avfall genom fastighetsnära insamling av restavfall, matavfall, förpackningsavfall och tidningar samt eventuellt farligt avfall. Modellen för detta och hur den ökade kostnaden ska finansieras, behöver utredas vidare. Detta föreslås göras under 2017, inför upphandling av ny insamlingsentreprenör.

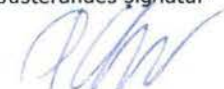

Förslagen i motionen

Genom att göra det enklare för hushållen att källsortera sitt avfall vill motionsförfattarna öka materialåtervinningen. Följande föreslås:

- Fastighetsnära insamling med flerfackskärl erbjuds alla småhusägare genom frivillig anslutning.
- Avfallstaxan differentieras så att det blir betydligt lägre för anslutna hushåll.
- Detta erbjuds oavsett vad regeringens utredning om avfallsansvaret kommer fram till och föreslår.

Natur- och trafiknämndens utredning och bedömning

Natur- och trafiknämnden instämmer i författarnas önskan att göra det enklare för hushållen att sortera sitt avfall. Hittills har inget beslut fattats, gällande utredningen om

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

30 augusti 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall - och tidningar, som motionsförfattarna nämner i sin skrivelse. Senast frågan var uppe för diskussion var under en interpellation i riksdagen den 14 juni 2016 (2015/16:684 av Gunilla Nordgren (M)). Kommunen har således inte något insamlingsansvar för avfallet idag och därmed inte heller några kostnader för insamlingen.

Natur- och trafiknämnden har avvaktat ett resultat av utredningen och följt utvecklingen i landets kommuner. Nämnden ställer sig bakom inriktningen på förslagen i motionen, men behöver utreda saken vidare. Dels för att hitta en modell av fastighetsnära insamling som passar i Nacka, dels för att veta hur det påverkar avfallstaxan. Införandet behöver göras i samband med en ny upphandling av insamlingsentreprenör. Nuvarande avtal gäller till och med mars 2018. Natur- och trafiknämnden föreslår därför, som svar på motionen, att en sådan utredning görs inför kommande upphandling. I utredningen ska en översyn av taxans konstruktion ingå och framtagandet av en modell för ersättning för insamlat producentavfall (förpackningar).

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Att subventionera fastighetsnära insamling hos villahushållen kräver att andra tjänster höjs med motsvarande belopp, avräknat den intäkt som producentmaterialet kan generera. (se även fotnot 2 ovan). Hushåll som sorterar matavfall betalar redan idag en betydligt lägre avgift än de hushåll som inte sorterar. En omställning till föreslagen modell medför ett behov av att noggrant analysera taxekonstruktionen och finansieringen av de ingående tjänsterna.

Konsekvenser för barn

Ett fastighetsnära system för insamling av avfall är bra ur ett pedagogiskt syfte. Barnen får då tidigt lära sig att sortera avfallet och kan själva hjälpa sina föräldrar att sortera på plats.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2016-07-08

Bilaga 1 Motionen ”Erbjud fastighetsnära insamling (FNI) av avfall också i Nacka”

Yrkanden

Per Chrisander yrkade bifall till förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden biföll Per Chrisanders yrkande.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2016-03-14

Åsa Marnell, Per Chrisander

Miljöpartiet de gröna

Erbjud fastighetsnära insamling (FNI) av avfall också i Nacka

”Avfallet ska minska och återvinningen öka. Det ska vara lönsamt att återvinna och enkelt för hushållen att källsortera avfall. Det ska ske genom att samla ansvaret för insamlingen hos kommunerna. Avfallshierarkin ska föras in i miljöbalken.” Så står det i regeringens budgetproposition för 2015¹ och en utredning som ska föreslå hur en förändring av samlingsansvaret kan göras pågår i skrivande stund.

Nacka är en kommun med många enfamiljsbostäder, dvs. villor, radhus och parhus. Det är dessa, tillsammans med en del flerfamiljsbostäder, som i dagsläget är hänvisade till de återvinningsstationer som finns runt om i kommunen för att återvinna bl.a. papper, kartong, plast, metall och glas. Vissa saker är – även sett till vikten – lättare att återvinna än andra, men de flesta är beroende av bil för att kunna återvinna. Återvinningsstationerna är dessutom okända för att ofta vara skräpiga.

Det borde vara enkelt för hushållen att källsortera och lämna ifrån sig sitt förpackningsavfall och returpapper. Att göra det enklare att återvinna skulle öka återvinningen. **Idag är det osorterade ”brännbara” avfallet en alldeles för stor återvinningsfraktion.** Det mesta avfallet går att återvinna högre upp i avfallshierarkin. Att förenkla återvinningen skulle leda till en betydligt högre grad av materialåtervinning.

I olika kommuner har olika system testas.² Precis som med matavfallet skulle deltagande kunna vara frivilligt men med en kraftig rabatt på avfallstaxan. Nacka borde vara i framkant vad gäller återvinningen, oavsett om kommunerna har ansvaret för insamlingen eller inte, och underlätta för medborgarna att bidra till ökad återvinning.

Miljöpartiet föreslår mot bakgrund av ovan att:

- FNI med flerfackskärl erbjuds alla småhusägare genom frivillig anslutning
- Avfallstaxan differentieras så att den blir betydligt lägre för anslutna hushåll
- Detta erbjuds oavsett vad regeringens utredning om avfallsansvaret kommer fram till och föreslår

-----
Åsa Marnell och Per Chrisander
MP Nacka

¹ Regeringens proposition 2014/15:1

² Två olika system för Fastighetsnära insamling (FNI) har genomförts i flera kommuner (bl.a. Göteborg, Lund och Södertälje) har genomfört och utvärderat en modell med flerfackskärl. Fastighetsägarna erbjuds två 370-literskärl uppdelade i fack för åtta avfallsslag plus en box för lampor och batterier. Matavfall, färgat glas, returpapper och restavfall töms varannan vecka. Ofärgat glas och plast- pappers- och metallförpackningar töms var fjärde vecka. Eskilstuna har genomfört FNI med optisk sortering (färgade plastpåsar). Insamlingsresultaten för flerfackskärl är överlägset bättre på flera sätt jämfört med optisk sortering och andra samlingsvarianter.

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 261

Dnr KFKS 2016/310

Mottagningscentrum för nyanlända barn

Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen om ett centralt mottagningscentrum för nyanlända i samband med skolstart.

Ärende

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår att kommunen skapar ett centralt mottagningscentrum som tar emot nyanlända elever samt asylsökande barn och elever innan de börjar skolan.

Förslaget har beretts av utbildningsnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsutskott. Den samlade bedömningen är att det inom kommunen redan finns en ändamålsenlig organisation och att det därför inte behövs en central mottagning för nyanlända. Istället för att placera nyanlända på en central mottagningsenhet så bör nyanlända elever så snabbt som möjligt börja på den skola som eleven valt. På respektive skola har sedan rektor ansvar för att en bedömning görs av den nyanlända elevens kunskaper och för att förberedelseklass ordnas om eleven har behov av det. Med detta som utgångspunkt pågår redan i dagsläget ett arbete på skolorna i Nacka med syfte att utveckla verksamheten och säkerställa en hög kvalitet för alla nyanlända. Då det finns en fungerande organisation kring mottagandet i skolorna bedöms det därför inte finnas ett behov av ett centralt mottagningscentrum.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 146
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 20 september 2016 § 50
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 9 september 2016
Utbildningsnämndens protokollsutdrag den 15 juni 2016
Tjänsteskrivelse från Vålfärd skola den 9 september 2016
Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 146

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen om ett centralt mottagningscentrum för nyanlända i samband med skolstart.

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 20 september 2016 § 50

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslog kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen om ett mottagningscentrum för nyanlända elever.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott beslutade om omedelbar justering.

Beslut i utbildningsnämnden den 15 juni 2016 § 48

Utbildningsnämnden föreslog kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att enligt Nacka kommuns styrdokument och ansvarsfördelning ansvarar skolhuvudmännen för mottagning av nyanlända elever inklusive kartläggning i enlighet med Skolverkets riktlinjer, och därmed ligger det inom ramen för varje huvudmans mandat att organisera ett ändamålsenligt mottagande av nyanlända elever. För den kommunala huvudmannen ligger ansvaret inom Vålfärd skola och dess styrelse kommunstyrelsens verksamhetsutskott.

Motionen är i och med detta färdigbehandlad.

Utbildningsnämnden beslutade för egen del att ett tillägg görs i ärendebeskrivningen. ”Huvudmännen och skolanordnarna ska ha ett gott mottagande av alla elever oavsett tidigare skolbakgrund, och detta ska utbildningsnämnden bevaka och följa upp med fokus på att alla elever når kunskapsmålen och nämnden är därmed angelägen om att processen att ta emot nyanlända elever är så effektiv och högkvalitativ som möjligt.”

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade att ärendet ska återremitteras för att kompletteras med mer underlag gällande kostnader och samordningsvinster.

Mats Gerdau (M) yrkade avslag på Sidney Holms återremissyrkande och bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdaus yrkanden.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Protokollsanteckningar

Sidney Holm lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Miljöpartiet anser att motionen borde ha återremitterats för att kompletteras med mer underlag gällande kostnader och samordningsvinster. Det blir svårt för kommunfullmäktige att ta ställning utan att känna till vilka ekonomiska konsekvenserna förslagen i motionen får. T.ex. torde motionens förslag ge synergieffekter som gör mottagningen av nyanlända barn mer kostnadseffektivt på sikt.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2016-09-09

TJÄNSTESKRIVELSE
2016/310-3

Kommunstyrelsen

Mottagningscentrum för nyanlända barn

Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen om ett centralt mottagningscentrum för nyanlända i samband med skolstart.

Sammanfattning

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår att kommunen skapar ett centralt mottagningscentrum som tar emot nyanlända elever samt asylsökande barn och elever innan de börjar skolan.

Förslaget har beretts av utbildningsnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsutskott. Den samlade bedömningen är att det inom kommunen redan finns en ändamålsenlig organisation och att det därför inte behövs en central mottagning för nyanlända. Istället för att placera nyanlända på en central mottagningsenhet så bör nyanlända elever så snabbt som möjligt börja på den skola som eleven valt. På respektive skola har sedan rektor ansvar för att en bedömning görs av den nyanlända elevens kunskaper och för att förberedelseklass ordnas om eleven har behov av det. Med detta som utgångspunkt pågår redan i dagsläget ett arbete på skolorna i Nacka med syfte att utveckla verksamheten och säkerställa en hög kvalitet för alla nyanlända. Då det finns en fungerande organisation kring mottagandet i skolorna bedöms det därför inte finnas ett behov av ett centralt mottagningscentrum.

Förslagen i motionen

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår i motionen att kommunen skapar en samordnande, centralt belägen kommunal institution – ett mottagningscentrum – som tar emot nyanlända elever innan de börjar skolan. Motionens utgångspunkt är att det i dag är upp till de enskilda skolorna i Nacka att ta emot barn och unga som just kommit till kommunen och att skolorna är ensamma om ansvaret för mottagandet. I motionen anges att det istället bör vara kommunen som centralt samordnar mottagandet.

Remissinstansernas utredning och bedömning

Förslagen i motionen har beretts av utbildningsnämnden och Valfärd skola (för vidare beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott).

Utbildningsnämnden anger att det sedan årsskiftet gäller ny lagstiftning kring mottagandet av nyanlända elever. Av den nya lagstiftningen framgår att rektor ansvarar för att en bedömning görs av nyanlända elevers kunskaper och för att förberedelseklasser ordnas om eleven har behov av det. Rektorn ska senast inom två månader från det att en nyanländ elev för första gången har tagits emot inom skolväsendet besluta om placering i en årskurs och i en undervisningsgrupp. Skolverket har också gett ut vägledning som stöd för kartläggningen samt erbjuder fortbildning till lärare och skolledningar.

Resursfördelningssystemet som används i Nacka syftar till att utjämna för skillnader i elevernas förutsättningar och behov. Jämfört med i många andra kommuner är skolchecken i Nacka hög. Utöver denna ersättning erhåller varje skola i Nacka som tar emot en nyanländ elev en extra nyanländresurs, som även den är relativt hög. Skolorna i Nacka har alltså generellt goda förutsättningar när det gäller resurser per elev. Det spelar ingen roll om skolan är stor eller liten, kommunal eller fristående. Alla skolor behandlas lika i Nacka vad gäller finansieringen av elever i form av skolpeng, strukturtillägg, nyanländresurs och individresurs.

Centralt kommunalt stöd finns tillgängligt i Nacka kommun vad gäller elevhälsa och modersmålsundervisning på olika språk. Skolor kan, om de har sådana behov, köpa in dessa tjänster och finansiering sker då inom ramen för den befintliga skolchecken. Att sådant stöd finns tillgängligt för skolor som bedömer att de behöver det kan vara ett sätt att säkerställa en hög och jämn kvalitet i verksamheterna. När det gäller finansieringen av ett eventuellt centralt utformat stöd så bedömer utbildningsnämnden att det bör kunna finansieras inom ramen för den nuvarande totala skolchecken, där bland annat nyanländresursen ingår.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott har, som ansvarig för de kommunala skolorna, att bedöma om centralt stöd behövs för kommunala skolor vad gäller mottagning av nyanlända. Valfärd skola, såsom ledningsstöd till de kommunala skolorna, bedömer inte att en mottagningsenhet för nyanlända behöver inrättas för de kommunala skolorna. Då eleven har rätt till skolgång från första dagen i Sverige kan inte eleven skrivas in på en mottagningsenhet utan måste så fort som möjligt börja på den skola som eleven valt. Däremot pekar erfarenheterna från mottagande av nyanlända elever under 2015 på att det finns behov av att kartlägga elevernas kunskaper för att utreda vilken skolform de har behov av. Det är också viktigt att dela kunskaper om kartläggningens genomförande och resultat mellan de skolor som tar emot nyanlända elever. Idag sker denna kartläggning på enskilda skolor och ingen genomgång av utbildningsbakgrunden görs innan eleven börjar på

skolan som valts. Det är därför viktigt att förbättra kartläggningen av de nyanländas kunskaper så att de kan mötas på ett bättre sätt. Bedömningen är dock att en central mottagningsenhet, där elever skrivs in, inte är i överensstämmelse med skolans bestämmelser.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Att genomföra motionens förslag innebär att en ny kommunal institution införs, vilket kan innebära ökade kostnaderna jämfört med idag för mottagandet av nyanlända elever.

Förslaget att avslå motionen innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

I motionen hänvisas till att det finns goda exempel i form av kommunala mottagningscentra i många andra kommuner. Ännu så länge är det dock oklart vilka effekter detta har haft för nyanlända elevers måluppfyllelse, jämfört med effekter av andra insatser.

Bilaga

1. Protokollsutdrag från utbildningsnämnden den 15 juni 2016.
2. Tjänsteskrivelse från Valfärd skola den 9 september 2016.
3. Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP).

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Anneli Sagnérius
Tf enhetschef
Juridik- och kanslienheten

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Mottagningscentrum för nyanlända barn

Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen om ett mottagningscentrum för nyanlända elever.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår i motionen att kommunen skapar en samordnande, centralt belägen kommunal institution – ett mottagningscentrum – som tar emot nyanlända elever innan de börjar skolan.

Välfärd skola bedömer att en central mottagningsenhet där elever skrivs in innan skolplacering strider mot skollagens intentioner.

Förslagen i motionen

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår i motionen att kommunen skapar en samordnande, centralt belägen kommunal institution – ett mottagningscentrum – som tar emot nyanlända elever innan de börjar skolan.

Välfärd skolas bedömning

Från och med den 1 januari 2016 är det obligatoriskt att kartlägga nyanlända elevers kunskaper enligt skollagen. Skolgång ska erbjudas inom en månad och inom två månader ska rektor fatta beslut om inplacering i undervisningsgrupp. Personer som efterfrågar skolgång kommer ofta direkt till skolor i Nacka utan att någon genomgång av deras utbildningsbakgrund och behov har skett.

Då elever har rätt till skolgång från första dagen i Sverige är det Välfärd skolas bedömning att eleverna inte kan skrivas in på en mottagningsenhet utan måste börja på den skola som valts så fort som möjligt. Däremot pekar erfarenheterna från mottagande av nyanlända elever under 2015 på att det finns behov av att kartlägga elevernas kunskaper för att utreda vilken skolform de har behov av. Det är också viktigt att dela kunskaper om kartläggningens genomförande och resultat mellan de skolor som tar emot nyanlända elever.

Kartläggningen ska innefatta följande frågeområden:

1. kartlägga bakgrund, familjeförhållanden, boende
2. vaccinationer, kroppslig undersökning och kartläggning av psykisk hälsa samt ev. remiss efter behov,
3. Information om det svenska skolsystemet
4. en första kartläggning av elevernas kunskaper, erfarenheter och utbildningsbakgrund (Steg 1) samt av elevens litteracitet och numeracitet (Steg 2),
5. utifrån kartläggningen utreda i vilken skolform och årskurs de nyanlända behöver placeras och lämna förslag till vårdnadshavare, bl.a. vad gäller val av skola i Nacka,
6. återkoppling efter val till vårdnadshavare och rektorer samt återkoppling till mottagande skola,
7. Uppföljning en tid efter överlämningen vad gäller elevens skolsituation

Nyanlända elever till Välfärd skola

Den 1 mars 2016 trädde förordningen om fördelning av anvisningar av asylsökande till kommuner i kraft. Enligt den ska ca 21 000 personer fördelas under 2016 och 6 689 till Stockholms län samt 366 personer till Nacka.

Några av de kommunala grundskolorna i Nacka har i maj 2016 störst antal nyanlända elever av alla grundskolor i Nacka. Nacka gymnasium har tagit emot flest nyanlända elever på språkinträdning av alla gymnasieskolor i Nacka.

Antalet asylsökande som kommer till Sverige har minskat kraftigt under 2016. En omfördelning inom Sverige är däremot aktuell där Nacka förmodligen får ta emot fler nyanlända. Man kan också förvänta sig att HVB-hem kommer att starta i Nacka med fler personer i behov av utbildning.

Idag sker kunskapskartläggning på enskilda skolor och ingen genomgång av utbildningsbakgrunden görs innan eleven börjar på den skola som eleven valt. Det är därför viktigt att förbättra kartläggningen av de nyanländas kunskaper så att de kan mötas på ett bättre sätt.

Välfärd skola bedömer dock att en central mottagningsenhet, där elever skrivs in, inte är i överensstämmelse med skolans bestämmelser.

Helena Ekwall
Enhetschef

Per Gunnar Rosengren
Utbildningsstrateg

Ylva Bandmann Holmberg
Chef för barn och elevhälsan

15 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 48

Dnr UBN 2016/158

Samordnat mottagande av nyanlända samt asylsökande barn och elever

Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP)

Beslut

”Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att enligt Nacka kommuns styrdokument och ansvarsfördelning ansvarar skolhuvudmännen för mottagning av nyanlända elever inklusive kartläggning i enlighet med Skolverkets riktlinjer, och därmed ligger det inom ramen för varje huvudmans mandat att organisera ett ändamålsenligt mottagande av nyanlända elever. För den kommunala huvudmannen ligger ansvaret inom Välfärd skola och dess styrelse kommunstyrelsens verksamhetsutskott.

Motionen är i och med detta färdigbehandlad.

Utbildningsnämnden beslutar för egen del att ett tillägg görs i ärendebeskrivningen.

”Huvudmännen och skolanordnarna ska ha ett gott mottagande av alla elever oavsett tidigare skolbakgrund, och detta ska utbildningsnämnden bevaka och följa upp med fokus på att alla elever når kunskapsmålen och nämnden är därmed angelägen om att processen att ta emot nyanlända elever är så effektiv och högkvalitativ som möjligt.”

Ärendet

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår i motionen att kommunen skapar en samordnande, centralt belägen kommunal institution – ett mottagningscentrum – som tar emot nyanlända elever innan de börjar skolan.

För de frågor som utbildningsnämnden ansvarar för är nämndens bedömning att det i dagsläget inte finns behov av en särskild samordnande kommunal institution, utan att den organisation som finns är ändamålsenlig.

Huvudmännen och skolanordnarna ska ha ett gott mottagande av alla elever oavsett tidigare skolbakgrund, och detta ska utbildningsnämnden bevaka och följa upp med fokus på att alla elever når kunskapsmålen och nämnden är därmed angelägen om att processen att ta emot nyanlända elever är så effektiv och högkvalitativ som möjligt.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

Det är även framöver viktigt att nyanlända elevers rätt att välja skola när de kommer till Nacka ska säkerställas på precis samma sätt som för övriga elever. Nyanlända elevers skolplacering bör därför inte centraliseras till en kommunal mottagningsorganisation.

Resurserna per elev och den extra nyanländresurs som skolor erhåller för elever som bor i Nacka är hög jämfört med andra kommuner. Skolorna i Nacka har på det sättet jämförelsevis goda förutsättningar att ta emot nyanlända elever.

När det gäller frågor om *hur* skolorna på bästa sätt organiserar exempelvis undervisning och kartläggning av nyanlända elevers kunskaper så är det varje rektors ansvar.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott (KSVU) är ansvarig för den kommunala produktionen och för att utforma stöd till skolorna i den grad det behövs. Det sker redan i dag när det gäller exempelvis elevhälsa och modersmålsundervisning och kräver alltså inte i sig en kommunal omorganisation. Vilket behov av stöd skolorna behöver och hur detta stöd på bästa sätt bör utformas när det gäller exempelvis kartläggningen av nyanlända elevers kunskaper är varje skolhuvudmans ansvar, och när det gäller den kommunala produktionen är det således en fråga för KSVU.

Handlingar i ärendet

Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2016-06-07

Motionen

Yrkanden

Ordförande Tobias Nässén (M) yrkade följande förslag till beslut.

”Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att enligt Nacka kommuns styrdokument och ansvarsfördelning ansvarar skolhuvudmännen för mottagning av nyanlända elever inklusive kartläggning i enlighet med Skolverkets riktlinjer, och därmed ligger det inom ramen för varje huvudmans mandat att organisera ett ändamålsenligt mottagande av nyanlända elever. För den kommunala huvudmannen ligger ansvaret inom Valfärd skola och dess styrelse kommunstyrelsens verksamhetsutskott.

Motionen är i och med detta färdigbehandlad.

Ett tillägg görs i ärendebeskrivningen (förslagsvis som stycke tre).

”Huvudmännen och skolanordnarna ska ha ett gott mottagande av alla elever oavsett tidigare skolbakgrund, och detta ska utbildningsnämnden bevaka och följa upp med fokus på att alla elever når kunskapsmålen och nämnden är därmed angelägen om att processen att ta emot nyanlända elever är så effektiv och högkvalitativ som möjligt.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 48 forts

Magnus Söderström (MP) yrkade, med instämmande av Mikael Carlsson (NL) och Andreas Andersson (S), att ärendet återremitteras för att kompletteras med fler uppgifter om vilka kostnader och eventuella samordningsvinster som det skulle medföra ifall motionens förslag skulle bli verklighet.

Tobias Nässén yrkade avslag på Magnus Söderströms återremissyrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställde proposition på Magnus Söderströms återremissyrkande mot eget yrkande om avslag på detsamma och fann att utbildningsnämnden hade avslagit Magnus Söderströms återremissyrkande.

Votering begärdes och verkställdes.

Följande röstade för att avslå Magnus Söderströms återremissyrkande.

Lena Linnerborg (L), David Erixon (M), Christina Rinman (M), Håkan Ekegren (C), Konrad Hellberg (C) och Tobias Nässén (M).

Följande röstade för att bifalla Magnus Söderströms återremissyrkande.

Ewa Jäderberg (S), Andreas Andersson (S), Magnus Söderström (MP) och Mikael Carlsson (NL).

Med 6 röster mot 4 beslutade utbildningsnämnden enligt Tobias Nässéns yrkande att avslå Magnus Söderströms återremissyrkande.

Utbildningsnämnden beslutade i övrigt enligt Tobias Nässéns båda yrkanden.

Reservationer

Magnus Söderström reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”Vi i Miljöpartiet reserverar oss mot att motionen inte återremitteras för att kompletteras med mer underlag gällande kostnader och eventuella samordningsvinster. Vi anser att för att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till den här motionen så krävs det kompletterande underlag när det gäller de ekonomiska konsekvenserna. Det kan ju

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 48 forts

exempelvis vara så att motionens förslag kan tänkas ge synergieffekter som på det stora hela gör systemet mer kostnadseffektivt på sikt.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Utbildningsnämnden

Samordnat mottagande av nyanlända samt asylsökande barn och elever

Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen ”Samordnat mottagande av nyanlända samt asylsökande barn och elever” av Pascal Mafall Fall (MP).

Sammanfattning

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår i motionen att kommunen skapar en samordnande, centralt belägen kommunal institution – ett mottagningscentrum – som tar emot nyanlända elever innan de börjar skolan.

För de frågor som utbildningsnämnden ansvarar för är utbildningsenhetens bedömning att det i dagsläget inte finns behov av en särskild samordnande kommunal institution, utan att den organisation som finns är ändamålsenlig.

Det är även framöver viktigt att nyanlända elevers rätt att välja skola när de kommer till Nacka ska säkerställas på precis samma sätt som för övriga elever. Nyanlända elevers skolplacering bör därför inte centraliseras till en kommunal mottagningsorganisation.

Resurserna per elev och den extra nyanländeresurs som skolor erhåller för elever som bor i Nacka är hög jämfört med andra kommuner. Skolorna i Nacka har på det sättet jämförelsevis goda förutsättningar att ta emot nyanlända elever.

När det gäller frågor om *hur* skolorna på bästa sätt organiserar exempelvis undervisning och kartläggning av nyanlända elevers kunskaper så är det varje rektors ansvar.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott (KSVU) är ansvarig för den kommunala produktionen och för att utforma stöd till skolorna i den grad det behövs. Det sker redan i dag när det gäller exempelvis elevhälsa och modersmålsundervisning och kräver alltså inte i sig en kommunal omorganisation. Vilket behov av stöd skolorna behöver och hur detta

stöd på bästa sätt bör utformas när det gäller exempelvis kartläggningen av nyanlända elevers kunskaper är varje skolhuvudmans ansvar, och när det gäller den kommunala produktionen är det således en fråga för KSVU.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat motionen ”Samordnat mottagande av nyanlända samt asylsökande barn och elever” av Pascal Mafall Fall (MP), väckt i kommunfullmäktige den 18 april 2016, till utbildningsnämnden.

Förslaget

Pascal Mafall Fall (MP) föreslår i motionen att kommunen skapar en samordnande, centralt belägen kommunal institution – ett mottagningscentrum – som tar emot nyanlända elever innan de börjar skolan.

Utbildningsenhetens kommentarer

Motionens utgångspunkt är att det i dag är upp till de enskilda skolorna i Nacka att ta emot barn och unga som just kommit hit och att skolorna är ensamma om ansvaret för mottagandet. I motionen anges att det istället bör vara kommunen som centralt samordnar mottagandet. Huruvida en skola tar emot en elev eller inte ska inte vara avhängigt av resurser och mottagandet av nya elever ska varken behöva innebära sänkta resultat för en skola eller kunna var skäl till varför elever inte klarar gymnasiebehörigheten. I motionen hänvisas också till goda exempel på hur andra kommuner organiserat en central mottagning av nyanlända elever.

Vikten av att säkerställa bra utbildning för nyanlända elever

Utbildningsenheten håller med om vikten av att nyanlända elever, precis som alla andra elever, får en utbildning av hög kvalitet och att de får förutsättningar att klara utbildningens mål. Nyanlända elever har särskilda utmaningar eftersom de har kortare tid på sig i det svenska skolsystemet för att nå kunskapskraven än andra elever. De behöver snabbt lära sig det svenska språket och dessutom måste skolan säkerställa att eleverna inte tappar ämneskunskaper under den första tiden i svensk skola. Samtidigt är det viktigt att varje elev möts av höga förväntningar och att nyanlända elever inte betraktas som en enhetlig grupp. Alla skolors uppgift är att ständigt utveckla och anpassa verksamheten, så att varje elev – oavsett bakgrund – har möjlighet att klara kunskapskraven och utvecklas så långt möjligt.

Nackas organisation är förenlig med höga kunskapsresultat

Utbildningsenheten håller däremot inte med om den problembild som uttrycks i motionen för nyanlända elever i Nacka. Tvärtom är utbildningsenhetens bedömning att Nacka har en grundläggande organisation, vars ingredienser är ett delat ansvar för å ena sidan finansiering, kundval, uppföljning och utvärdering (utbildningsnämnden) och å andra sidan den kommunala produktionen (Kommunstyrelsens verksamhetsutskott, KSVU), som tillsammans med en hög grad av självbestämmande på skolnivån (rektorer) skapar fokus på

varje elevs rätt till en utbildning av hög kvalitet. Detta tror vi lägger en viktig grund för att Nacka kommun kan prestera högst kunskapsresultat i hela landet när man jämför med andra kommuner av motsvarande storlek (SKL, ”Öppna jämförelser” 2016).

Nationella regler och stöd skapar ramar för mottagandet

Sedan årsskiftet gäller ny lagstiftning kring mottagandet av nyanlända elever, där det bland annat framgår att rektor ansvarar för att en bedömning görs av nyanlända elevers kunskaper och för att förberedelseklasser ordnas om eleven har behov av det. Lokal- och verksamhetsmässigt bör undervisning i förberedelseklasser ske i så nära anslutning till annan undervisning som möjligt. Rektorn ska senast inom två månader från det att en nyanländ elev för första gången har tagits emot inom skolväsendet besluta om placering i en årskurs och i en undervisningsgrupp.

Skolverket har också gett ut vägledning som stöd för kartläggningen samt erbjuder fortbildning till lärare och skolledningar. Inom dessa ramar jobbar skolorna i Nacka på olika sätt med att utveckla verksamheten och man behöver inte vända sig till andra kommuner för att hitta goda exempel.

Det är också relevant att i detta sammanhang nämna att regeringen nyligen har lagt fram förslag till riksdagen som innebär att fristående skolor med kö ska få möjlighet att från och med den 1 november 2016 ta emot också nyanlända elever. För Nackas del innebär detta att ännu fler skolor framöver kommer att kunna ta emot nyanlända elever. Det är enligt utbildningsenhetens bedömning en positiv förändring som bidrar till att ytterligare utveckla mottagandet för nyanlända elever.

Centralt, kommunalt stöd kan erbjudas skolor i Nacka

Centralt kommunalt stöd finns tillgängligt i Nacka vad gäller elevhälsa och modersmålsundervisning på olika språk. Skolor kan, om de har sådana behov, köpa in dessa tjänster och finansiering sker då inom ramen för den befintliga skolchecken. Att sådant stöd finns tillgängligt för skolor som bedömer att de behöver det kan vara ett sätt att säkerställa en hög och jämn kvalitet i verksamheterna. Det är KSVU, som ansvarig för den kommunala produktionen, som bedömer om sådant stöd behövs för de kommunala skolorna i Nacka och som organiserar detta. På motsvarande sätt är det KSVU:s ansvar att bedöma om det behövs centralt, kommunalt stöd vad gäller exempelvis kartläggningen av nyanlända elevers kunskaper. Även utbildningsnämnden tillhandahåller idag vissa former av stöd, som erbjuds på lika villkor till kommunala och fristående skolor. Under 2016 erbjuds exempelvis alla skolor i Nacka med nyanlända elever i årskurserna 7-9 eller i språkintrödningsprogrammet att under ett år pröva digitaliserade läromedel och online-studiehandledning som komplement till den vanliga undervisningen och studiehandledningen.

I den utsträckning som motionären med ”mottagande” menar centralt utformat stöd för exempelvis kartläggning av nyanlända elevers kunskaper och introduktion så är det alltså KSVU:s ansvar att avgöra om det finns behov av detta. När det gäller finansieringen av ett

eventuellt centralt utformat stöd så är utbildningsenhetens bedömning att det bör kunna finansieras inom ramen för den nuvarande totala skolchecken, där bland annat nyanländresursen ingår.

Utbildningsnämndens ansvar

Finansieringen av skolor är utbildningsnämndens ansvar. Resursfördelningssystemet som används i Nacka syftar till att utjämna för skillnader i elevernas förutsättningar och behov. Jämfört med i många andra kommuner är skolchecken i Nacka hög. Utöver denna ersättning erhåller varje skola i Nacka som tar emot en nyanländ elev en extra nyanländresurs, som även den är relativt hög. Skolorna i Nacka har alltså generellt goda förutsättningar när det gäller resurser per elev. Det spelar ingen roll om skolan är stor eller liten, kommunal eller fristående. Alla skolor behandlas lika i Nacka vad gäller finansieringen av elever i form av skolpeng, strukturtillägg, nyanländresurs och individresurs.

Utbildningsnämnden ansvarar även för kundvalssystemet. I Nacka betraktas varje elev lika när det gäller rätten att välja skola – oavsett om eleven nyligen anlänt till Sverige eller inte och oavsett vilken utbildningsbakgrund föräldrarna har eller var eleven bor. Det är eleverna som har rätt att välja skola och inte skolorna som har rätt att välja elever. Eftersom alla aktivt väljer skola i Nacka blir fokus också att alla elever ska ha tillgång till skolor av hög kvalitet. Alla skolor ska kunna vara förstahandsalternativ. Utbildningsenheten hjälper till med information kring skolvalet till nyanlända elevers vårdnadshavare eller gode män, i den utsträckning som behövs. Utbildningsenheten följer efter varje skolvalsperiod upp hur skolvalet fungerar för att göra justeringar och utveckla kundvalsystemet om det behövs.

Det är dock oklart vad som i motionen avses med ”mottagande” och därmed om förslaget innebär en mer centraliserad skolvalsprocess för nyanlända elever. Utbildningsenhetens bedömning är att inriktningen vi har idag där alla vårdnadshavare aktivt väljer skola fungerar väl, inte minst för att det sätter eleven i centrum, och att det inte finns behov av en centralisering i det avseendet.

Utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering av skolorna i Nacka fokuserar också på att alla verksamheter ska hålla hög kvalitet för alla elever.

Utbildningsenhetens bedömning är att dessa delar sammantaget leder till ett fokus i Nacka på att varje elev – oavsett bakgrund – har rätt till en utbildning av hög kvalitet oavsett i vilken skola man går.

Exempel på hur verksamhet utvecklas för nyanlända elever finns även i Nacka

Ännu så länge finns inte så mycket kunskap om hur effektiva olika insatser är för nyanlända elevers måluppfyllelse. Många kommuner organiserar centraliserade mottagningscentra av olika slag. Samtidigt utvecklar många skolor sin verksamhet i detta syfte. Bristen på kunskap om vilka insatser som är mest verkningsfulla till trots är det ändå viktigt att ansvariga på olika nivåer hela tiden tar till sig ny kunskap och försöker se till vad som finns att lära av

andra exempel. I motionen hänvisas till ett antal exempel från andra kommuner som har centraliserat organisationen. När man studerar exempel från andra kommuner kan det också vara bra att beakta om den studerade kommunens ansvarsfördelning skiljer sig åt jämfört med i Nacka och i vilken grad det i så fall är relevant. Nacka särskiljer sig jämfört med många andra kommuner genom det delade ansvaret mellan utbildningsnämnden och KSVU och det aktiva skolval som alla vårdnadshavare gör här. Något som också utmärker Nacka är en hög grad av självbestämmande till skolnivån.

I Nacka finns också intressanta exempel att studera. Här finns skolor av olika storlek – fristående såväl som kommunala – som medvetet rekryterat kompetens, fortbildat skolledning och lärare med mera för att utveckla kartläggningen och introduktionen av nyanlända elever.

Ekonomiska konsekvenser

Att genomföra motionens förslag innebär att en ny kommunal institution införs, vilket kan innebära ökade kostnaderna jämfört med idag för mottagandet av nyanlända elever.

Förslaget att avslå motionen innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

I motionen hänvisas till att det finns goda exempel i form av kommunala mottagningscentra i många andra kommuner. Ännu så länge är det dock oklart vilka effekter detta har haft för nyanlända elevers måluppfyllelse, jämfört med effekter av andra insatser.

Lotta Valentin
Enhetschef
Utbildningsenheten

Åsa Arnell
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten

Motion till Nacka kommunfullmäktige 18 april 2016
 Pascal Mafall Fall
 Miljöpartiet de gröna

Samordnat mottagande av nyanlända samt asylsökande barn och elever

Att världen är turbulent har nog ingen missat. Många är på flykt och många av de människor som flyr är barn och ungdomar. En del av alla de unga som flytt krig och konflikter har kommit till Nacka och här har vi ett ansvar att se till att de bl.a. får gå i förskola och skola. Miljöpartiet tycker även att vi har ett ansvar att skapa möjligheter och vägar till en bra introduktion för nyanlända barn och unga för att på bästa sätt ge dem chansen att lyckas i skolan och precis som alla barn bära Nacka i framtiden.

Idag är det upp till de enskilda skolorna att ta emot barn och unga som just kommit hit och ansvaret för mottagandet ligger hos dem. Miljöpartiet tycker istället att det är kommunen som centralt behöver samordna mottagandet. Att som skola ta emot eller inte ta emot elever ska inte vara en fråga om pengar och vilket behov enskilda skolor kan tänkas ha eller inte ha av de extra ekonomiska resurser som mottagande av nyanlända elever innebär. Miljöpartiet tycker att mottagande av nya elever inte ska behöva vara varken synonymt med sänkta resultat för den enskilda skolan eller en förklaring till varför flera elever inte klarar gymnasiebehörigheten.

Barn och unga som kommer från krig och verkligheter som inte ser ut som den i Nacka behöver dessutom en introduktion inte bara till skolan utan även till det samhälle som finns här. Beroende på utbildningsnivå ska eleverna kunna introduceras för såväl språk som samhälle. Ett väl fungerande mottagande gagnar oss alla och därför bör kommunen¹ på ett proaktivt sätt arbeta för lösningar och skapa en samordnad, centralt belägen, kommunal institution som tar emot barn och ungdomar som precis kommit hit. Ansvaret ska med andra ord lyftas från skolorna till kommunal nivå och det blir denna institution – eller mottagningscentrum – som med personal arbetar² med eleverna innan de börjar i skolan. På så vis har eleverna när de kommer till skolan en ”portfolio” där förkunskaper och eventuella svårigheter redan finns dokumenterade.

Mot bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet att:

- Nacka kommun skapar en samordnande centralt belägen kommunal institution, eller mottagningscentrum, som tar emot nyanlända elever innan de börjar i skolan.

Pascal Mafall Fall, MP

¹Det finns exempel på länder och kommuner som framgångsrikt arbetat på detta sätt. SKL har samlat kommuner som redan arbetat på detta sätt (<http://skl.se/skolakulturfriritid/skolaforskola/nyanlandabarnelover/godaexempel.7199.html>) Ett ex. är Växjö kommun som har ett mottagningscenter kallat Landningsbanan (<http://www.vaxjo.se/-/Invanare/Stod--Omsorg-/Ny-i-Sverige/Mottagningscentret-for-nyanlanda-flyktningfamiljer/>) Andra exempel är Helsingborg och Karlskrona för att nämna några. Erfarenheter finns med andra ord att tillgå och Nacka har potential att utveckla och skapa något ännu bättre. Ett konkret exempel på en skola som arbetar med asylsökande och nyanlända är Holmlia i Oslo <https://holmlia.osloskolen.no/>

² Det kan röra sig om att ha personal som består av lärare, psykologer, fritidsledare, yrkes- och studievägledare och möjlighet för de nyanlända unga att bearbeta flykten genom samtalsgrupper, musik, poesi, måleri och andra uttrycksformer, men även att göra studiebesök i samhället och göra aktiviteter tillsammans. Det skulle även kunna vara en naturlig knutpunkt till vilken föreningslivet, företag och andra aktörer kunde vända sig.

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 262

Dnr KFKS 2016/309

Föreningsdag i Nacka

Motion den 18 april 2016 av Lisskulla Zayane och Sidney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige noterar arbets- och företagsnämndens, kulturnämndens och fritidsnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Ärende

Motionärerna föreslår att Nacka kommun ska införa en föreningsdag i Nacka för att öka möjligheten för barn, ungdomar och föräldrar att prova på olika verksamheter och bilda sig en uppfattning om det fritidsaktivitetsutbudet som finns i kommunen.

Arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, och fritidsnämnden redovisar i beredningen av motionen följande. Sedan tre år tillbaka genomförs föreningsdagar i kommunen. Under två dagar på sportlovet bjuder kommunen in kultur- och fritidsföreningar till en ungdomsmässa i Nacka sportcenter för att visa upp sig och erbjuda olika prova-på-aktiviteter. Även kommunens fritidsgårdar, Karriärgallerian, Volontär i Nacka, Nackapolarna samt föreningar från övriga civilsamhället har varit inbjudna och medverkat på mässan. Alla aktiviteter under mässan har varit kostnadsfria och mässan har riktat sig till sportlovslediga barn och ungdomar. De senaste två åren har fokus även legat på att bjuda in och nå nyanlända barn och ungdomar, vilket har gjorts med stor framgång. Mot bakgrund av att kommunen redan anordnar föreningsdagar bedöms motionens förslag om att införa en gemensam föreningsdag redan vara uppfyllt. Motionen bör därför inte medföra några ytterligare åtgärder.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 147
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 5 september 2016
Arbets- och företagsnämndens protokollsutdrag den 15 juni 2016 § 49
Kulturnämndens protokollsutdrag den 14 juni 2016 § 42
Fritidsnämndens protokollsutdrag den 31 maj 2016 § 36
Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 147

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Ordförandes signatur	Justeraandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige noterar arbets- och företagsnämndens, kulturnämndens och fritidsnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Beslut i arbets- och företagsnämnden den 15 juni 2016 § 49

Arbets- och företagsnämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige noterar arbets- och företagsnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Beslut i kulturnämnden den 14 juni 2016 § 42

Kulturnämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige noterar kulturnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Beslut i fritidsnämnden den 31 maj 2016 § 36

Fritidsnämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige anser förslaget om att införa en föreningsdag i Nacka färdigbehandlad då det sedan tre år tillbaka redan genomförs föreningsdagar i Nacka.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade bifall till förslagen i motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Sidney Holm (MP) reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”I tjänsteskrivelsen står att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad. Det de hänvisar till är en mäs sa på Nacka gymnasium för sportlovslediga barn och ungdomar. Här har man dock ”missuppfattat” motionen eftersom vårt förslag är att bjuda in alla föreningar i Nacka, inte bara de som vänder sig till barn och ungdomar och inte bara idrottsföreningar. I motionen står det barn, ungdomar, föräldrar och andra. Det lär ju knappast vara någon

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

kolonilottsörening, båtklubb eller kulturörening för äldre som ställer ut på en mäsä för sportlovslediga barn och ungdomar.

Nacka kommun har ett rikt öreningäsliv men de flesta medborgare känner inte till att det finns så mycket att välja på. Social samvaro med människor är en viktig del av vår fysiska och mentala hälsa och även rent sociala öreningar borde bjudas in till en öreningäsdag. Sociala öreningar är mötesplatser för människor som befinner sig i samma situation, t.ex. olika invandrargrupper eller de med olika funktionsvariationer.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2016-09-05

TJÄNSTESKRIVELSE

KFKS 2016/309

Kommunstyrelsen

Föreningsdag i Nacka

Motion den 18 april 2016 av Lisskulla Zayane och Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar arbets- och företagsnämndens, kulturnämndens och fritidsnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att Nacka kommun ska införa en föreningsdag i Nacka för att öka möjligheten för barn, ungdomar och föräldrar att prova på olika verksamheter och bilda sig en uppfattning om det fritidsaktivitetsutbudet som finns i kommunen.

Arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, och fritidsnämnden redovisar i beredningen av motionen följande. Sedan tre år tillbaka genomförs föreningsdagar i kommunen. Under två dagar på sportlovet bjuder kommunen in kultur- och fritidsföreningar till en ungdomsmässa i Nacka sportcenter för att visa upp sig och erbjuda olika prova-på-aktiviteter. Även kommunens fritidsgårdar, Karriärgallerian, Volontär i Nacka, Nackapolarna samt föreningar från övriga civilsamhället har varit inbjudna och medverkat på mässan. Alla aktiviteter under mässan har varit kostnadsfria och mässan har riktat sig till sportlovslediga barn och ungdomar. De senaste två åren har fokus även legat på att bjuda in och nå nyanlända barn och ungdomar, vilket har gjorts med stor framgång. Mot bakgrund av att kommunen redan anordnar föreningsdagar bedöms motionens förslag om att införa en gemensam föreningsdag redan vara uppfyllt. Motionen bör därför inte medföra några ytterligare åtgärder.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår att Nacka kommun inför en föreningsdag med möjlighet att lära känna och prova på nya aktiviteter.

Ansvariga nämnders utredning och bedömning

Förslagen i motionen har beretts av arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden och fritidsnämnden¹. De redovisar följande.

Sedan tre år tillbaka arrangerar kommunen en ungdomsmässa för sportlovslediga barn och ungdomar där kultur- och fritidsföreningar bjuds in för att visa upp sig och erbjuda prova-på-aktiviteter. Ungdomsmässan startade eftersom kommunen ansåg att det fanns behov av en gemensam plattform där Nackas föreningsliv inom kultur och fritid skulle få chansen att visa upp sig. Ungdomsmässan arrangeras under två dagar på sportlovet i Nacka sportcenter. Förutom kultur- och fritidsföreningar är även kommunens fritidsgårdar, Karriärgallerian, Volontär i Nacka, Nackapolarna samt föreningar från övriga civilsamhället inbjudna. Föreningsdagarna blir alltmer kända för varje år.

Syfte

Ungdomsmässan syftar till:

- att visa upp utbudet av aktiviteter och möjligheter som man kan ta del av på fritiden
- att ge unga möjligheter att prova på olika aktiviteter
- att nå dem som idag inte tar del av utbudet av aktiviteter och möjligheter som man kan ta del av på fritiden
- att erbjuda en lovaktivitet
- att sprida information som ungdomar kan efterfråga

Aktiviteter

Ungdomsmässan har växt för varje år och lockade i år cirka 300 sportlovslediga barn och ungdomar. På årets mässa fanns chans att prova på cheerleading, innebandy, skriva CV, friidrott, cirkus, bordtennis, parkour, karate, tröjtryckning, mangateckning, låna böcker ur det mobila biblioteket, dreja, tv-spel, musikproduktion, skapande verksamhet, fika i caféet, köra Mario-bilar, spela schack, skytte, känna på brandmansyrket, basket och dans. Under mässan fanns även möjlighet att på plats anmäla sitt intresse att uppträda på Öppen Scen, vilket några gjorde. På scenen framfördes också olika uppträdanden, både sång, dans och karateuppvisningar. Under mässans första dag genomfördes också en deltävling i Scen1, en musiktävling av och med ungdomar i Nacka och Värmdö.

Nya Nackabor

Både föregående år och i år gjordes en särskild satsning på att nå nyanlända barn och ungdomar med riktad information till boenden för ensamkommande och till verksamheter som redan har kontakter med nyanlända, till exempel fritidsgårdarna. Satsningen resulterade i att många nyanlända barn och ungdomar besökte mässan.

---

¹ Kulturnämndens beslut den 14 juni 2016, § 42, Arbets- och företagsnämndens beslut den 15 juni 2016, § 49, Fritidsnämndens beslut den 31 maj 2016, § 36

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret delar nämndernas bedömning av förslagen och föreslår att fullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar arbets- och företagsnämndens, kulturnämndens och fritidsnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Den ungdomsmässa som arrangeras årligen under sportlovsveckan kostar cirka 75 000 kronor för kommunen. Om den föreslagna föreningsdagen skulle vara av samma omfattning som ungdomsmässan skulle kostnaden för att bifalla motionen bli cirka 75 000 kronor.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär inga förändringar i verksamhet som rör barn och ungdomar.

Bilaga

1. Motion den 18 april 2016 av Lisskulla Zayane och Sidney Holm, MP.
En föreningsdag i Nacka – en möjlighet att lära känna och prova på nya aktiviteter.
2. Kulturnämndens beslut den 14 juni 2016, § 42
3. Arbets- och företagsnämndens beslut den 15 juni 2016, § 49
4. Fritidsnämndens beslut den 31 maj 2016, § 36

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Malin Westerback
Arbetsmarknadsdirektör

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör

14 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§ 42

Dnr KUN 2016/54

En föreningsdag i Nacka – möjlighet att lära känna och prova på nya aktiviteter

Motion den 18 april 2016 av Lisskulla Zayane och Sidney Holm (MP)

Beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut. Kommunfullmäktige noterar kulturnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Ärendet

Motionärerna föreslår att Nacka kommun ska införa en föreningsdag i Nacka för att öka möjligheten för barn, ungdomar och föräldrar att prova på olika verksamheter och bilda sig en uppfattning om det fritidsaktivitetsutbudet som finns i kommunen. Sedan tre år tillbaka genomförs föreningsdagar i kommunen genom att kultur- och fritidsenheten under två dagar på sportlovet bjudit in både kultur- och fritidsföreningar till en ungdomsmässa i Nacka sportcenter för att visa upp sig och erbjuda olika prova-på-aktiviteter. Även kommunens fritidsgårdar, Karriärgallerian, Volontär i Nacka, Nackapolarna samt föreningar från övriga civilsamhället har varit inbjudna och medverkat på mässan. Alla aktiviteter under mässan har varit kostnadsfria och mässan har riktat sig till sportlovslediga barn och ungdomar. De senaste två åren har fokus även legat på att bjuda in och nå nyanlända barn och ungdomar, vilket har gjorts med stor framgång. Mot bakgrund av att kommunen redan anordnar föreningsdagar bedöms motionens förslag om att införa en gemensam föreningsdag redan vara uppfyllt. Motionen bör därför inte medföra några ytterligare åtgärder.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 24 maj 2016

Motionen

Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C) yrkade bifall till kultur- och fritidsenhetens förslag till beslut.

Mathias Zachariassen (MP) yrkade bifall till förslagen i motionen.

Beslutsgång

Med avslag på Mathias Zachariassens yrkande beslutade kulturnämnden i enlighet med Hans Peters yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

Protokollsanteckningar

Mathias Zachariassen (MP) lät anteckna följande till protokollet.

”Miljöpartiets motion handlar om att alla medborgare oavsett ålder ska få tillfälle att prova på och träffa föreningar och att alla föreningar ska få visa upp sig. Vi vill utöka denna verksamhet så att även vuxna får tillgång till "förenings" dagen som i vårt tycke blivit mer av en ungdomsdag.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

§ 49

AFN 2016/50

En föreningsdag i Nacka – möjlighet att lära känna och prova på nya aktiviteter

Motion den 18 april 2016 av Lisskulla Zayane och Sidney Holm (MP)

Beslut

Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut. Kommunfullmäktige noterar arbets- och företagsnämndens redovisning om att det redan anordnas föreningsdagar i Nacka kommun och förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Ärendet

Motionärerna föreslår att Nacka kommun ska införa en föreningsdag i Nacka för att öka möjligheten för barn, ungdomar och föräldrar att prova på olika verksamheter och bilda sig en uppfattning om det fritidsaktivitetsutbudet som finns i kommunen. Sedan tre år tillbaka genomförs föreningsdagar i kommunen. Under två dagar på sportlovet bjuder kommunen in kultur- och fritidsföreningar till en ungdomsmässa i Nacka sportcenter för att visa upp sig och erbjuda olika prova-på-aktiviteter. Även kommunens fritidsgårdar, Karriärgallerian, Volontär i Nacka, Nackapolarna samt föreningar från övriga civilsamhället har varit inbjudna och medverkat på mässan. Alla aktiviteter under mässan har varit kostnadsfria och mässan har riktat sig till sportlovslediga barn och ungdomar. De senaste två åren har fokus även legat på att bjuda in och nå nyanlända barn och ungdomar, vilket har gjorts med stor framgång. Mot bakgrund av att kommunen redan anordnar föreningsdagar bedöms motionens förslag om att införa en gemensam föreningsdag redan vara uppfyllt. Motionen bör därför inte medföra några ytterligare åtgärder.

Handlingar i ärendet

Arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 27 maj 2016

Bilaga 1. Motion den 18 april 2016 av Lisskulla Zayane och Sidney Holm (MP).

Yrkanden

Louise Ollivier (MP) yrkade bifall till motionen. Maria Raner (S) instämde i detta yrkande.

Beslutsgång

Med avslag på Louise Olliviers (MP) bifallsyrkande beslutade arbets- och företagsnämnden i enlighet med förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

31 maj 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Fritidsnämnden

§ 36

FRN 2016/61

En föreningsdag i Nacka – möjlighet att lära känna och prova på nya aktiviteter

Motion den 18 april 2016 av Lisskulla Zayane och Sidney Holm (MP)

Beslut

Fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige anser förslaget om att införa en föreningsdag i Nacka färdigbehandlad då det sedan tre år tillbaka redan genomförs föreningsdagar i Nacka.

Ärendet

Motionärerna föreslår att Nacka kommun ska införa en föreningsdag i Nacka för att öka möjligheten för barn, ungdomar och föräldrar att prova på olika verksamheter och bilda sig en uppfattning om det fritidsaktivitetsutbudet som finns i kommunen.

Förslaget bedöms inte föranleda någon åtgärd då det sedan tre år tillbaka redan genomförs föreningsdagar i kommunen.

Kultur- och fritidsenheten har sedan tre år tillbaka, under två dagar på sportlovet, bjudit in både kultur- och fritidsföreningar till en ungdomsmässa i Nacka sportcenter för att visa upp sig och erbjuda olika prova-på-aktiviteter. Även kommunens fritidsgårdar, Karriärgallerian, Volontär i Nacka, Nackapolarna samt föreningar från övriga civilsamhället har varit inbjudna och medverkat på mässan. Alla aktiviteter under mässan har varit kostnadsfria och mässan har riktat sig till sportlovslediga barn och ungdomar. De senaste två åren har fokus även legat på att bjuda in och nå nyanlända barn och ungdomar, vilket har gjorts med stor framgång.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 19 maj 2016

Bilaga: Motion

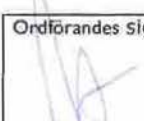

Beslutsgång

Fritidsnämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Protokollsanteckningar

Ninni Lindberg (MP) lät anteckna följande till protokollet.

”Miljöpartiet vill understryka hur viktigt det är att befolkningen i Nacka kommun blir stimulerade att ha ett aktivt föreningsliv och friluftsliv.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

31 maj 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Fritidsnämnden

§ 36 forts

Att Nacka kommun sedan tre år tillbaka har gemensamma aktiviteter för föreningarna anser vi inte räcker – vi måste nå alla medborgare. Därför anser vi att nämnden borde säga JA till motionen.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Motion till Nacka kommunfullmäktige 18 april 2016
Lisskulla Zayane och Sidney Holm
Miljöpartiet de gröna

En föreningsdag i Nacka – möjlighet att lära känna och prova på nya aktiviteter

Föreningar engagerar och stimulerar många. Det finns många bra föreningar i Nacka – både stora och små. Det stöd som dessa föreningar idag får från kommunen är främst i form av ekonomiska bidrag, utbildning och marknadsföring av aktiviteter. Miljöpartiet ser potential att utveckla detta stöd, särskilt mot bakgrund av att vi växer både med nya invånare och med nya bostäder, lokaler och fritidsanläggningar.

I stället för att olika föreningar har olika dagar för att visa upp sig vill Miljöpartiet att Nacka kommun har en gemensam dag så att kommunens föreningsliv ska ges möjlighet att samlas till en dag där föreningarna kan visa sina olika verksamheter och aktiviteter. Där skulle barn, ungdomar, föräldrar och andra kunna få en chans att prova på olika verksamheter och bilda sig en uppfattning om det fritidsaktivitetsutbud som finns i kommunen. Det skulle också vara en chans för nyanlända barn och ungdomar att lättare lära känna och prova på olika aktiviteter.

Nacka har idag ett strategiskt mål som säger att ”kommunens invånare ska kunna ägna sig åt ett rikt och varierat utbud av aktiviteter på kommunens fritidsanläggningar”. Att underlätta för föreningarna att ytterligare synas och ge dem en plattform att visa upp sig skulle vara ett steg mot att nå detta mål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Miljöpartiet att:

- Nacka skapar en gemensam föreningsdag

Lisskulla Zayane, MP
Sidney Holm, MP

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 263

Dnr KFKS 2016/317

Sammanhängande promenadstråk i Nacka

Motion den 14 mars 2016 av Helena Westerling med flera (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning av arbetet med framkomlighet till fots och att huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen redan finns tillgängligt i form av ”Förstudie av strandpromenader i Nacka”, appen Nackas naturkarta respektive pågående arbete om framkomlighet till fots. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

I motionen efterfrågas ”en inventering i syfte att med den som underlag ta fram en plan på vilka kompletteringar, nyanläggningar och markeringar av gångvägar och stigar som bör göras för att skapa mer sammanhängande promenadstråk, i synnerhet längs kommunens stränder.”

Huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen finns redan tillgängligt i form av ”Förstudie av strandpromenader i Nacka”, appen Nackas naturkarta respektive ett pågående arbete med framkomlighet till fots. Kommunstyrelsen delar natur- och trafiknämndens bedömning att den i motionen efterfrågade kunskapen/informationen redan finns och att arbetet med kunskapsinhämtning pågår.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 148
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 9 september 2016
Natur- och trafiknämndens protokollsutdrag den 16 juni 2016 § 131
Motion
Förstudie

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 148

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning av arbetet med framkomlighet till fots och att huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen redan finns tillgängligt i form av "Förstudie av strandpromenader i Nacka", appen Nackas naturkarta respektive pågående arbete om framkomlighet till fots. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Beslut i natur- och trafiknämnden den 16 juni 2016 § 131

Natur- och trafiknämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning och att huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen redan finns tillgängligt i form av "Förstudie av strandpromenader i Nacka", appen Nackas naturkarta respektive ett pågående arbete med en Gångplan. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Mikael Carlsson (NL), bifall till förslagen i motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Khashayar Farmanbar (S) reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

"Det är bra att det görs en kartläggning som motionssvaret påpekar. Men poängen som motionen tar upp och är att brister som kartläggningen pekar på ska kompletteras med promenadstråk så att det blir just *sammanhängande* promenadstråk, inte enbart kartläggning som svaret belyser."

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

"När vi nu bygger stad måste vi se till att förvalta de naturvärden vi har på bästa möjliga sätt. Genom att skapa fler sammanhängande promenadstråk längs Nackas stränder tillgängliggör vi nya natursköna områden och skapar nya värden för kommunens

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

medborgare. Tyvärr känns det ibland lite som att kommunen skjuter frågan ifrån sig för att den kräver ”lite mer” än att bara bygga en ny parkväg eller ett nytt trädäck. Det finns många exempel på sträckningar som skulle ge stora samhällsekonomiska vinster till en förhållandevis blygsam peng. Ett exempel är Danvikstull där Miljöpartiet har föreslagit en gångväg under Danviksbron för att koppla ihop Hammarby sjöstad med Saltsjöqvarn. Här krävs det dock att kommunen driver på mer aktivt gentemot Stockholms kommun och helst får till en förändring av kommungränsen mot Stockholm. T.ex. hör kajen nedanför Kvarnbacken vid Boule & Berså till Stockholm fastän den egentligen ligger i Nacka, vilket ställer till en del problem.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Sammanhängande promenadstråk i Nacka

Motion den 14 mars 2016 av Helena Westerling med flera (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning av arbetet med framkomlighet till fots och att huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen redan finns tillgängligt i form av ”Förstudie av strandpromenader i Nacka”, appen Nackas naturkarta respektive pågående arbete om framkomlighet till fots. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionen efterfrågas ”en inventering i syfte att med den som underlag ta fram en plan på vilka kompletteringar, nyanläggningar och markeringar av gångvägar och stigar som bör göras för att skapa mer sammanhängande promenadstråk, i synnerhet längs kommunens stränder.”

Huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen finns redan tillgängligt i form av ”Förstudie av strandpromenader i Nacka”, appen Nackas naturkarta respektive ett pågående arbete med framkomlighet till fots. Stadsledningskontoret delar natur- och trafiknämndens bedömning att den i motionen efterfrågade kunskapen/informationen redan finns och att arbetet med kunskapsinhämtning pågår.

Förslagen i motionen

Helena Westerling, Majvie Swärd, Khashayar Farmanbar och Maria Raner (S) föreslår i sin motion att kommunen ska göra en inventering i syfte att med den som underlag ta fram en plan på vilka kompletteringar, nyanläggningar och markeringar av gångvägar och stigar som bör göras för att skapa mer sammanhängande promenadstråk, i synnerhet längs kommunens stränder.

Natur- och trafiknämndens utredning och bedömning

Natur- och trafiknämnden behandlade förslagen i motionen vid sitt sammanträde den 14 juni 2016, § 131. Nämndens förslag till beslut innebär att kommunfullmäktige anser att motionen är färdigbehandlad med den redovisning nämnden gör, som visar att det arbete som föreslås i motionen, redan pågår.

Som underlag för nämndens bedömning låg huvudsakligen följande underlag från park-och naturenheten och trafikenheten.

Förstudie – Strandpromenader i Nacka kommun augusti 2013

Park- och naturenheten presenterade 2013 en förstudie av strandpromenader i Nacka (se bilaga) enligt investeringsbeslut fattat 2012. Huvudsyftet med studien var att redovisa befintliga strandpromenader deras standard samt identifiera var sträckor saknas för att få sammanhängande strandstråk. Ett annat syfte med förstudien var att inför kommande investeringsuppdrag ta fram lokaliseringsstudier, tekniska lösningar och kostnader för ytterligare tre strandpromenader. Förstudien bygger på de mål som finns i kommunens översiktsplan, grönstrukturprogram och kustprogram. En inventering har således skett.

Park- och naturenheten arbetar aktivt för att förbättra information, vägvisning och tillgänglighet i kommunens naturområden och naturreservat. Kommunen har dessutom i samarbete med Erstavik nyligen avslutat ett större arbete med bl.a. information och vägvisning inom Erstavik i enlighet med det avtal som tecknats mellan kommunen och Erstaviks ägare.

Enheten har även tagit fram appen *Nackas naturkarta* som kan användas såväl för att planera en utflykt eller vara till hjälp när man är ute i naturen. I appen finns vackra bilder och beskrivningar av vandringsleder och naturområden. Användaren får hjälp att hitta entréer till naturreservaten och det stora Erstaviksområdet, tips om badplatser, utsiktspunkter och andra intressanta platser. Allt är kopplat till en karta, som också håller reda på var besökaren befinner sig. Det går även bra att kommentera och dela sina favoritplatser med vänner.

Framkomlighet till fots

Trafikenheten påbörjade 2015 i samarbete med andra enheter som arbetar med fysisk planering, ett arbete om framkomlighet till fots. Syftet med det arbetet är att skapa ett underlag för den fysiska planeringen som främjar gående och som stödjer en samhällsutveckling som går i riktning mot de uppsatta målen. Underlaget ska beskriva den nuvarande situationen för Nackas fotgängare, presentera en målbild för ökad gångvänlighet och en handlingsplan för kommunens fortsatta arbete. Det färdiga resultatet ska fungera som ett underlag för budget- och verksamhetsplanering och ligga till grund för planering av drift och underhåll.

Inom ramen för att beskriva nuläget görs en inventering av standard på ett huvudgång-vägnät inom kommunen som kopplar samman kommundelscentrum och större målpunkter såsom skolor, arbetsplatser och kollektivtrafik. En gångnätsanalys har utförts på strukturplanen för Nacka stad i syfte att identifiera saknade länkar samt länkar med stadslivspotential.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Stadsledningskontoret delar natur- och trafiknämndens bedömning att de studier som efterfrågas i motionen redan finns i form av ”Förstudie av strandpromenader i Nacka” respektive det pågående arbetet med framkomlighet till fots. Den i motionen efterfrågade kunskapen redan finns och ett arbete med kunskapsinhämtning pågår. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning av arbetet med framkomlighet till fots och att huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen redan finns tillgängligt i form av ”Förstudie av strandpromenader i Nacka”, appen Nackas naturkarta respektive pågående arbete om framkomlighet till fots. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

I och med arbetet redan pågår skulle förslagen i motionen inte ha några påtagliga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ärendet handlar om tillgänglighet till natur och om att komma fram i miljön till fots. Det är positivt för barn att kunna lära sig mer om Nacka och om miljön genom appen *Nackas naturkarta*. Detsamma gäller arbetet om att enkelt kunna ta sig fram, det ger en säkrare miljö för barn i alla lägen när de är utomhus.

Bilagor

Natur- och trafiknämndens beslut den 16 juni 2016, § 131

Motionen

Förstudie

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

14 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 131

NTN 2016/429
KFKS 2016/317

Sammanhängande promenadstråk i Nacka

Motion den 14 april 2016 av Helena Westerling (S) m.fl.

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar natur- och trafiknämndens redovisning och att huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen redan finns tillgängligt i form av "Förstudie av strandpromenader i Nacka", appen Nackas naturkarta respektive ett pågående arbete med en Gångplan. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärendet

I motionen efterfrågas "en inventering i syfte att med den som underlag ta fram en plan på vilka kompletteringar, nyanläggningar och markeringar av gångvägar och stigar som bör göras för att skapa mer sammanhängande promenadstråk, i synnerhet längs kommunens stränder."

Huvuddelen av det material som efterfrågas i motionen finns redan tillgängligt i form av "Förstudie av strandpromenader i Nacka", appen Nackas naturkarta respektive ett pågående arbete med en Gångplan. Natur- och trafiknämnden anser därför att den i motionen efterfrågade kunskapen/informationen redan finns respektive arbete med kunskaps-inhämtning pågår.

Förslagen i motionen

Helena Westerling (S) Majvie Swärd (S) Khashayar Farmanbar (S) Maria Raner (S) väckte vid kommunfullmäktige sammanträde den 14 mars 2016 en motion om att Nacka kommun beslutar att:

- Nacka kommun gör en inventering i syfte att med den som underlag ta fram en plan på vilka kompletteringar, nyanläggningar och markeringar av gångvägar och stigar som bör göras för att skapa mer sammanhängande promenadstråk, i synnerhet längs kommunens stränder.

Förstudie – Strandpromenader i Nacka kommun augusti 2013

Natur- och trafiknämnden tog fram 2013 en förstudie av strandpromenader i Nacka enligt investeringsbeslut fattat 2012. Huvudsyftet med studien var att redovisa befintliga strandpromenader deras standard samt identifiera var sträckor saknas för att få sammanhängande strandstråk. Ett annat syfte med förstudien var att inför kommande investeringsuppdrag ta fram lokaliseringsstudier, tekniska lösningar och kostnader för ytterligare tre strandpromenader.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

14 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Förstudien bygger på de mål som finns i kommunens Översiktsplan, Grönstrukturprogram samt Kustprogram.

Natur- och trafiknämnden arbetar aktivt för att förbättra information, vägvisning och tillgänglighet i kommunens naturområden och naturreservat. Kommunen har dessutom i samarbete med Erstavik nyligen avslutat ett större arbete med bl.a. information och vägvisning inom Erstavik i enlighet med det avtal som tecknats mellan kommunen och Erstaviks ägare.

Natur- och trafiknämnden har även tagit fram appen **Nackas naturkarta** som kan användas såväl för att planera en utflykt eller vara till hjälp när man är ute i naturen. I appen finns vackra bilder och beskrivningar av vandringsleder och naturområden. Användaren får hjälp att hitta entréer till naturreservaten och det stora Erstaviksområdet, tips om badplatser, utsiktspunkter och andra intressanta platser. Allt är kopplat till en karta, som också håller reda på var besökaren befinner sig. Det går även bra att kommentera och dela sina favoritplatser med vänner.

Gångplan

Natur- och trafiknämnden påbörjade 2015 arbetet med att ta fram en "Gångplan". Syftet med gångplanen är att skapa ett underlag för den fysiska planeringen som främjar gående och som stödjer en samhällsutveckling som går i riktning mot de uppsatta målen. Gångplanen ska beskriva den nuvarande situationen för Nackas fotgängare, presentera en målbild för ökad gångvänlighet och en handlingsplan för kommunens fortsatta arbete. Gångplanen ska fungera som ett underlag för budget- och verksamhetsplanering och ligga till grund för planering av drift och underhåll.

Inom ramen för att beskriva nuläget görs en inventering av standard på ett huvudgångvägnät inom kommunen som kopplar samman kommundelscentrum och större målpunkter såsom skolor, arbetsplatser och kollektivtrafik. En gångnätsanalys har utförts på strukturplanen för Nacka stad i syfte att identifiera saknade länkar samt länkar med stadslivspotential.

Bedömning

Natur- och trafiknämnden bedömer att de studier som efterfrågas i motionen redan finns i form av "Förstudie av strandpromenader i Nacka" respektive det pågående arbetet med Gångplanen/Gångstrategin. Natur- och trafiknämnden anser därför att den i motionen efterfrågade kunskapen redan finns respektive arbete med kunskapsinhämtning pågår.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2016-06-07

Bilaga 1 Motion den 14 april 2016 av Helena Westerling (S) m.fl.

Bilaga 2 Förstudie av strandpromenader i Nacka, augusti 2013

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Beslutsgång

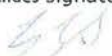

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Protokollsanteckning

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande till protokollet:

”Nackalistan stöder intentionen i motionen från Socialdemokraterna och anser att ärendet i stora delar är färdigbehandlat.”

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Sammanhängande promenadstråk i Nacka

Motion till kommunfullmäktige

Sedan 2014 har Nacka kommun en cykelplan – eller cykelstrategi, som det numera heter. Kommunen har också "Lugna promenader" som är lättgångna och välskyltade. Det finns också markerade vandringsleder i naturreservat och andra skogsområden.

Enligt vår uppfattning bör kommunen även ta fram en plan för sammanhängande promenadstråk, i synnerhet längs kommunens strandsträckor. I ett första skede bör kommunens gångvägar och stigar längs stränder inventeras med syfte att identifiera "luckor" där en ny eller upprustad gångväg eller stig kan få promenadsträckorna mer sammanhängande. I ett andra skede bör kommunen – utifrån denna inventering - ta fram en plan på sådana kompletteringar och nyanläggningar som bör göras.

Ett angeläget exempel är gångstigen vid Gammeludden i södra Lännersta. Andra exempel är Järila Sjö och Svindersviken där det också är viktigt att få så sammanhängande strandpromenader som möjligt.

Inventeringen skulle också kunna inkludera hur vandringsleder i kommunen kan kompletteras med markeringar fram till kollektivtrafikens hållplatser, eftersom det i flera fall saknas sådana anslutningsmarkeringar. Det saknas också sammanställningar och markeringar av trevliga och vackra promenadvarianter inom bebyggda områden, exempelvis från Saltsjöbadens station via Saltsjöpromenaden och Vårgårdsbron till Solsidan station.

Efter inventeringen borde kommunen tillhandahålla information om olika promenadstråk i form av broschyrer och på sin hemsida. Promenadstråken bör då klassificeras efter framkomlighet, konditionskrav, naturskönhet, kulturhistoria etc.

Vi yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar

- att Nacka kommun gör en inventering i syfte att med den som underlag ta fram en plan på vilka kompletteringar, nyanläggningar och markeringar av gångvägar och stigar som bör göras för att skapa mer sammanhängande promenadstråk, i synnerhet längs kommunens stränder.

Nacka den 14 april 2016

Helena Westerling (S) Majvie Swärd (S) Khashayar Farmanbar (S) Maria Raner (S)

FÖRSTUDIE STRANDPROMENADER I NACKA KOMMUN

AUGUSTI 2013

WILKE WIRÉN LUHR
landskapsarkitektur

INLEDNING

I Nacka finns fantastiska möjligheter att promenera utmed havsstränder och sjöar. Kommunen arbetar också aktivt med att ytterligare förbättra dessa möjligheter då det är mycket uppskattat bland kommunens invånare. Några promenader har funnits sedan länge, andra har byggts ut på senare år och vissa är planerade att utföras. Någon bra och tydlig sammanställning av vad som finns och i vilka skeden de olika förslagen befinner sig har dock saknats. Kommunen har också önskat utreda möjligheten för tre ytterligare strandpromenader.

Park- & Naturenheten på Nacka kommun har därför genom Roger Grönwall och Lennart Bohman beställt denna förstudie över kommunens strandpromenader av WILKE WIRÉN LUHR landskapsarkitektur AB. Förstudien har utarbetats av Åsa Wilke och Emma Wirén som handläggande samt med Therese Wallgren och Hanna Nyström som biträdande landskapsarkitekter. Kommunens landskapsarkitekt Elisabeth Rosell har också deltagit i utredningsarbetet.

INNEHÅLL

Inledning	2
Höga upplevelsevärden vid vatten	3
Strandpromenaden som rekreationsform	3
Vattennära rekreation i regionala planeringen	3
Strandpromenader i Nackas översiktsplan	4
Strandskydd	4
Vattendom	5
Riksintressen i Nacka	5
Strandpromenader i Nackas gröstrukturprogram	5
Strandpromenader i Nackas kustprogram	7
Standard för strandpromenader i Nacka	8
Framväxten av Nackas strandpromenader	9
Strandpromenader Sicklaön	
Karta	10
Sammanfattning	11
Strandpromenader längs havsstränder	11
Strandpromenader längs sjöstränder	12
Strandpromenader Boo	
Karta	14
Sammanfattning	15
Strandpromenader längs havsstränder	15
Strandpromenader längs sjöstränder	17
Strandpromenader Fisksätra Saltsjöbaden	
Karta	18
Sammanfattning	19
Strandpromenader längs havsstränder	19
Strandpromenader längs sjöstränder	21
Strandpromenader Älta	
Karta	22
Sammanfattning	23
Strandpromenader längs sjöstränder	23
Utbyggnadsförslag Svindersviken	24
Utbyggnadsförslag Bastusjön	26
Utbyggnadsförslag Fisksätra	28

Höga upplevelsevärden vid vatten

Upplevelsevärden av grönstruktur bedöms ofta enligt en modell som framtagits av Regionplanekontoret i Stockholm. Man har där identifierat sju olika parametrar för bedömning av människors upplevelsevärden och vilka aspekter som invånarna i Storstockholm värderar allra högst vid rekreation i natur- och kulturmiljöer. Strandpromenader och möjlighet till vattenkontakt är inslag som höjer upplevelsevärdet stort i flera av dessa upplevelsevärden. Det upplevelsevärde som har en mycket tydligt koppling till vattenkontakt är utblickar och öppna landskap. Att se ut över ett öppet landskap är i Stockholmsregionen och i Nacka ofta vy över en vattenspegel. Att stå i kanten av ett landskap och titta ut över ett öppet landskapsrum av en annan landskapstyp har också identifierats ha mycket höga upplevelsevärden - just det som man gör då man befinner sig i strandkanten och ser ut över vatten. Kontrasten mellan till exempel skog och öppenheten över vattnet uppskattas och människor beskriver sig uppleva frihet, välbefinnande och skönhet i sådana lägen.

Även andra av de identifierade upplevelsevärdena ökar kraftigt vid närhet till vatten. Detta gäller variationsrikedom och naturpedagogik, aktivitet och utmaning samt service och samvaro. En strandzon är en biotop med en naturligt rik flora och fauna som därmed erbjuder stor variation och mycket goda möjlighet till naturpedagogik. Vid aktivitet och utmaning erbjuder stranden och vattnet möjlighet till bad, båtliv, fiske, skridskoåkning och för den som söker utmaning nämns till exempel dykning. Många av dessa aktiviteter för även med sig värdet av social samvaro, då flera av dessa är sådana som man gärna utövar tillsammans med andra. I Nacka bör man även lägga till upplevelsevärdet av kulturhistoria i vattennära lägen. Utmed kommunens stränder speglas ett samhälle som vuxit fram i nära samverkan med dess vattenläge. Här finns herrgårdsanläggningar, de tidiga sommarvillorna och lämningar från kommunens spännande industrihistoria i form av t.ex. hamnar, varv och kvarnar.

Strandpromenaden som rekreationsform

Ett flertal forskningsstudier visar att upplevelser av natur påverkar hälsa och välbefinnande på ett positivt sätt och vid utevistelse är det främst rekreation och återhämtning man söker. Ju närmare man har till grön- eller naturområden, desto oftare besöker man dem. Man uppger att man upplever mindre stress samt mindre trötthet och irritation efter en promenad i ett grön- eller naturområde.

Då Boverket tillsammans med bl.a. Naturvårdsverket och Sveriges kommuner och landsting år 2007 kartlade vilka landskapets upplevelsevärden är och var de finns kom man genom undersökningar och intervjuer fram till att det man allra helst vill göra i landskapet är att promenera. Kvinnor promenerar mer än män och promenaden ger ofta såväl motion som socialt umgänge. Man stämmer träff och promenerar tillsammans eller man möter bekanta längs promenadstråket.

En promenad som även ger en naturupplevelse klassats högre än iordningställda anläggningar för idrott och motion. Naturupplevelsen ger avkoppling i form av lugn och ro och ostördhet. Samtidigt uppskattar man möten med andra och tillgänglighet i form av bra stigar och vägar. Även upplevelsen av trygghet uppskattas högt. Det är därmed av stor betydelse att anlägga promenadstråk som är trygga och tillgängliga för många, utan att upplevelsen av natur tas bort.

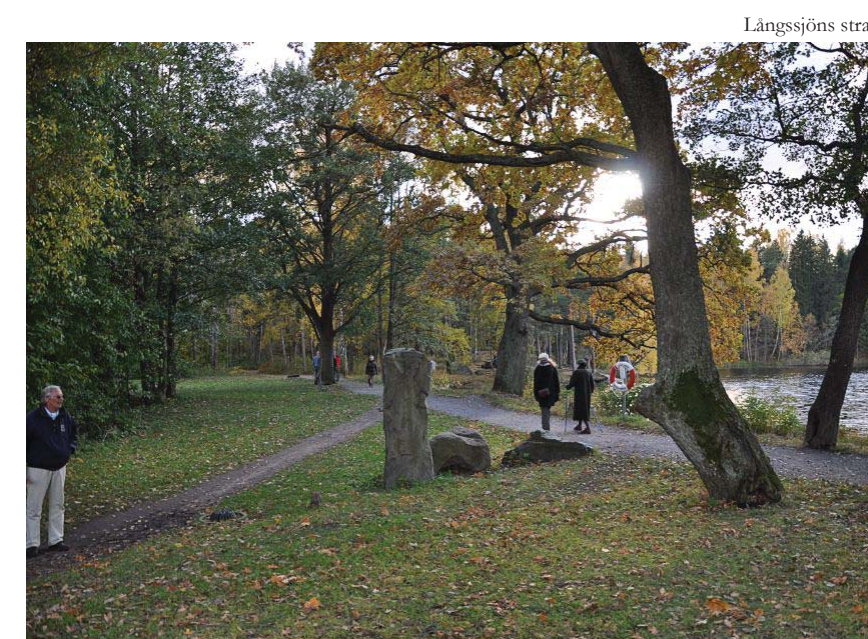
Vattennära rekreation i den regionala planeringen

I den regionala planeringen lyfts regionens goda möjligheter för närhet till vatten och skärgård fram som mycket viktiga regionala värden. En ny regional utvecklingsplan för Stockholmregionen togs fram 2010 av Regionplanekontoret på Stockholms läns landsting (RUF 2010). Här anges att regionens vattenvärden ska tas tillvara och att Stockholmsregionens vattenområden och stränder är en stor tillgång för invånare, besökare och näringsidkare. Man fastställer att regionen ska utvecklas så att man tillvaratar vattnets möjligheter att bidra med skönhetsupplevelser, avkoppling och aktiviteter. Man konstaterar också att allmänheten bör också få bättre tillgång till vatten och stränder för bad, fiske, skridskoåkning, promenader och andra aktiviteter. Man skriver att regionalt värdefulla badplatser, strandstråk, gästhamnar, bryggor med mera behöver utvecklas och göras tillgängliga och att kulturmiljöer i anslutning till vatten också bör uppmärksammas mer.

Regionplanekontoret har i flera tidigare rapporter analyserat vilka som är de högsta upplevelsevärdena i regionens tätortsnära natur och här lyfts rekreation med vattenkontakt tydligt fram. Vattnet kallas den blå strukturen och man anger att denna är en stor resurs för regionen samt för invånarnas hälsa och välbefinnande. Rent vatten, tillgängliga stränder och en vacker skärgård uppges som mycket värdefulla kvaliteter som ingår i Stockholmsregionens rekreationsmiljöer, och att de måste uppmärksammas vid planering. Närhet till eller utblick över vatten beskrivs som högt uppskattade rekreationsfaktorer. Hav, stilla skogssjöar och porlande bäckar listas som miljöer med höga estetiska värden som stimulerar alla sinnen. Dessutom anges att de är mycket artrika biotoper. Man lyfter också fram att många fritidsaktiviteter är knutna till just vattenområden.

Regionplanekontoret har också tidigare fastställt vilka som är Stockholmregionens gröna kilar, vilka värden de har och hur de på bästa sätt bör utvecklas och bevaras. Nackas grönstruktur ingår till övervägande del i Nacka-Värmdökilen och Erstavik och Nackareservatet ingår i Tyrestakilen. Nacka-Värmdö-kilen beskrivs som präglad av närheten till havet med vida utblickar, djupa vikar och kala klippor. Här beskrivs att man kan finna både avskildhet och ro, samt möjlighet att utöva ett aktivt bad- och båtliv. Kilen ges underrubriken skärgårdskilen och i karaktärsbeskrivningen är närheten till vatten ett helt övergripande tema:

”Vid ett besök i Nacka-Värmdökilen slås man av dess närhet och tillgång till havet. Var man än befinner sig i kilen ligger vattnet inom gångavstånd. Nacka-Värmdökilens närmast oändliga kustlinje med djupa vikar och smala uddar bjuder besökaren på värdefulla vattenkontakter. Vattnet och närheten till skärgården har gjort kilen omåttligt populär för sommargäster. Här samsas den fasta befolkningen med fritidsboende och storstadsbor som vill komma bort från staden över dagen. Under sommaren är de kala klipporna, sandstränderna och vikarna översvälda med bad- och båtfolk. Här kan man välja mellan att besöka de större baden eller så kan man hitta sin egna lilla skrev på en klippa i största avskildhet. Tillgången och närheten till vattnet bjuder på många vackra utblickar över kobbar, skär och glittrande fjärdar. Här kan man sitta i timtal på en klippa och beskåda den pågående vattenaktiviteten eller havets ständiga rörelser och förändring. Utmed kusten är det hög aktivitet och social puls under hela sommarhalvåret. Följaktligen är största delen av kilens serviceutbud knuten till kusten. Här finns bl.a. en uppsjö av badplatser med hög tillgång på service i form av serveringar, parkeringar, toaletter och anläggningar för sportaktiviteter. Utmed de större farlederna ligger även båthamnarna tätt med ett brett utbud på båtservice, butiker m.m.”

Då man listar kilens upplevelsevärden så är det också närhet till vatten som är av avgörande betydelse i flertalet av upplevelsevärdena. Man anger att utblickar över vattenområden och öppna landskap ger en extra dimension, eftersom överblickbarheten blir längre och frihetskänslan större. Man konstaterar också att möjligheten att vara nära och se ut över större vattenytor har en mycket positiv inverkan på vårt välbefinnande. Utsikt över vatten anges som extra värdefull då det stärker känslan av trygghet och orienterbarhet.

Vattenkontakten lyfts också fram som en avgörande aspekt i upplevelsevärdena variationsrikedom och naturpedagogik eftersom strandbryn räknas som ett generellt attraktivt område. Likaså för upplevelsevärdena aktivitet och utmaning samt service och social samvaro. Här lyfts bad, båtliv, skridsko och dykning fram. Aktiviteter som alla ger upplevelser och som kan erbjuda utmaningar samtidigt som man ofta utövar aktiviteterna tillsammans med andra.

Strandpromenader i Nackas översiktsplan

I Nackas översiktsplan konstateras att det utmed Nackas kust finns många områden som är intressanta för friluftsliv. Att promenera, vandra och springa längs vattnet ger ofta en stark natur- och rekreationsupplevelse. Man formulerar också att grönområden och stränder ska vara tillgängliga för alla och att detta exempelvis innebär att vägen dit ska vara lätt att hitta, tydligt markerad och kunna nås med cykel och kollektivtrafik och inte bara med bil. På vissa sträckor ska det också gå att ta sig fram med barnvagn och rullstol. Man konstaterar att det är en utmaning att öka allmänhetens tillgång till stränderna samtidigt som värden för växt och djurlivet bevaras.

I översiktsplanen beskrivs att stränderna och vattenområdena har stor betydelse för många intressen och att en stor del av Nackas stränder är ianspråktagna av bebyggelse och bryggor. Det gör att det på många platser är svårt att ta sig fram längs stränderna. Man

sammanfattar att det behövs förbättrade möjligheter för friluftslivet att röra sig fritt längs stränderna och att det på en del platser kan det ordnas genom strandpromenader. Tillgängligheten till och inom grönområden och vattenområden ska förbättras genom tydlig vägvisning och genom attraktiva stråk och entréer till naturen. Som en åtgärd för att förbättra den blå strukturen listas att strandpromenader ska byggas ut i enlighet med Nackas kustprogram. Man fastställer också att vid planläggning för ny bebyggelse i anslutning till vatten bör allmänhetens tillgänglighet till stränder och bad garanteras och en utveckling av strandområdet ske.

I översiktsplanen redovisas planerad framtida mark- och vattenanvändning. Här föreslås nya strandpromenader på flera ställen. För Järlasjön anges att strandpromenad längs till sträckan Nysätra - Hästhagen bör utredas och att vad som är allmän plats runt sjön ska sammanställas. Även möjligheten för förbättrade strandpromenader runt Ältasjön och Bagarsjön ska utredas och vad som är allmän plats bör tydliggöras.

Strandskydd

Strandskyddet syftar till att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Det generella strandskyddet är 100 meter, men i Nacka är det på många håll utökat till 300 meter. Det gäller även 100 meter ut från stranden i alla vattenområden, där det inte av någon anledning upphävs.

Från 1 juli 2009 gäller ny strandskyddslagstiftning. De största förändringarna för Nacka innebär att kommunen är ansvarig för beslut om dispenser i de flesta fall, samt att kommunen istället för länsstyrelsen beslutar om att upphäva strandskyddet i detaljplaner.

Då kommunen tar fram nya detaljplaner ska strandskyddet alltid prövas. Ibland gäller en äldre plan där strandskyddet sedan tidigare är upphävt. Vid framtagande av den nya detaljplanen återinförs strandskyddet och en ny prövning görs om det kan upphävas på del av planen. Vanligtvis väljer Nacka kommun att strandskydd gäller för park- och naturmark på allmän plats medan det upphävs på kvartersmark.

Underhåll av befintliga anläggningar kan vanligtvis göras utan att dispens krävs från strandskyddet. Om det gäller större renoveringar och åtgärder ska dock ansvarig tjänsteman kontaktas för att säkerställa att så är fallet. Vid nybyggnation och nyanläggning av gångar, bryggor och konsolkonstruktioner krävs strandskyddsdispens. Det finns möjlighet att ge dispens från strandskyddet om det finns särskilda skäl och om åtgärden inte strider mot strandskyddets syften.

Gällande strandskydd i Nacka visas med mörkblått. Ur Kustprogrammet.

Vattendom

Alla byggnationer i vatten är vattenverksamhet och länsstyrelsen avgör om det behövs en anmälan eller en miljödom, en så kallad vattendom. Mindre omfattande vattenverksamheter ska anmälas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen prövar den anmälda vattenverksamheten ur naturmiljösynpunkt och har möjlighet att förskriva om försiktighetsmått eller förbjuda den sökta vattenverksamheten för att begränsa eller förhindra negativ miljöpåverkan. Om den anmälda vattenverksamheten har större påverkan på enskilda eller allmänna intressen kan Länsstyrelsen föreskriva att tillstånd måste sökas hos mark- och miljödomstolen.

Mark- och miljödomstolen ställer vissa krav på vad en ansökan om vattenverksamhet ska innehålla. Förutom den tekniska beskrivningen av vattenverksamheten ska en fullständig miljökonsekvensbeskrivning (MBK) finnas med liksom en beskrivning av hur man begränsar negativ miljöpåverkan och för framtiden övervakar och kontrollerar den sökta vattenverksamheten.

Riksintressen i Nacka

I Nacka finns flera riksintressen. Detta är bl.a. riksintresset för kustområdet och skärgården utanför Stockholm. Någon exakt avgränsning för detta riksintresse finns inte, men länsstyrelsen har tolkat att detta gäller för hela kustområdet inklusive Nacka. Bestämmelserna innebär att exploateringsföretag och andra ingrepp får komma till stånd endast om de inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Kommunens tidigare anläggande av strandpromenader har inte bedömts påverka detta riksintresse negativt.

I Nacka finns även fem områden med kulturmiljö av riksintresse. Tre av dessa ligger i kustområdet. Enligt miljöbalken ska dessa områden skyddas från åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön, men för att de ska kunna användas av sina invånare är det tillåtet att göra förändringar inom områdena. Förändringarna ska dock ske med hänsyn till områdenas speciella värden. Detta är Nacka- Norra Boo, Erstavik samt Saltsjöbadens centrala delar. Kommunens tidigare anläggande av strandpromenader har inte heller i dessa fall bedömts påverka riksintresset negativt.

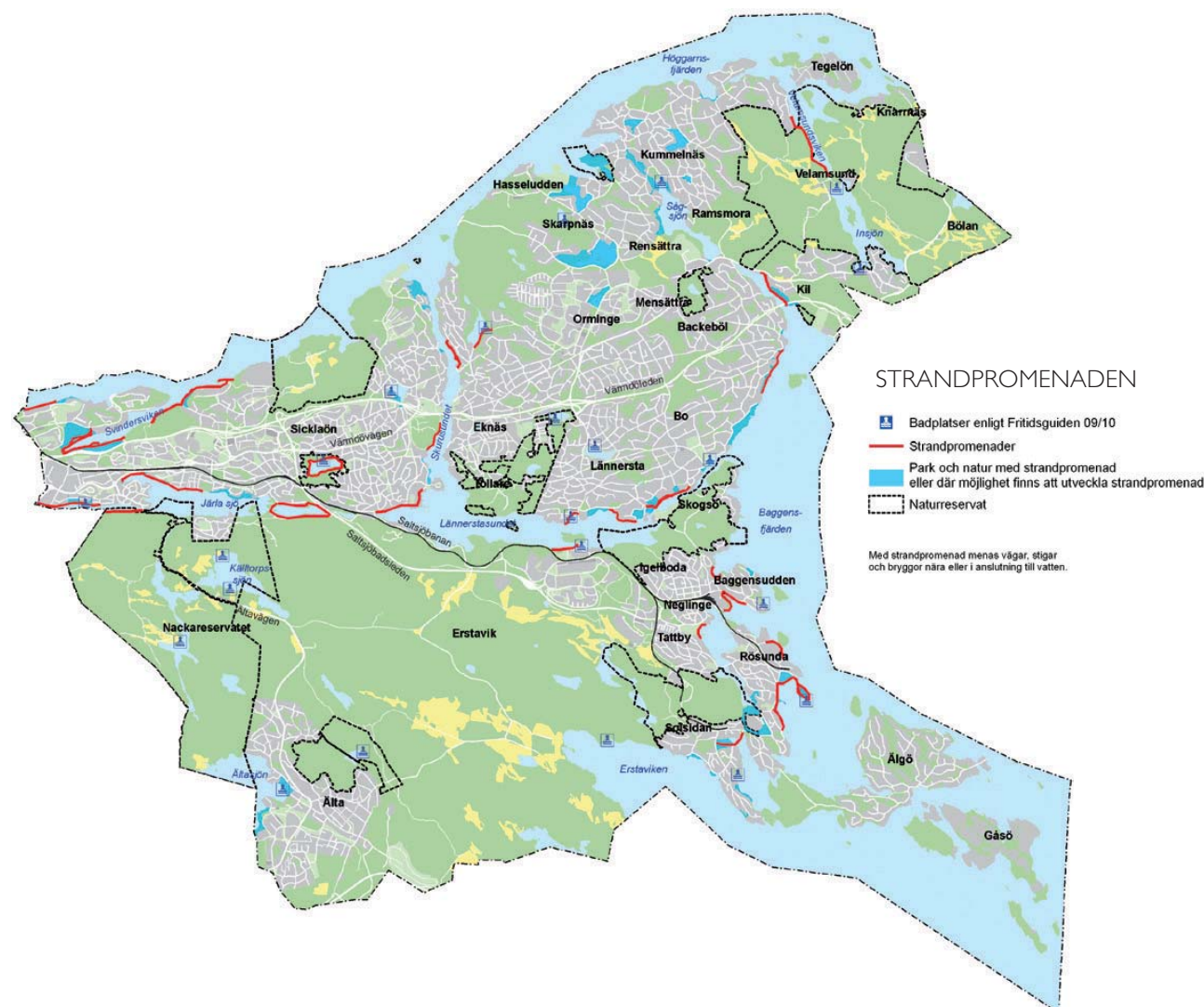
Nacka-Erstaviksområdet har av Länsstyrelsen klassat som ett område av riksintresse för friluftslivet. Då strandpromenader är anläggningar som gynnar friluftslivet har tidigare anläggande av strandpromenader har inte heller i dessa fall bedömts påverka detta riksintresse negativt.

I Nackas kust- och skärgårdsområde är farleden som går genom Lilla Värtan och Höggarnsfjärden samt farleden som går genom Baggensfjärden, Lännerstasundet, Skurusundet och Halvkakssundet av riksintresse. En farled av riksintresse omfattar mer än själva vattenområdet runt farleden. I riksintresset ingår även sådana markområden och anläggningar som behövs för farledernas säkerhet, till exempel fyrplatser och övrig utmärkning. Detta måste beaktas vid planering och anläggande av nya strandpromenader.

Strandpromenader i Nackas gröstrukturprogram

I Nackas gröstrukturprogram från år 2011 har man formulerat att vatten och stränder, aktiviteter knutna till vatten samt skogsmiljöer med vild, orörd natur utgör grunden för värdena i kommunens rekreativa gröstruktur.

För att spegla rekreativiteterna i Nacka på ett bra sätt har man i gröstrukturprogrammet valt att komplettera de upplevelsevärden som Regionplanekontoret identifierat med ytterligare tre värden. Detta är bl.a. just strandpromenaden. Man har formulerat att strandpromenader och strandparker utgör en särskild typ av gröstruktur längs vattnen och att strandpromenaderna kan ha olika karaktär. En strandpromenad i Nacka kan vara i naturen, i en anlagd park eller längs en lugn villagata.

Kartan visar var i Nacka upplevelsevärdet "Strandpromenaden" finns. Här visas med rött befintliga strandpromenader, blå färg visar såväl befintliga som platser där möjlighet finns att utveckla strandpromenader i park och natur. Ur Grönstrukturprogrammet.

Saltsjöbadens centrala delar är en kulturmiljö av riksintresse.

Man fastställer att stränderna i Nacka har stor potential att utvecklas till mycket attraktiva stråk och att Nackas flikiga kustlinje ger en lång strandlinje. Bergbranter gör dock långa sträckor oframkomliga. Av de naturligt tillgängliga strandområdena är många bebyggda eller tagna i anspråk av privata och föreningsägda bryggor och markområden.

Det finns dock antydning till mer eller mindre sammanhängande strandpromenader i de flesta kommundelar och för att öka tillgängligheten behöver dessa förbindas på ett tydligare sätt. Längs många stränder finns också allmänt tillgänglig mark nedanför tomtmark, men för att säkra allmänhetens tillträde till stränderna behöver gränser tydliggöras.

Man beskriver upplevelsevärde Strandpromenad och vattenkontakt på följande sätt: ”Inom skärgårdskommunen Nacka erbjuder närhet till vatten och stränder en särskild attraktion. Att kunna vandra längs vattnet erbjuder andra upplevelser än längs villagator och grönstråk och upplevs mycket attraktivt. Strandpromenaden har därför getts ett eget upplevelsevärde.”

Man formulerar att besökarens förväntningar är att flanera/ströva längs vatten, ha utsikt och en känsla av frihet. De aktiviteter som utövas är promenad, bad, picknick och att njuta av utsikt. De störningar som identifierats är svårframkomlighet, privata tomter, nedskräpning samt verksamheter som skapar otrygghet.

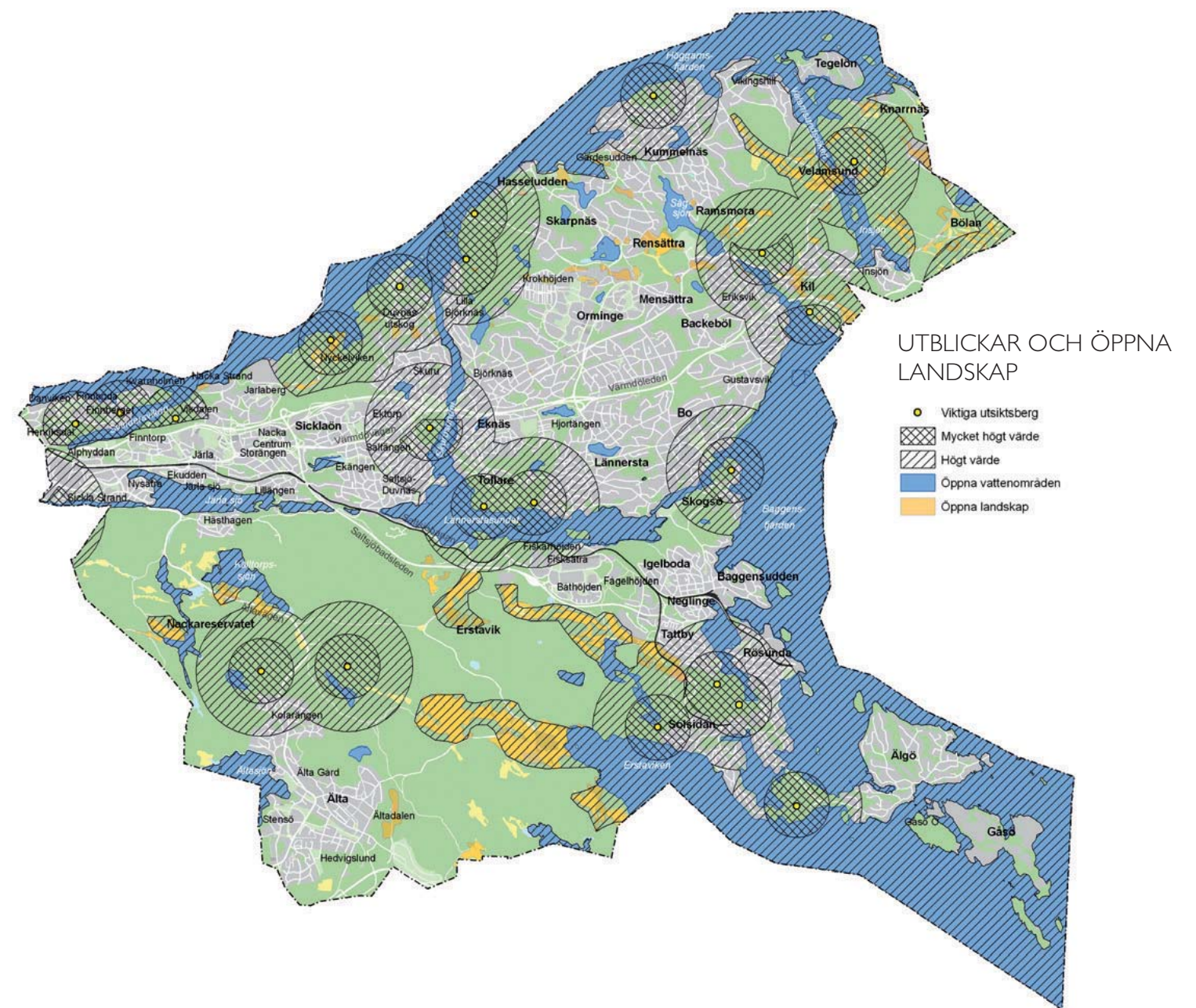
I grönstrukturprogrammet formuleras kommunala naturvärdesmål och rekreativa mål. Ett av naturvärdesmålen är att verka för att känsliga strandområden skyddas mot slitage genom att kanalisera besökare till stigar eller anläggningar såsom spänger och bryggor.

Ett rekreativt mål är att det rörliga friluftslivet ska utvecklas och allmänhetens tillgång till bad och strand ska öka. Detta kan uppnås genom en förbättrad tillgänglighet till vattenområden, genom tydlig vägvisning och utveckling av attraktiva stråk. Områden ska också kunna nås av gående, med cykel, bil, båt och kollektivtrafik samt ha goda parkeringsmöjligheter. Man vill också förbättra tillgängligheten till och inom vattenområden för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Man rekommenderar att värna allmänna passager mellan strandlinje och tomtgräns och man anger också att tillgången till Nackas stränder ska ökas genom att skapa fler strandpromenader och strandparker som inte påverkar villkoren för växt- och djurliv negativt.

Grönstrukturprogrammet innefattar även en fokusgruppundersökning där man undersökt vad nackaborna gör, vad de gillar, ogillar och vad de saknar i kommunens gröna miljöer. Då det gäller strandpromenader så nämns närheten till vatten som något som man gillar och detta gäller såväl Nackas sjöar som hav. Såväl mer naturliga marker som ”citynatur” som trädäcken i Sicka nämns, man värdesätter mångfalden.

Då man formulerar vad man saknar så nämns bl.a. möjligheten att inom vissa områden promenera en runda- att inte behöver vända i en återvändsgränd. Sammanlänkning av de promenadvägar som finns efterfrågas.

Kartan visar var i Nacka upplevelsevärde ”Utblickar och öppna landskap” finns. Även detta upplevelsevärde är i Nacka starkt knutet till närhet till vatten. Ur Grönstrukturprogrammet.

Nackas strandpromenader ska byggas ut utan att känsliga strandområden med höga naturvärden tar skada. På bilden träd fällna av bäver, något man kan stöta på i Nacka på flera ställen.

Strandpromenader i Nackas kustprogram

Nacka kommun tog 2011 fram ett kustprogram där man fördjupar kommunens visioner för den specifika miljö som dess kust utgör. Som en av utmaningarna i programmet formulerades att öka allmänhetens tillgänglighet till stränder samtidigt som värden för växt- och djurliv värnas. Åtta övergripande mål fastställdes i kustprogrammet. Två av dessa berör tydligt strandpromenader: ”rika möjligheter till friluftsliv som är långsiktigt hållbart” samt ”trygga den allemansrättsliga tillgången och förbättra tillgängligheten till strand- och vattenområden”.

Kustprogrammet anger även att tillgängligheten till strandnära områden är viktig. Med tillgänglighet menas här tillgänglighet för allmänheten samt användbarhet och framkomlighet för till exempel äldre, funktionsnedsatta och barn. Att ett område är otillgängligt kan betyda att det är svårframkomligt, svårt att hitta till, ligger långt bort, svårt att nå på grund av barriärer eller att det saknas allmänna transportmedel. Även funktionsnedsatta ska ha möjlighet att njuta av kusten. Det kräver ofta någon form av anpassning för att kunna ta sig fram med rullstol och tillgång till handikapptolett och badramp etc.

Som ett mål för friluftslivet anges att trygga den allemansrättsliga tillgången och förbättra tillgängligheten till strand- och vattenområden. Rekommendationer för att uppnå detta är bland annat:

-Kommunen ska verka för att vandringsleder, natur- och kulturspår anordnas. Detta för att öka tillgängligheten för friluftslivet och minska slitaget på känslig natur.

-Tillgängligheten till grön- och vattenområden bör förbättras genom tydlig vägvisning och utveckling av attraktiva stråk. Områdena ska gå att nå till fots med cykel, bil, båt och kollektivtrafik samt ha goda parkeringsmöjligheter.

-En ny gång- och cykelförbindelse behövs mellan Nacka strand och Nyckelvikens.

-Kommunen bör förbättra tillgängligheten till och inom grön- och vattenområden, för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

-Öka tillgången till Nackas stränder genom att skapa fler strandparker och strandpromenader där det inte påverkar villkoren för växt- och djurliv negativt. Nya strandpromenader föreslås mellan Finntorp och Marinstaden. Nya strandpromenader föreslås också för Södra Boo, mellan Fisksätra och Skogsö samt Rösunda. I samband med bildandet av Skarpnäs naturreservat bör tillgängligheten till stränderna studeras.

-Kommunen ska medverka till att säkerställa allmännyttig mark i strandområden.

-Värna allmänna passager mellan tomter samt mellan strandlinje och tomtgräns. Skyltar vars syfte är att inskränka allemansrätten ska tas bort.

Förslag på och planerade strandpromenader enligt Kustprogrammet.

Strandlinjen i Fisksätra är ett av de områden som enligt Kustprogrammet bör förse med bättre strandpromenad.

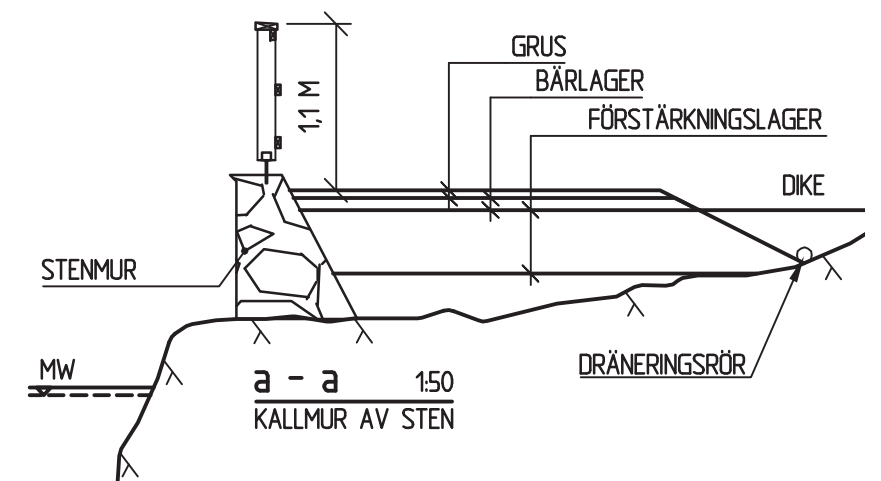
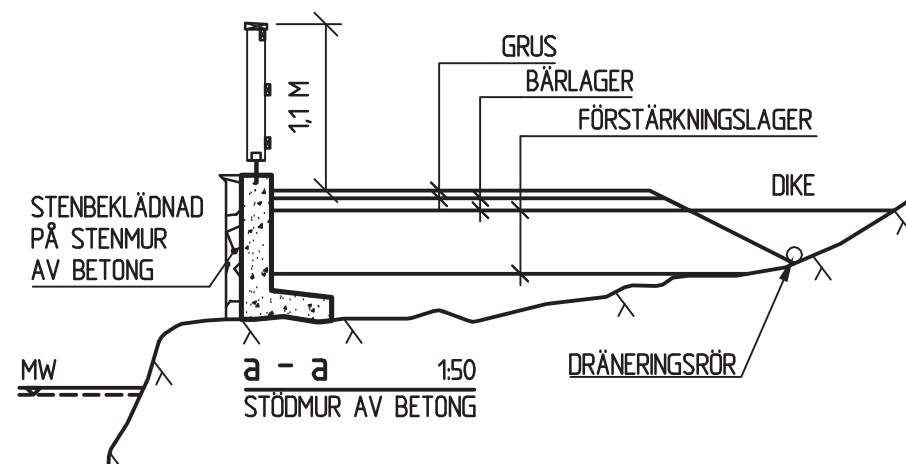
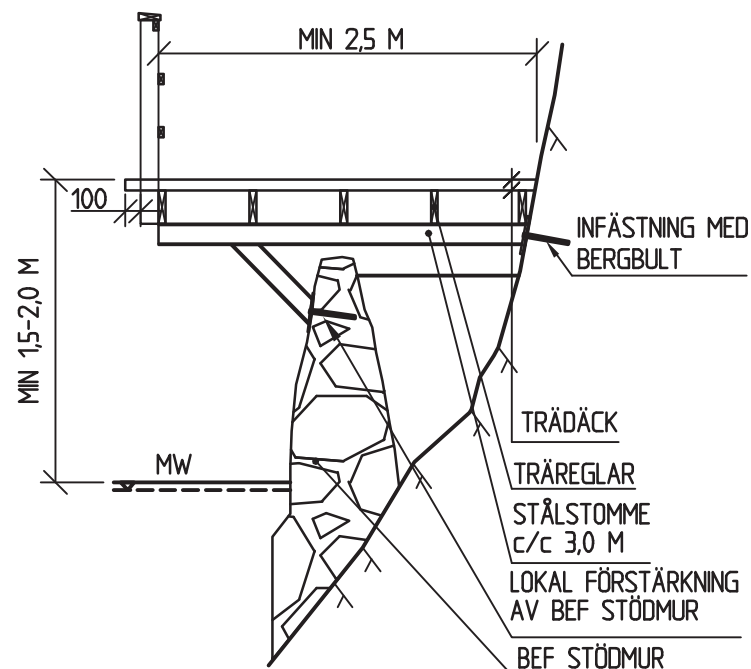
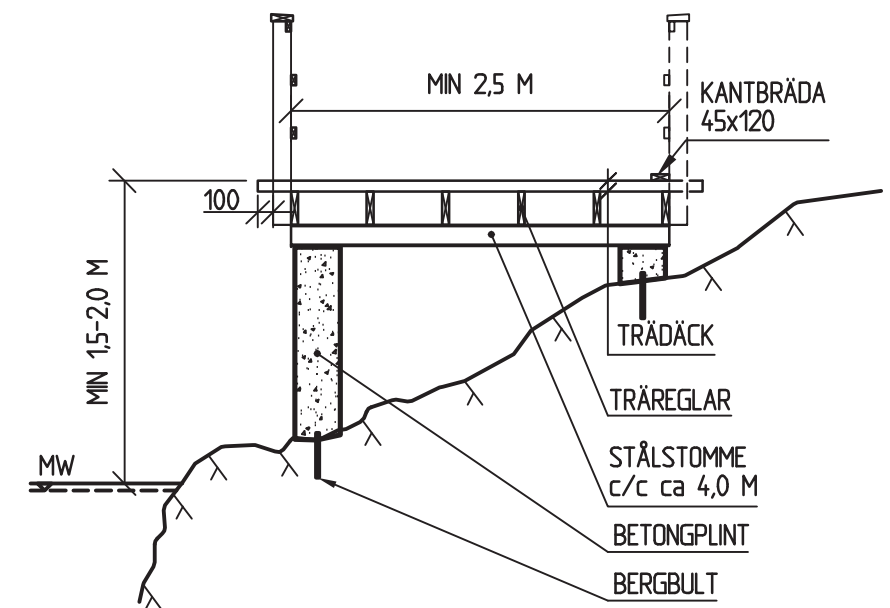
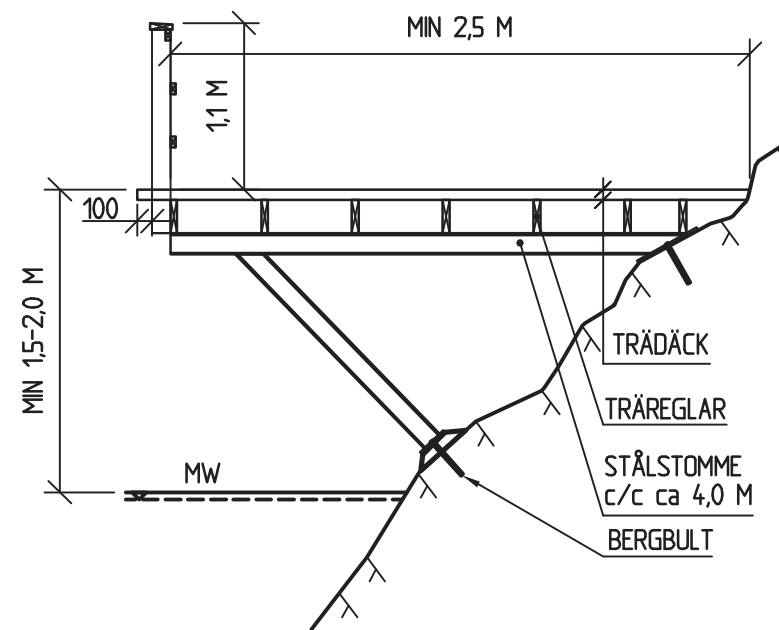
Standard för strandpromenader i Nacka

År 2007 tog Nacka fram en standard för strandpromenader inom kommunen. Man behövde typritningar som beskrev standard och konstruktionslösningar som kunde ligga till grund för en utveckling av Nackas stränder. Här formulerade man att strandpromenaderna skulle utföras för såväl gångare som cyklister, att promenaden skulle vara belyst samt att den skulle gå att vinterunderhålla.

För att uppfylla detta ska promenaden vara minst 2,5 m bred och den får luta max 1:20 i längsled, undantagsvis 1:12. Ytan ska utföras av trä eller grus beroende på markförhållandena. Belysning ska finnas och bänkar ska placeras ut ca var 50:e meter. Man fastställde också att nivån på vägen ska vara 1,5- 2 m över medelvattenståndet. Konstruktionen ska tåla snöröjningsfordon dvs en fordonslast på 7 ton.

I sitt kustprogram och i denna förstudie har Nacka breddat sin syn på vad en strandpromenad är. I många lägen finns fina promenadstråk där kraven ovan inte går att uppfylla. Nackas topografi kan många gånger kräva trapps-system och andra lösningar som omöjliggör snöröjning med fordon. I vissa lägen kan det på grund av fastighetsgränser och topografi vara omöjligt att få till en promenad med en bredd av 2,5 m. Standarden ovan får ses som en önskvärd standard där så är möjligt. I vissa situationer kan mindre stigar och andra lösningar byggas ut, men man ska då vara medveten om att promenaden inte blir tillgänglig för alla och att den inte kan vinterunderhållas.

Typritningar visande Nackas standard för strandpromenader.

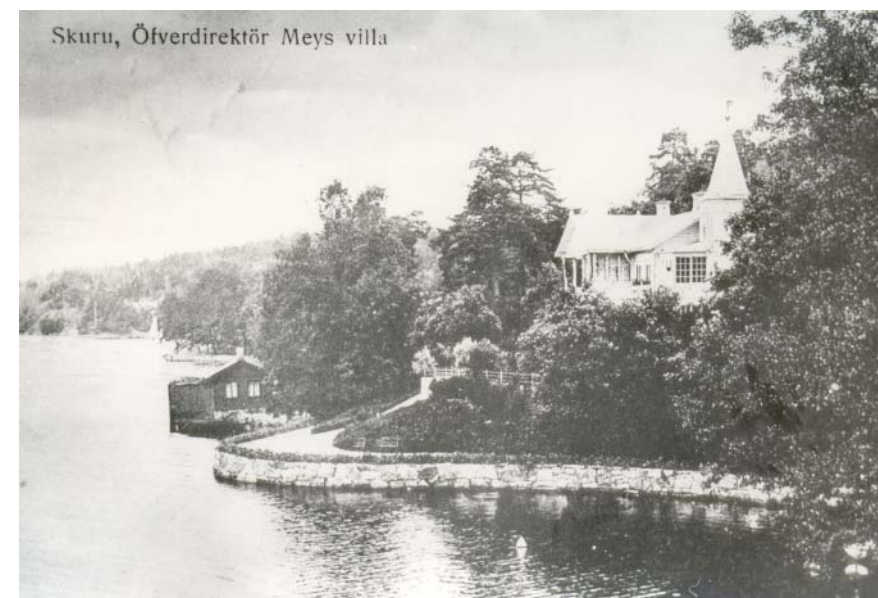

Framväxten av Nackas strandpromenader

Att röra sig utmed Nackas stränder har en mycket lång tradition. Några av Nackas strandpromenader hittar man redan på de allra första kartorna som finns över kommunen. Vissa var enkla stigar för kommunikation som vuxit fram genom historien och som successivt blivit bredare och alltmer permanentade. Andra anlades för ett specifikt syfte. I Skuruparken anlades romantiska promenader utmed vattnet på sent 1700-tal, något som också gjordes vid de påkostade sommarvillorna vid 1800-talets mitt.

Då sommarvillorna började växa fram och även då de tidigaste villastäderna kom i bruk var ångbåtstrafiken det snabbaste sättet att nå ut i skärgården. I slutet av 1800-talet fanns det utmed Skurusundet och Ormingelandets stränder cirka 100 tilläggsplatser för ångbåtar. Några av Nackas äldsta strandpromenader härstammar från den tid då det var mycket viktigt att enkelt kunna ta sig till och från ångbåtsbryggan. I några fall finns det ännu idag kvar servitut för passage på privata tomter som härstammar från denna tid och med detta syfte.

Skuru, Öfverdirektör Meys villa

På tidigt 1900-tal ändrades människans syn på naturen och naturen fick ett egenvärde där en ny typ av friluftsliv och rekreation kom i fokus. De nya villastäderna marknadsfördes med natursköna lägen, kallbadhus och inte minst med strandpromenader. I Nacka var det särskilt Saltsjöbaden som marknadsfördes på detta sätt och i Saltsjö-Duvnäs heter ännu idag vägen utmed vattnet Strandpromenaden.

En annan typ av strandpromenad är alla de kajer som härstammar från Nackas spännande industrihistoria. Dessa var från början inte sammanlänkade utan bestod av enskilda förtöjningspunkter för lastning och lossning. I Nacka fanns även flera varv med påkostade och stora kajanläggningar.

Många områden i Nacka har sitt ursprung i de sommarstugeområden som växte fram under 1900-talets första decennium. I dessa områden anlades vägar efter det rådande landskapets förutsättningar och de var och är ännu idag charmigt slingrande mellan tomter, höjder

och dalar. Idag är flertalet av sommarstugorna ersatta med större villabebyggelse, men de lugna villagatorna är ofta vackert belägna och med god vattenkontakt. Dessa bör därför också räknas med då man sammanställer vilka strandpromenader som finns i Nacka.

Under funkisåren på 40-50 talet anlades flera fina strandparker i Nacka, där möjligheterna att promenera utmed vattnet togs tillvara. Ett exempel på detta är t.ex. strandparken vid Sicklastrand.

Då Nacka förtätats under sent 1900-tal och tidigt 200-tal har kommunen aktivt planerat och verkar för att sammanbinda de uppskattade strandpromenaderna. Ett exempel är strandpromenaden mellan Vikdalen och Nacka Strand. På senare år har kajerna utmed Finnboda och på Kvarnholmen blivit alltmer tillgängliga för allmänheten och i naturreservaten rustas äldre stigar och gångar upp så att de blir tillgängliga för fler.

Sammanfattning Sicklaön

På västra Sicklaön finns många av Nackas spännande industrihistoriska miljöer där gamla lastkajer och varvsanläggningar på senare år omvandlats till attraktiva strandpromenader med bevarad industrikaraktär. Tillgängligheten för allmänheten till dessa kajer och till stränderna längs Svindersviken har på senare år kraftigt förbättrats med utbyggnad av såväl kajer, gångvägar som bryggor. Sickla strand och Järlasjöns norra strand erbjuder fina promenadmöjligheter i den västra delen. I den östra delen kan man endast nå stranden på korta sträckor och stora höjdskillnader är svåra att bemästra för den som inte är fullt rörlig. På Sicklaön östra kust erbjuder Skuruparken fina promenader längs Skurusundet, i övrigt kan man främst uppleva vattnet från områdets villagator. En ny strandpromenad vid Skurusundets norra mynning är för närvarande under utredning. Av sjöarna så erbjuder Långsjön en lättillgänglig strandpromenad i lugn naturmiljö runt hela sjön.

Strandpromenader längs havsstränder på Sicklaön

1. Saltsjökvärn. Från Danviksbron till Finnboda varvsväg. Äldre kajanläggningar som byggts ut och sammanlänkats till promenad. Asfalts- eller grusväg i gott skick. Inslag av anlagd park och lekplats i västra delen. Träbryggor, belysning och bänkar finns.

2. Finnboda väst. Från Finnboda varvsväg fram till Stapelbädden. Äldre kajanläggningar som byggts ut och sammanlänkats till promenad. Asfalt med naturstensinslag i gott skick. Belysning och bänkar och finns.

3. Finnboda öst. Från Stapelbädden fram till Kvarnholmen. Äldre varvsmiljö som planeras att omvandlas till strandpark och strandpromenad. Finns med i antagen detaljplan och anläggning påbörjas inom kort.

4. Kvarnholmen nordväst. En mindre sträcka där strandpromenad inte är utbyggd och gällande detaljplan saknas. En komplicerad sträcka och utredning pågår beträffande möjligheten att gräva upp det sund som tidigare fanns på platsen.

5. Kvarnholmen norr. Kortare sträcka i västra delen är utbyggd och klar, men ännu inte övertagen av Nacka Kommun för drift och förvaltning.

6. Kvarnholmen nordost. Detaljplaner innehållande strandpromenader klara för vissa sträckor men utbyggnad inte påbörjad. Möjligheten att få till en sammanhängande strandpromenad under utredning. Flera komplicerade lägen.

7. Kvarnholmen sydost. Ny detaljplan innehållande strandpromenad har varit på samråd och granskning, utbyggnad ännu inte påbörjad. I dagsläget inväntas bl.a. miljödom innan detaljplan kan antas.

8. Gäddviken. Detaljplan ska tas fram, ännu ej påbörjad. Strandpromenad för sträckan var inte med i programmet för Kvarnholmen, vilket får ses som ett misstag.

9. Svindersviken inre. Utbyggd strandpromenad finns från rondellen vid Kvarnholmsvägen, vidare runt vikens inre del samt fram till Svindersvik och vidare mot båtklubben vid Ryssviken. Här ansluter promenaden mot Ryssviksvägen. Grusad väg i gott skick med belysning och bänkar i väster, öster om Svindersvik i form av smalare stig.

10. Ryssviken. Strandpromenad saknas från båtklubben vid Ryssviken och fram till Marinstaden. Båtclubbens område är idag hägnat och passage är inte möjlig. Förstudie togs fram 2011 som visar på två olika alternativ för utbyggnad av strandpromenad för sträckningen. Det ena alternativet bygger på ett samnyttjande av kajen för strandpromenad och båtclubb, det andra alternativet redovisar en promenad på upphöjd träbrygga på berget innanför kajområdet. En utbyggnad av en strandpromenad i denna del av mycket stort rekreativt värde.

11. Vikdalen. Utbyggd strandpromenad finns från Marinstaden, förbi Vikdalen och vidare fram till Nacka strand. Till övervägande del träkonstruktion i strandkant. Sträckan närmast Nacka Strand utgörs av grusväg. Den västra delen mellan Marinstaden och Vikdalen är nyligen utförd och av god standard med bärighet för snöröjning. Den östra delen mellan Vikdalen och Nacka strand är äldre och inte dimensionerad för snöröjning.

12. Nacka strand. Äldre kajanläggningar som byggts ut och sammanlänkats till promenad. Västra delen på kaj. Den mellersta delen utgörs av gångbana i anslutning till bilväg. Delvis av träkonstruktion, delvis markstensbelagd. Östra delen leder ut på pir samt på grusväg genom strandpark. Promenaden avslutas vid Ellensvik.

13. Nyckelviken. Grusad gång går utmed vattnet norr och öster om gården. Den mycket kraftigt brutna topografin och den bitvis mycket tät vegetation hindrar möjligheten till vattenkontakt.

Kvarnholmen och Svindersviken kommer inom några år att erbjuda långa sammanhängande strandpromenader.

I Sicklasjöns västra del finns en gång- och cykelbro som leder vidare över till Nackareservatet.

14. Kungsviken norr. Ny detaljplan innehållande strandpromenad mellan Kungshamn och Bergkantsstigen antagen av kommunen, men överklagad till regeringen. Projektering av strandpromenad pågår för närvarande.

15. Kungsviken syd. Promenad på lugn villagata med lite trafik längs Kungsborgsbacken med anslutning upp mot Skurusundsvägen i söder.

16. Skuruparken. Strandpromenad på grusad gångväg, ursprungligen anlagd som promenad i romantisk park på sent 1700-tal. Förslag på uppgrusning av gångväg i naturreservatet Skuruparken. Naturreservatet avtaget av kommunfullmäktige men överklagat till länsstyrelsen.

17. Saltsjö-Duvnäs. Promenad längs lugna villagator med god vattenkontakt och lite trafik. Passage innanför båtklubbssområde och sedan längs vägen Strandpromenaden. Bitvis med öppna allmänningar ner mot vattnet och bitvis med privata villatomter mellan väg och vatten.

Vänster, Skuruparken

Nedan, Kungshamn

Höger, Stig utmed vattnet i Lillängen

Strandpromenader längs sjöstränder på Sicklaön

18. Kranglan. Promenad på lugn väg med lite trafik, Kranglans väg. Leder söder om Kolbottensjön, under Saltsjöbadsleden och vidare söder om Järlasjön fram till Kranglan. Nyligen utbyggd gång- och cykelbro vid Kranglan leder över till Fannydals strandväg.

19. Fannydals strandväg. Promenad längs lugn villagata med god vattenkontakt och lite trafik. Vid vändplanen i öster finns mindre stig som går vidare ner mot Järlasjön där man kan runda sjöns östra strand i nära anslutning till Saltsjöbadsleden.

20. Storängens strandväg. I öster promenad längs lugn villagata med god vattenkontakt och lite trafik. I väster grusad stig utmed vattnet som successivt blir allt svårare att ta sig fram på. Med god fysik möjligt att ta sig upp och ansluta till Terrassvägen.

21. Lillängen. Små stigar utmed vattnet som är svåra att nå. Mycket kraftiga höjdskillnader från villagatorna i norr. Stigar i mycket varierande skick och av varierande bredd. Mycket god fysik krävs längs vissa sträckor för att ta sig fram bland block och omkullfallna stammar. Inslag av privata bryggor och båtuppläggnings. En utbyggnad av en strandpromenad som var tillgänglig för fler skulle kraftigt höja områdets rekreativevärde. Passage i anslutning till tre privata fastigheter längs i väster skulle behöva iordningställas.

22. Järla Gård-Järla Sjö. Allmän strandpromenad utmed vattnet på privat mark, rättighet för allmän passage oklar inom Järla Sjö. Pågående diskussioner om vem som ska stå för drift och snöröjning. I öster vid Järla Gård på grusad gångväg, i väster på bryggor och kajer förbi Järla Sjö.

23. Ekudden. Asfalterad gång- och cykelväg som leder nedanför Ekudden och utmed Kyrkvikens norra strand. Bänkar finns, men vegetationen är bitvis mycket tät vilket minskar vattenupplevelsen. Ansluter vid Kyrkvikens västra strand mot Vassvägen.

24. Nysätra. Promenad längs lugn villagata, Nysätravägen, med god vattenkontakt och lite trafik runt Nysätraudden.

25. Sickla strand. Grusad och asfalterad strandpromenad som ansluter mot Långsjövägen i öster. Leder genom anlagd strandpark med badplats och solbryggor, sportanläggningar och lekplats. Ansluter i den västra delen mot gång- och cykelbro som leder vidare mot Nackareservatet i söder och mot Sickla sluss i Stockholms kommun.

26. Långsjön. Grusad strandpromenad runt hela sjön, iordningställd och upprustad då området blev naturreservat. God tillgänglighet även för funktionshindrade. På norra stranden finns badplats med sandstrand.

27. Bastusjön. Nyligen utbyggd strandpromenad mellan Smedvägen och Gamla Landsvägen längs den östra stranden. Grusad gång- och cykelväg i norr och söder, däremellan träkonstruktion. Belysning och bänkar finns. Längs sjöns norra strand promenad längs lugna villagator med god vattenkontakt. I nordväst badplast med sandstrand. Den västra stranden otillgänglig med snårig och tät vegetation. En privat fastighet med hög stödmur mot stranden stänger idag av passagemöjlighet i sydväst. En utbyggnad av promenad längs den västra stranden skulle höja rekreationsvärdet.

Vänster, Järla Gård.

Nedan, Långsjön.

Höger, Badplats och promenad vid Bastusjön.

Sammanfattning Boo

Områdets bäst sammanlänkade strandpromenader finns i de södra delarna där man i Lännersta kan röra sig mycket långa sträckor utmed vattnet på vackra gångvägar och lugna villagator. Ytterligare utbyggnad av promenader planeras vid Tollare och i Sydöstra Boo så möjligheterna kommer att bli än bättre. Den norra kusten i Boo är mer splittrad, där når man vattnet på kortare sträckor. Detta beror delvis på den mycket kraftigt brutna topografin, men även på grund av stora privatägda fastigheter och en sämre utbyggnadsstandard vid genomförandet av nya detaljplaner. Längs Velamsundsviken finns dock en längre och skyddad promenad i vacker naturmiljö. Boo har också många uppskattade sjöar. Flertal av dessa kan man uppleva från promenader på lugna villagator, men längs Tollare träsk och Sågsjön finns också längre sträckor av strandpromenad i naturmiljö.

Strandpromenader längs havsstränder i Boo

28. Skurubron syd. Från Trappvägen har en gångpassage nyligen byggts ut så att man från denna kommer ner till Allévägen. Man kan sedan på lugn villagata med lite trafik följa stranden i upphöjd läge längs Allévägen och Kvarnvägen.

29. Skurubron. Vid Kvarnvägens norra avslut kan man inte komma vidare längs Skurusundet. En sammanlänkande strand längs stranden mellan Kvarnvägen och Gamla Brovägen skulle vara av stort värde.

30. Skurubron norr. Promenad på lugna gator med lite trafik längs stranden på Gamla Brovägen och Monteliusvägen. Inte möjligt att

komma vidare vid Monteliusvägens norra vändplan pga privata fastigheter.

31. Fredrikberg. Strandpromenad längs vattenbrynet på grusväg som nås från Lilla Björknäsvägen och som leder fram till Fredrikbergsvägen i norr.

32. Telegrafberget. Ny detaljplan innehållande strandpromenad under framtagande. Detaljplan varit utställd för granskning men ännu ej antagen. Promenad på lugn gata i väster samt längs kajer och på pir i öster. För närvarande pågående utredningar om de gamla kajerna och hur dessa kan stabiliseras, då de visat sig vara i dåligt skick.

33. Hasseludden. Möjlighet för allmänheten att promenera utmed vattnet, dock är detta en privat fastighet och promenaden finns inte skyddad i plan eller servitut.

34. Skepparholmen. Strandpromenad från Hasseluddens brygga och fram till Skepparholmen finns. En kortare sträcka i väster är kommunal mark, men till övervägande del ligger promenaden på privat mark. Möjlighet finns för allmänheten att promenera, dock är detta en privat fastighet och promenaden finns inte skyddad i plan eller servitut.

35. Lövberga. Möjlighet att promenera från Skepparholmen och fram till Skepparholmsvägen, dock delvis på privatägd mark. Promenaden finns inte skyddad i plan eller servitut. Man kan sedan följa stranden längs Lövbergabacken. Möjlighet finns att ta sig ner till Lövbergavägen i nordost.

36. Gärdesudden. Promenader utmed vattnet i naturreservat. I södra delen i nära vattenläge, i norra delen något längre från stranden på grund av kraftigt brutna topografi. Viken nås längs Professorsstigen där man efter att ha passerat en båtklubb kan man följa stranden. Mot söder en kortare bit och mot norr ut på och runt Gärdesudden.

37. Grävlingsberg. Möjlighet att ta sig ner till vattnet från Drottningvägens västra del. Stig finns utmed stranden hela vägen fram till Båtvägen och Risbergsvägen, där man kan ta sig upp på villagatorna. Den nya detaljplanen antagen med enskilt huvudmannaskap. Strandpromenaden i form av stig längs vattnet har inte rustats upp och bitvis är den i dåligt skick.

38. Rörsundsviken. Strandpromenad finns som sammanbinder bryggområdet vid Rörsundsviksvägen med bryggområdet vid Vikingshillsvägen. Grusad gång i varierande skicka och bredd.

39. Björkudden. Strandpromenad på lugna villagator med viss vattenkontakt, dock med privata tomter mellan väg och vatten. Utbyggnad av gångvägar planerad i antagen detaljplan, ännu inte utbyggda.

Lindängen, Lännersta

Telegrafberget

40. Velamsundsviken. I den norra delen strandpromenad på lugn villagata, Fagnäsvägen. I norr avslutas vägen mot privata fastigheter och vidare promenad inte möjlig. Mot söder leder promenaden vidare ner mot Velamsund. Genom servitut och avstyckningar av privata fastigheter kan man promenera längs strandkanten. Fortsättning mot söder sedan på en grusad strandpromenad i naturreservatet Velamsund och fram till gårdsområdet. Här finns service i form av servering, toaletter och friluftsgård. En grusväg leder över det lilla näs som skiljer Velamsundsviken från Insjön och sedan kan promenaden fortsätta på vikens östra sida. Inledningsvis på bryggor tillhörande båtklubb, sedan på skogsstig som bitvis kräver god fysik för att ta sig fram.

41. Insjön. Grusad strandpromenad leder från Velamsunds gårdsområde och förbi badplats och lekplats. Följer strandkanten ett par hundra meter innan den tillsammans med Velamsundsvägen viker av in mot skogen.

42. Kilsviken öst. Promenad på gångbana i anslutning till den relativt trafikerade Värmdövägen. Där Värmdövägen viker av mot öster finns möjlighet att fortsätta utmed stranden på väg mot söder. Promenaden avslutas vid en vik belägen efter passage under Värmdöleden och där naturreservatet Ekoberget ansluter. Den mycket kraftigt brutna topografin gör det sedan besvärligt att ta sig vidare in i reservatet.

43. Kilsviken väst. Promenad på lugn villagata med lite trafik på Boo Strandväg. God vattenkontakt i norra delen. I söder mindre hamn och badplats.

44-49 Sydöstra Boo. Hela sträckan från Kustvägen i norr och fram till Boo Herrgård i söder har utretts och ingår i detaljplaneprogrammet för Sydöstra Boo, antaget av kommunstyrelsen 2012. Möjligheten till en sammanhängande strandpromenad i området ses som områdets viktigaste tillgång för rekreation och grönsstruktur.

44. Trädgårdsviken. Promenad på lugna villagator med lite trafik längs Kustvägen och Fiskebovägen. Programmet föreslår en nyanlagd gångpassage mellan dessa två vägar. Detta kräver servitutslösning alternativt reglering av fastighetsgränser på privata fastigheter. Strandparken vid Evedalsvägens föreslås utvecklas så att bättre vattenkontakt uppnås. Möjlighet till allmän brygga och badmöjlighet ska utredas vidare.

45. Gustavsviks gård. Befintlig strandpromenad på grusad gång utmed vattnet bevaras. Strandparken nedan Gustavsviks gård behåller befintlig karaktär. Badet vid Gustavsvik föreslås dock ges utbyggd service.

46. Sjöbrinken. Öster om Sjöbrinken kan man i den norra delen passera utmed stranden på strandpromenad. Denna föreslås upprustas. I den södra delen ligger dock tre privata fastigheter som hindrar fortsatt passage utmed stranden. Förbindelse föreslås ordnas förbi dessa fastigheter, programmet anger dock inte hur.

Vänster, Velamsund

Nedan, Gammeludden

47. Mjöludden. Promenad på lugna villagator med lite trafik längs Ankarvägen och Baggensvägen. Vegetationen är delvis mycket tät och frodig vilket gör att man långa sträckor inte ser vattnet, trots att några privata fastigheter inte finns mellan väg och vatten. Området föreslår i programmet rusta upp med en ytterligare strandpromenad närmare vattenlinjen. Denna ska gestaltas i form av strandspänger utan att områdets ekar och andra naturvärden tar skada. Parkområdet föreslås göras mer tillgängligt för allmänheten och båtverksamheten kan utvecklas något. Utbyggd service i form av servering ska också prövas.

48. Baggensvägen. Promenad på lugn villagata med lite trafik längs Baggensvägen och fram till Boo Herrgård. Vid herrgårdens strand finns en strandpark med badplats och lek.

49. Kaptensvägen. Promenad på lugna villagator med lite trafik längs Hermelinsvägen, Kaptensvägen och Kaptensstigen. Ny detaljplan med upprustning av vägnätet under framtagande.

50. Kaptensstigen-Saltstigen. Passage på grusad strandpromenad finns som möjliggörs genom avstyckningar och servitut för passage över privata tomter.

51. Gammeludden. Upprustning av befintlig strandpromenad föreslås i detaljplan som är under framtagande. Två alternativa sträckningar föreslås rustas upp, eftersom den i mycket strandnära läge översvämmas vid högvatten.

52. Lännersta strandpromenad. Gångpassage från Gammeludden och fram till Djurgårdsvägen över privata fastigheter genom servitut.

53. Djurgårdsvägen. Promenad på lugna villagator med lite trafik längs Djurgårdsvägen och Ångbåtsvägen. Långa sträckor med mycket god vattenkontakt med naturmark mellan väg och strand. Strandpark med bryggor och badplats finns vid Lännersta brygga.

54. Drömstigen. Gångpassage från Lännersta badplats och fram till Doktorsvägen. Strandpromenad utmed vattnet över privata fastigheter genom avstyckningar och servitut.

55. Tollare. Utbyggnad av strandpromenad planerad i nyligen antagen detaljplan. Står inför utbyggnad. Från Doktorsvägen kommer en gång- och cykelväg att leda fram till den nya bebyggelsen vid vattnet. Promenad på gångfartsgata i kajmiljö utmed stranden nedanför den nya bebyggelsen. Planen medger bro över till Mårtens holme med möjlighet till promenad utmed vattnet även på holmen. Väster om den nya bebyggelsen kommer gångstig att leda vidare utmed vattnet. Denna kommer att vika av mot norr och ansluta till Elevhemsvägen och den nya Tollaregatan eftersom terrängen i väster är mycket brant. Strandpromenaderna som är belägna på naturmark ligger inom Tollare naturreservat och även i föreskrifterna för naturreservatet anges planerad utbyggnad av dessa.

56. Tollare folkhögskola. Idag är möjligheterna dåliga om man vill röra sig utmed vattnet vid Tollare folkhögskola och vidare fram till Frankenburgs väg. Möjligheter till förbättrad passage bör utredas vidare.

Strandpromenader längs sjöstränder i Boo

57. Glasbrukssjön. Strandpromenad är utbyggd utmed sjöns östra strand från badplatsen och fram till Glasbruksvägen.

58. Myrsjön. Booledden följer Myrsjöns södra strand i form av en stig. Längs den trafikerade Hasseluddsvägen söder och öster om sjön finns utbyggd gångbana. I väster kan man gå längs lugn villagata med lite trafik på Myrsjövägen. En utbyggnad av en strandpromenad mellan Myrsjövägen och Booledden finns med i förslaget för naturreservatet Skarpnäs. Reservatsförslaget ännu ej antaget.

59. Kvarnsjön. Öster om sjön finns promenad på gångbana längs den relativt trafikerade Lövbergavägen. Sedan promenad på lugna villagator med lite trafik längs Kvarnsjövägen och Skepparholmsvägen. Gångstig leder vidare från Skepparholmsvägen och vidare fram till Skepparholmen, dock är detta en privat fastighet och passagen finns inte skyddad i plan eller servitut.

60. Sågsjön. Booledden går i form av en stig längs den västra stranden från Rensättra i norr, öster om Boo kyrka och ner till Värmdövägen i söder. Utmed Värmdövägen och Kummelnäsvägen söder och öster om sjön

finns gångbanor. Längs den västra stranden äger kommunen marken och möjligheten till utbyggnad av en strandpromenad bör utredas. Sjön har i norr sitt utlopp mot Kummelnäsviken. Möjligheten att följa utloppet utmed Näckdjupet och vidare ner mot Kummelnäsviken bör likaså utredas.

61. Karbosjön. Promenad på lugna villagator med lite trafik möjligt runt hela sjön. I väster och söder finns dock privata fastigheter mellan väg och strand. I öster och norr på Risets Alväg och Ynglingavägen bättre vattenkontakt. Passagemöjlighet finns mellan dessa två vägar i norr.

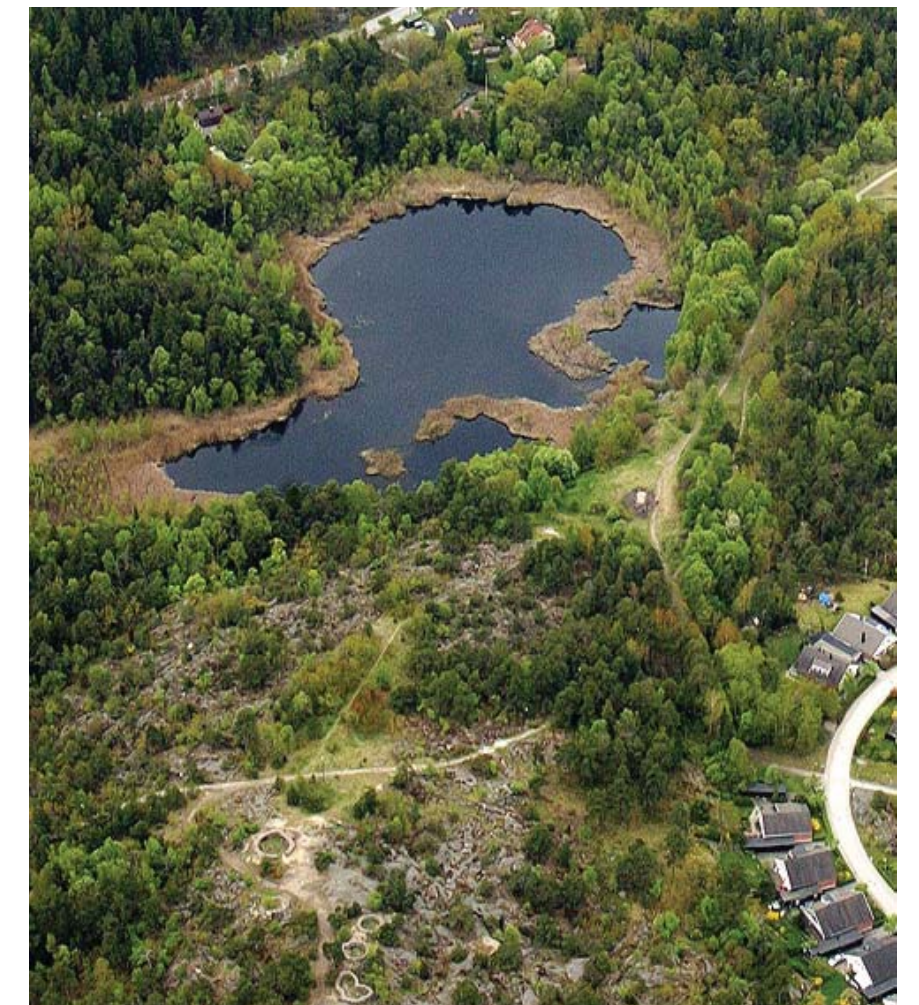
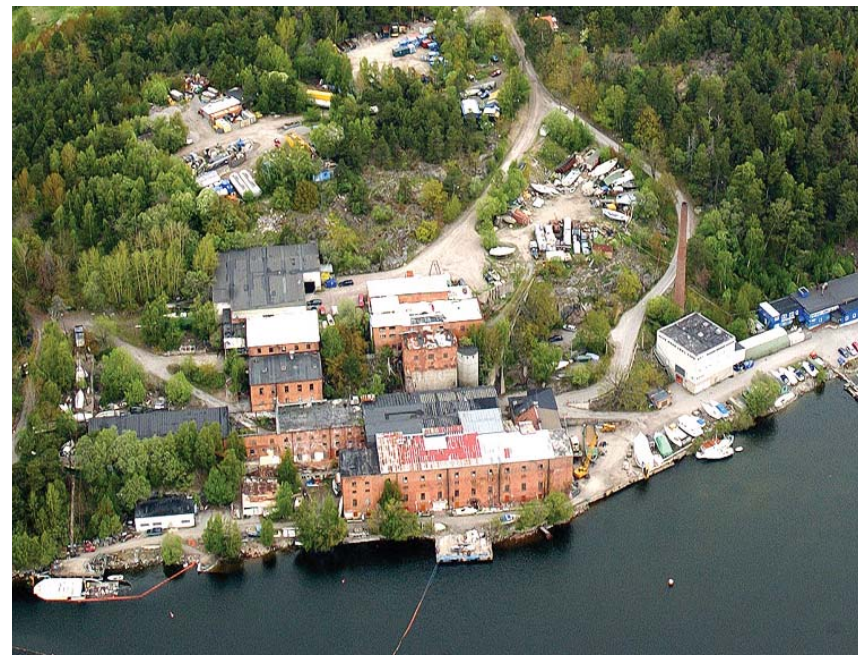
62. Sjö vid Näckrovsvägen. Promenad på lugna villagator med lite trafik möjlig runt hela sjön. Några privata fastigheter mellan väg och sjö finns inte.

63. Abborrträsk. Gångstigar längs den norra, västra och södra stranden anges i reservatsföreskrifter för naturreservatet Abborrträsk. Dessa finns idag, men är bitvis med låg standard. Viss upprustning av dessa skulle höja rekreativvärde på platsen.

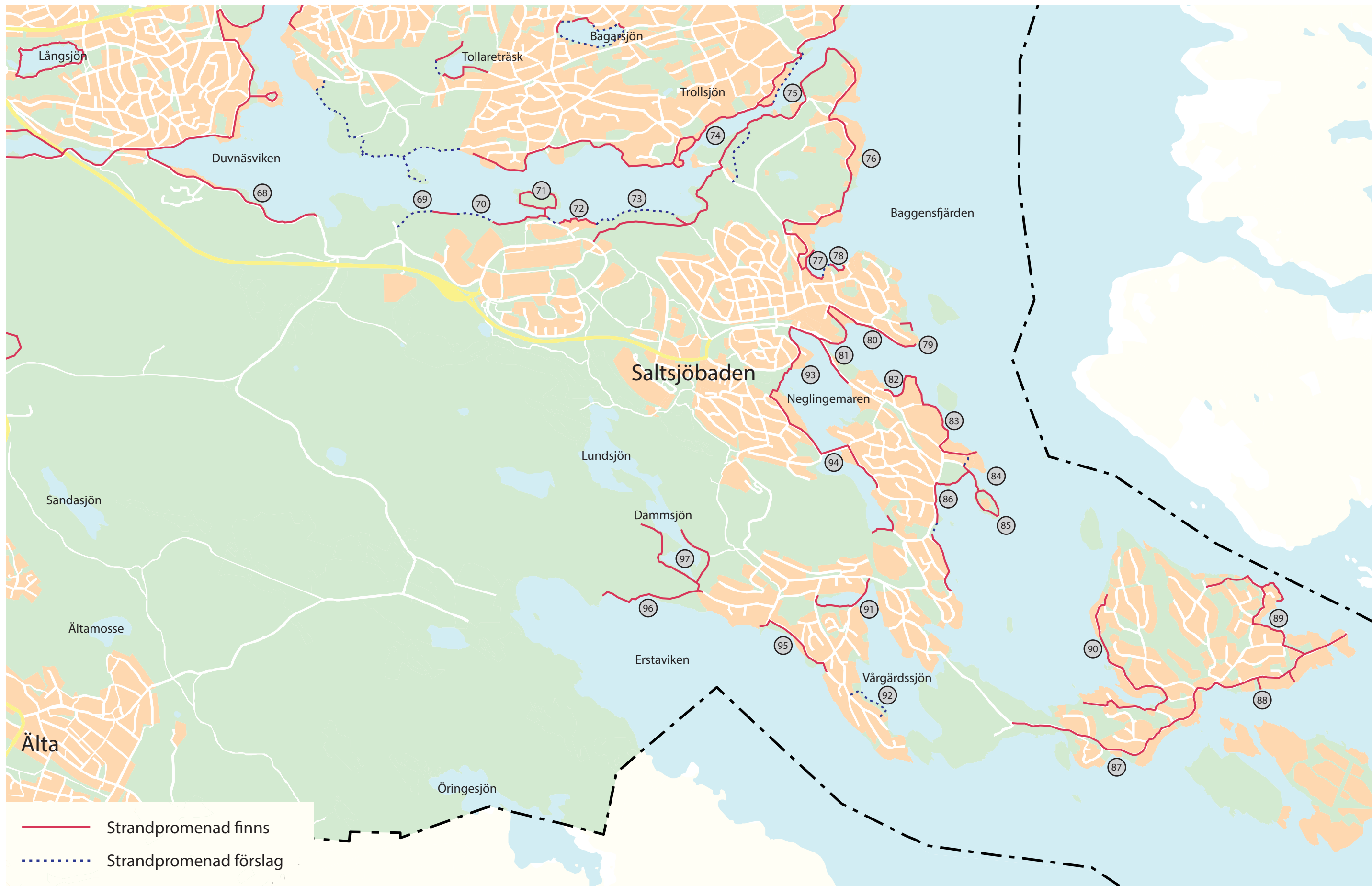
64. Kocktorpsjön. Strandpromenad i form av parkväg sammanbinder Eriksrovägen i norr med Skivlingsvägen i söder och parkvägen följer den östra och södra stranden. Strandpark med badplast på den södra stranden. Koppling längs stranden mellan badplatsen och Hjortängsvägen i väster saknas och en strandpromenad i form av en stig skulle höja området rekreativvärde.

Nedan, Tollare bruk

Höger, Tollare Träsk

- Strandpromenad finns
- ⋯ Strandpromenad förslag

Sammanfattning Saltsjöbaden och Fisksätra

Kusten inom området är mycket veckad och flikig och erbjuder långa strandlinjer med fina och spännande utsikter. I den centrala delen av Saltsjöbaden finns strandpromenader med gamla anor och lugna villagator med vacker havsutsikt. På Skogsö och på Älgö är kusten mer privatiserad och längs långa sträckor kan man skymta vattnet mellan villor och grönska. Norr om Fisksätra är närheten till vattnet ur rekreationssynpunkt dåligt utnyttjad och en rapport har nyligen sammanställt de utbyggnadsmöjligheter av strandpromenader som finns. Sjöarna inom naturreservatet Tattby och på Erstaviks ägor erbjuder fina vyer från promenader i lugn skogsmiljö.

Strandpromenader längs havsstränder i Saltsjöbaden och Fisksätra

68. Duvnäsudden. Promenad möjlig längs Saltsjöbadsvägen. Vägen är dock relativt trafikerad och gångbana saknas. Detta gör att trafiksäkerheten är mindre god. Längs långa sträckor mycket fin vattenkontakt.

69-73 Östervik-Skutudden. Möjligheten för en strandpromenad utmed hela sträckan mellan Östervik och Skutudden är utredd och sammanställd i en rapport från år 2012.

69. Östervik. Vid Östervik finns en station för Saltsjöbanan och det skulle av stort rekreativt värde om man från stationen kan tas sig ner till stranden. Idag finns en privat fastighet som gränsar mot spårområdet. Utredningen har rekommenderat att en mindre gångstig anläggs i kanten av den privata fastigheten och att allmänheten ges tillträde för passage på denna. Öster om den privata fastigheten finns en äldre stig i dåligt skick. Denna bör breddas något för förbättrad framkomlighet.

70. Fisksättrahöjden och Fisksätra idrottsplats. Vid Fisksättrahöjden är terrängen är mycket brant och en strandpromenad i form av träkonstruktion på konsoller mot berg kan byggas. Vid Fisksätra idrottsplats finns befintlig brygga utmed stranden. Denna förslås rustas upp och breddas.

71. Fisksätra holme. En parkväg i gott skick löper längs stranden innanför holmen och även ute på holmen. Badplats finns på holmens östra sida.

72. Fisksätra marina. En ny brygga alternativt parkväg krävs i väster för att sammanlänka parkvägen med kajmiljön vid marinan. Stora höjdskillnader finns inom området och flera trånga passager. Inom marinan bör ny brygga för promenad byggas utanför dagens kajkant.

73. Skutuddsviken. Strandpromenad på ny brygga bör anläggas från Fisksätra marina och fram till Skutvikens marina. Befintliga stigar i terrängen ges kopplingar till den nya bryggan. I väster kompletteras befintliga stigar med en ny sträckning ner mot Fisksätra marina. Sträckningen går genom naturreservatet Skogsö och strandpromenaden finns inte med i reservatets föreskrifter eller skötselplan. Strandpromenaden kan därför kräva dispens från gällande reservatsföreskrifter. I reservatet finns idag en mindre stig som går en bit in i skogen och som bara längs vissa sträckor har vattenkontakt.

74. Skogsö väst. Utbyggnad av stig mellan Kyrkogårdsvägen i söder och Knapens håll i norr finns angiven i naturreservatsföreskrifterna för Skogsö. Denna är ännu ej utförd. Istället promenerar man över kyrkogården på de vägar som där finns.

75. Skogsö norr. Strandpromenad på stig som leder utmed den västra stranden, förbi Skogsömonumentet och fram till Kyrkogårdssudden. Ansluter mot Skogsövägen i norr.

76. Skogsö öst. Promenad på lugna villagator med lite trafik längs Skogsövägen och Bataljvägen. Viss vattenkontakt, men privata fastigheter finns mellan väg och strand längs hela sträckan. Koppling i form av skogsstig utmed strandkanten finns mellan Bataljvägen och Moranvägen.

77. Moranviken. Varvet i vikens norra del är inte möjligt att passera vid stranden, varvet måste rundas på Moranvägen och Morabergsvägen. Gångväg och trappa finns sedan som leder ner från Morabergsvägen till Skogsövägen. Strandpromenad utbyggd i vikens inre del, delvis på privat fastighet med rätt för allmänheten att passera. En kortare sträcka norr om Vikingagränd saknas för att sammanbinda promenaden med bryggorna vid Neglinge center. Denna sträcka bör byggas ut.

78. Neglinge center. Strandpromenad på brygga utanför Neglinge center. Privat mark med rättighet för allmänheten att passera. Det samma gäller för promenadens vidare sträckning förbi bostadsområdet vid August Plyms väg. Här är dock promenaden anlagd på mark och inte på brygga.

79. Baggensudden. En gångväg med trappa leder från Bredablicksvägen ner till badplatsen vid stranden. Den kraftigt brutna topografin gör det dock inte möjligt att röra sig utmed stranden någon längre sträcka. Det går också att promenera ut på udden längst i sydost på en gångväg som leder vidare där Pålänsvägen slutar.

Moranviken

Fisksätra marina vid Fisksätra holme

80. Pålänsviken norr. Möjligt att promenera längs vattnet på Pålänsvägen samt på kajkant och bryggor inom båtområdet. Dock används området för parkering och båtupplag. Gott om backrörelser bland bilar ger försämrad trafiksäkerhet för gångare. I den västra delen finns gångbana som på ett mer trafiksäkert sätt leder utmed hamnområdet, runt udden och fram till Nils Sjögrens väg.

81. Stockholmsvägen. Vägen kantas av gångbana som erbjuder fina utblickar såväl över Pålänsviken som Neglingemaren.

82. Sjöudden. Promenad möjlig längs Ringvägshamnen och vidare ut i den natur- och kulturpark som hör till konferensanläggningen Vår Gård som ligger på Sjöudden. Promenad längs mindre stigar på udden, här finns ett monument och en jättegryta. Fastigheten är dock privat och rättigheten för allmänheten att promenera inom området är inte skyddad.

83. Vår Gård. Promenad längs vattnet på Saltsjövägen och Ringvägen, som ligger mellan Vår Gård och vattnet.

84. Dalaröbryggan. Upptrampad smitväg finns från Saltsjögränd och Dalaröbryggan över privata fastigheter och båtklubbområde fram till Hotellvägen. Passage för allmänhet bör iordningställas och säkras genom servitut eller likande.

85. Restaurangholmen. Nyligen upprustad strandpromenad runt hela holmen. På den östra sidan i form av grusad gångväg, i väster asfaltsbelagd gång- och cykelväg. Sommartid även möjligt att gå på bryggor längs den västra sidan. På holmen finns kallbadhus

86. Hotellviken. Nyligen upprustad strandpromenad förbi Grand Hotel med anslutning mot Saltsjöbadspromenaden i väst. Separat gångbana i skyddat läge utmed vägen fram till tennisområdet, där den övergår till traditionell trottoar. Bro över till badhusholmen. Svårigheter att röra sig utmed vattnet i tennisområdets norra del, denna passage bör förbättras. Utredningar har gjorts angående utbyggnad av träkonstruktion i detta läge. Söder om tennisområdet följer Saltsjöbadspromenaden åter längs strandlinjen. I den södra delen är den helt bilfri innan den möter Amiralsvägen i söder.

87. Älgövägen. Promenad på gångbana längs väg som till delar har god vattenkontakt. Längs långa sträckor privata fastigheter mellan väg och strand, men vägens höga läge medför att man ändå ser ut över vattnet.

88. Ekholmsvägen. Strandpark med badplats i den västra delen. Promenad utmed lugn villagata, längs långa sträckor privata fastigheter mellan väg och strand. Dock finns vissa allmänna släpp ner mot vattnet som t.ex. Sjöängen.

89. Alfredsroviken. Promenad på gångväg utmed vattnet mellan Alfredsrovägen och Fällströmsvägen. Inslag av trappor. Därefter promenad längs lugn villagata med lite trafik längs Ropuddsvägen.

90. Älgö väst. Promenad längs lugna villagator med lite trafik på Marenvägen och Berghemsvägen. Gångväg anlagd mellan dessa två vägar så att längre sammanhängande strandpromenad skapas.

91. Vårgårdssjön norr. Strandpromenad finns i den norra delen där gång- och cykelväg finns från Sjövägen i öster, över bron och vidare längs stranden norr om Solsidans skola. Väster om viken leder gång- och cykelstråket vidare mot norr utmed Vårgårdsvägen, utmed stranden som separat gångbana i skyddat läge utmed vägen. Öster om Vitsippsvägen finns kommunal naturmark utmed stranden. Endast en privat fastighet har mark ner till vattnet utmed en sträcka på 550 m. Möjlighet att anlägga strandpromenad här bör utredas.

92. Vårgårdssjön syd. Angöringar finns i norr och söder från Vitsippsvägen och möjligheten till en sammanhängande strandpromenad utmed stranden bör utredas vidare.

93. Neglingemaren norr. Utmed Stockholmsvägen finns gångbana som erbjuder fina utblickar såväl över Pålänsviken som Neglingemaren. Längs vikens norra strand finns parkväg som går genom strandpark och sedan i skyddat läge utmed Neglingevägen mot söder. Vid Näckenbadet och idrottsplatsen får man lämna stranden och gå upp till Byvägen. På Tattbybron kan man passera Neglingemaren och ta sig mellan Tattby och Rösunda. Bron är i mycket dåligt skick och en upprustning är under utredning.

94. Neglingemaren syd. Väster om Tattbybron kan man promenera på lugn villagata med lite trafik längs Knut Wallenbergs väg. Det samma gäller för en sträcka öster om bron, där promenad längs Ringvägen. I marens södra del kan man promenera kortare sträckor utmed stranden. På västra sidan längs den väg som finns inom Tattby naturreservat och som leder fram till Vinterstadion.

Hotellviken

Älgösundet

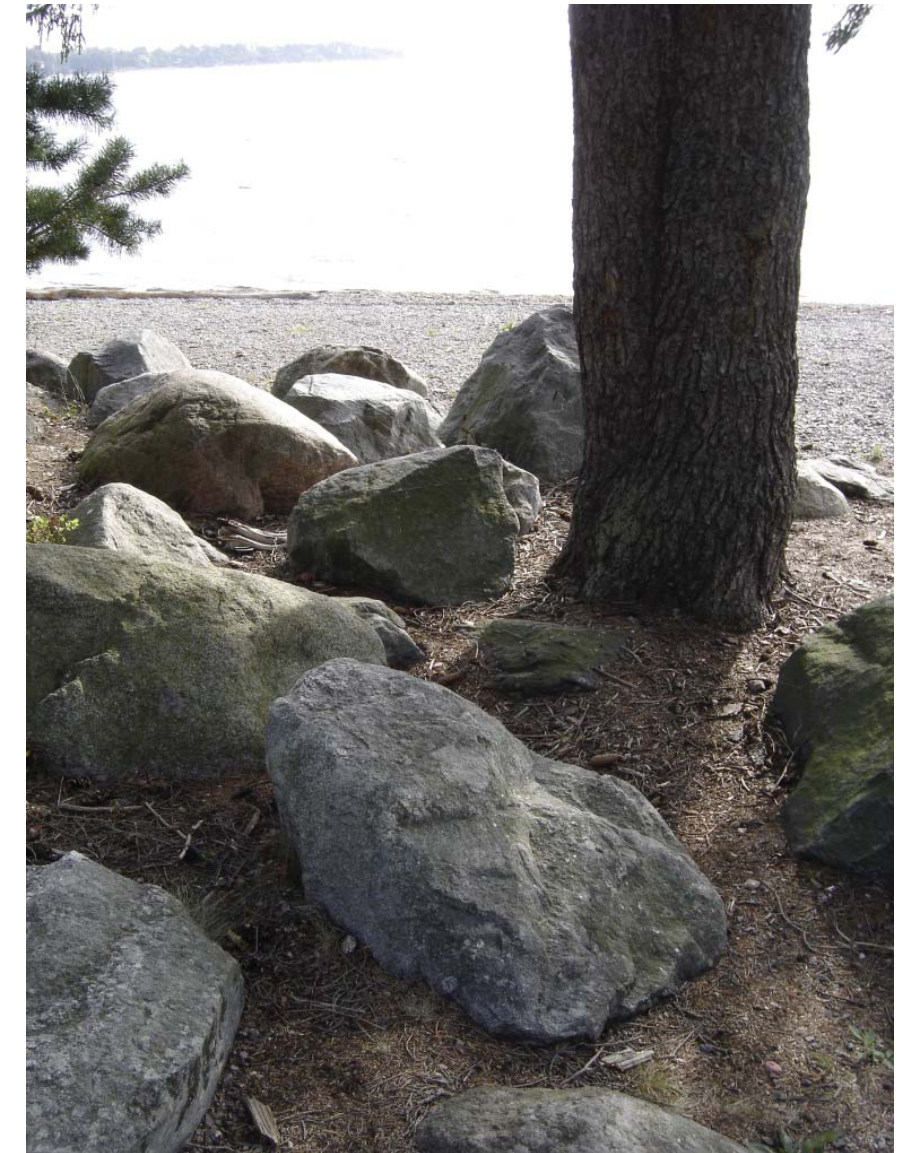

95. Solsidan. Promenad på lugna villagator med lite trafik längs Björnbacken och Strandvägen. Till delar allmän parkmark ner mot vattnet, till delar ligger privata fastigheter mellan vägen och stranden.

96. Erstavik. Promenadväg finns som sammanbinder Erstaviks kvarnväg i öster med vägen ner till Erstaviks gård i väster. Promenaden går delvis i mycket nära vattennära läge och delvis något längre in i skogen. Längs sträckan finns Erstaviksbadet. Promenaden planeras att rustas upp och göras tillgänglig för fler.

Strandpromenader längs sjöstränder i Saltsjöbaden och Fisksätra

97. Dammsjön. Promenad på stigar inom Tattby naturreservat längs den södra stranden. Passage på liten träbro över sjöns utlopp i söder där man sedan kan gå vidare mot Erstavik. Utmed den västra stranden markerad led inom Erstaviks område. Delvis i vattennära läge utmed sjön.

Vänster, Erstaviken

Nedan, Gångbro vid Dammsjöns utlopp

Höger, Erstaviksbadet

Sammanfattning Älta

Att ta en längre promenad längs Ältasjöns strand har tidigare inte varit möjligt men på senare år har möjligheterna kraftigt förbättrats. Träbryggan över den södra viken leder nu gångaren vidare till naturmarken i Stockholm och för närvarande pågår utbyggnader av vägar och promenader i anslutning till Stensö udde och upp mot idrottsplatsen. De norra sjöarna Källtorpssjön och Dammtorpssjön har dock sedan länge erbjudit fina möjligheter till promenader utmed stränderna. Dessa är skyltade och iordningställda och ingår i det system av spår och stigar som hör till Hellasgården.

Strandpromenader längs sjöstränder i Älta

97. Hästhagen. Promenad på lugn villagata med lite trafik på Smedjevägen. Privata fastigheter som ligger mellan väg och strand erbjuder endast glimtar av vattnet. I anslutning till båthamnen finns dock sträcka utmed stranden. Kranglanvägen mot öster går på väg inne i skogen. En strandpromenad i mer vattennära läge skulle höja rekreativvärdet. Väster om Hästhagen finns idag promenadmöjlighet utmed den starkt trafikerade Ältavägen. En utbyggnad av en promenad med mer trafiksäker lösning i vattennära läge skulle vara önskvärd vilket också nämns i översiktsplanen.

98. Källtorpssjön. Man kan promenera runt hela sjön på ett av de spår som finns vid Hellasgården. Längs den norra stranden går spåret en bit upp i skogen, men den som är mer terränggående kan röra sig på mindre stigar närmare strandlinjen. Den södra delen av sjön ingår också i Erstaviks marker.

99. Dammtorpssjön. Man kan promenera runt hela sjön på ett av de spår som finns vid Hellasgården. Längs den västra stranden går spåret en bit upp i skogen, men promenadmöjlighet finns även på alternativa stigar närmare strandkanten.

100. Ältasjön norr. Sjöns norra strand ingår i Nackareservatet. Promenadsväg finns i form av en mindre stig utmed stranden.

101. Ältasjön öst. Promenad på lugna villagator med lite trafik längs Älta strandväg och Älta idrottsväg. Dock med privata fastigheter hela vägen mellan väg och strand. Först vid idrottsplatsen kommer man ner till stranden. Här finns badplats och besöksservice.

102. Fågelvägen. Ny strandpromenad som sammanbinder idrottsplatsen med Fågelvägens vändplan är under framtagande. Promenaden är färdigprojekterad och byggnation påbörjas inom en snar framtid. Kommer att utföras som träkonstruktion genom vassar och våtmarksområde.

103. Stensö udde. Nyligen antagen detaljplan som medför en upprustning av området. Stranden i den östra viken under iordningställande. Ny väg anläggs utmed viken. Promenad på lugn villagata med lite trafik ut på udden. Längst ut iordningställs en liten strandpark med sittplatser. I den västra viken en nyligen iordningställd badplats.

104. Stensö. Parkväg finns väster om bebyggelsen, och mindre gångväg finns i vattennära läge skogen väster om denna. En nyligen upprustad lekplats finns i den norra delen. Längs i söder kan viken passeras på en träbrygga som leder vidare över till den västra stranden i Stockholms kommun.

Vänster, Stensöviken

Nedan, Stensö udde

Höger, Källtorpssjön

Nulägesbeskrivning

Svinderviken är en vacker och karaktärsfull del av norra Sicklaön. De markanta branterna kring viken erbjuder utsikter och vyer och runt viken finns en spännande historia. I norr finns spår efter Nackas industrihistoria med kvarnar, hamnar och varv. Den södra sidan är grönnare och mer obebyggd. I grönskan hittar man den välbevarade rokokoaanläggningen Svindersvik och senare bostadsetableringar såsom Vikdalen, Marinstaden och Nacka Strand.

Nacka kommun har som målsättning att få till en bra och allmän strandpromenad runt hela Svindersviken. Under en rad år har man successivt och etappvis anlagt och rustat upp strandpromenaderna runt viken.

På vikens norra sida finns en asfalterad gång- och cykelväg som ansluter vid rondellen på Kvarnholmsvägen och som följer stranden runt viken. På den södra stranden passerar promenaden Nordiska museets fastighet Svindersvik. Här är standarden på promenaden enklare och i form av en smal grusväg.

Öster om Svindersvik håller Nacka Båtklubb till. Längs en sträcka av ca 370 m finns kajer, ramper, brygganläggningar och byggnader som hör till båtklubben och det är inte möjligt för allmänheten att passera över området. Stängsel och grind finns som förhindrar tillträde. Båtklubben har haft verksamhet på platsen sedan 1931.

Marinstaden och dess boende på och vid vatten ligger öster om båtklubbens område. Vid utbyggnaden av detta område iordningställes en gång- och cykelväg utmed stranden. Från denna kan man sedan ta sig vidare på en nyligen utbyggd strandpromenad fram till Vikdalen. Promenaden ligger i kraftigt bruten terräng och är till övervägande del utförd med en konsolkonstruktion mot det branta berget. På denna finns en träbrygga som är dimensionerad för att klara snöröjning. Mellan Vikdalen och Nacka strand finns en äldre strandpromenad, också den i väster utförd som en brygga av trä. Denna är av klenare dimensioner och klarar inte vinterunderhåll. I öster ansluter promenaden mot Nacka Strand och denna del är i form av grusad gångbana på mark.

Båtklubbens område är idag alltså den felande länken för att kunna få till en drygt 3,5 km lång strandpromenad runt den vackra Svindersviken. Att på ett bra och säkert sätt kunna passera detta område skulle höja områdets rekreativvärden stort.

Ägarförhållanden och avtal

Merparten av båtklubbens område ägs av Nacka kommun och området ingår i fastigheten Sicklaön 40:11. Området arrenderas av Nacka Båtklubb. År 2009 förlängdes arrendet med 10 år. Om någon part önskar säga upp arrendet ska detta ske 5 år före den löpande arrendetidens utgång dvs under år 2014.

Nacka båtklubb nyttjar även del av fastigheten Sicklaön 39:1. Denna mark ligger öster om Ryssviken och sträcker sig fram till Marinstaden. Fastigheten ägs av Ryssbacken Förvaltning HB/ Skanska.

Gällande bestämmelser.

Området omfattas av strandskydd. Vid nybyggnation och nyanläggning av gångar, bryggor och konsolkonstruktioner krävs strandskyddsdispens. Det finns möjlighet att ge dispens från strandskyddet om det finns särskilda skäl och om åtgärden inte strider mot strandskyddets syften.

För området finns inte någon gällande detaljplan.

I majoritetsprogrammet för Nacka 2011-2014 har kommunfullmäktige beslutat att arbete ska bedrivas för att bilda ett naturreservat av en stor del av Ryssberget. Avgränsningen för detta är ännu inte beslutad.

Byggtekniska förutsättningar

En geoteknisk undersökning har visat att kajområdet med befintliga sponter har otillfredsställande stabilitet.

Berggrunden inom området består till övervägande del av granit och jordlagren är tunna alternativt obefintliga. Byggbarheten för berget bedöms som god och generellt tål det laster från förankring av konstruktion alternativt för fundament.

Eventuella miljörisker vid byggandet måste beaktas. Marken i anslutning till hamnplan och kaj är troligen förorenad och en miljöundersökning bör göras före påbörjande av arbete.

Standard för strandpromenad

Den nyanlagda strandpromenaden ska uppfylla den av Nacka framtagna standarden. Detta innebär att den ska tåla snöröjning, ha en fri bredd på minst 2,5 m, luta max 1.20 i längsled, undantagsvis 1:12 samt ha räcke med en höjd av 1,1 m där fallrisk finns. Promenaden ska vara belyst samt ha breddas så att bänkar får plats på lämpliga ställen.

Svinderviken. Sträckan mellan Marinstaden i förgrunden och Ryssviken där bakom saknar idag möjlighet till passage utmed stranden.

Förslag till utbyggnad

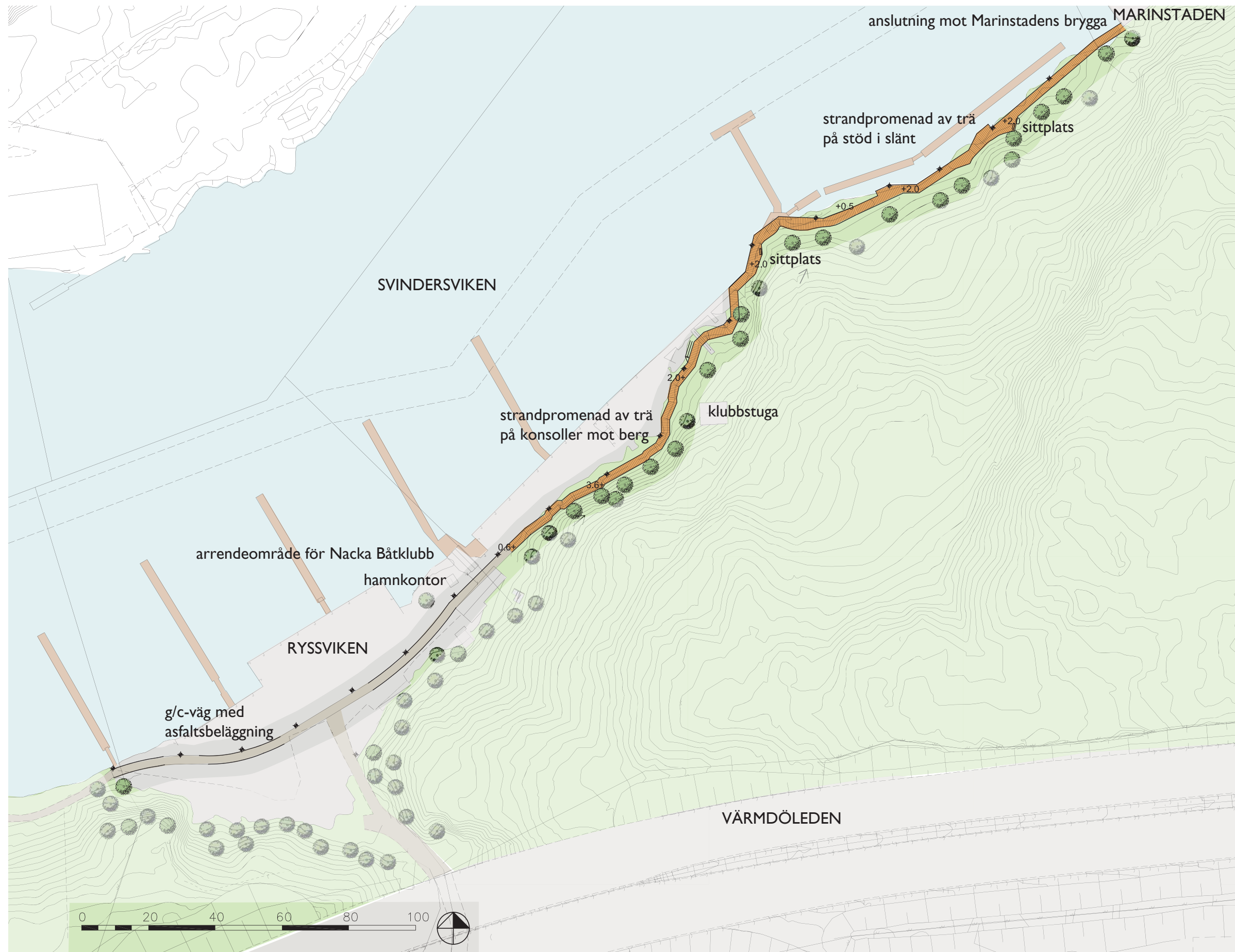
I områdets västra del anläggs en gång- och cykelväg med asfaltsbeläggning på mark. Den förläggs i bakkanten av området, nedanför det branta berget. På detta sätt påverkas båtklubbens aktivitet så lite som möjligt. Efter att promenaden har passerat bakom båtklubbens hamnkontor påbörjas en stigning och promenaden byggs ut i form av en träkonstruktion mot berget. Promenaden stiger upp till en nivå av +4 m över hamnplanen. På detta sätt skapas ingen intressekonflikt mellan aktiviteten på hamnplan och de som passerar på promenaden. Efter hamnplanen leder promenaden vidare i form av en träbrygga fram till Marinstadens brygga i öster. Nivån sänks successivt ner till +2 m. Vid branta bergsklackar byggs promenaden med konsollösning mot berget, där stranden är mindre brant sker anläggning med fundament. Sittplatser iordningställs där berget på ett naturligt sätt viker in och erbjuder plats. Sprängning och fyllning ska inte utföras.

Mellan Ryssviksvägen i väster och Marinstaden i öster saknas det idag strandpromenad.

Den nyligen utbyggda strandpromenaden mellan Vikdalen och Marinstaden följer Nackas framtagna standard gällande bredd, belastning mm.

Nulägesbeskrivning

Bastusjön är en 4 hektar stor sjö på östra Sicklaön. Sjön är förorenad och kraftiga algbloomingar drabbar sjön sommartid. Trots detta är Bastusjön en uppskattad sjö med höga rekreativvärden för närområdet. Vegetationen i sjön klipps regelbundet. På senare år har kommunen i samband med nybyggnation på sjöns östra sida byggt ut en ny strandpromenad utmed den östra stranden. Från Smedvägens vändplan kan man ta sig mot söder, först på en grusad strandpromenad som sedan övergår på brygga med träkonstruktion på konsoller samt på plintar. Promenaden leder vidare in under Värmdöleden där den åter i form av grusad gång- och cykelväg leder fram till Gamla Landsvägen söder om motorvägen.

Förutom att den nya strandpromenaden erbjuder rekreativmöjligheter så är den även en viktig trafiksäker länk för de skolbarn som ska ta sig till och från Skuru Skola söder om motorvägen.

Det är dock inte möjligt att idag ta sig vidare längs sjöns västra strand och fram till den kommunala badplats som ligger i sjöns nordöstra del. Fyllnadsmassorna under motorvägsbron är mycket branta och det krävs mycket god fysik för att kunna ta sig upp till Bastusjövägen väster om sjön. Då man kommer upp på höjden möts man också av starkt buller från Värmdöleden. Vid sjöstranden ligger en privat fastighet med mark- och vattenområde så det är inte heller möjligt att passera nere vid stranden.

Badplatsen består av en sandstrand med parkmöbler och sommartid finns även tillgång till toalett. En badflotte finns i vattnet utanför stranden.

Öster om sjön får man följa Smedsvägen till Sångvägen för att ta sig vidare runt sjön. Man promenerar då på villagatan innanför de privata fastigheterna. Norr om sjön svänger man in på Kristinedalsvägen. Denna är så smal att trafiken med hjälp av rödljus växelvis släpps fram från norr och söder. Det är därför inte helt trafiksäkert att promenera utmed sträckan. Norr om sjön finns även Svanevitsvägen där man kan skymta sjön mellan de privata villorna.

Ägarförhållanden och avtal

Fastigheterna Sicklaön 40:13 samt 35:1 utmed den västra stranden ägs av Nacka kommun. Sicklaön 74:21 som innehar såväl mark som vatten ägs av en privatperson. Sicklaön 74:20 under motorvägen ägs av Trafikverket.

Det finns inte några gällande arrendavtal inom området.

Gällande bestämmelser

Vattenområdet omfattas av strandskydd. På den östra stranden är strandskyddet upphävt på mark men gäller i vatten. Vid nybyggnation och nyanläggning av gångar, bryggor och konsolkonstruktioner krävs vid gällande strandskydd strandskyddsdispens. Det finns möjlighet att ge dispens från strandskyddet om det finns särskilda skäl och om åtgärden inte strider mot strandskyddets syften.

För området finns inte någon gällande detaljplan.

Byggtekniska förutsättningar

Någon geoteknisk undersökning för strand och vatten är inte gjord. Sjön har ett medeldjup på 3,0 m och ett maxdjup på 5,9 m. Det ringa djupet innebär att en brygga som korsar sjön antingen kan anläggas med pålar ner till fast grund alternativt som en flytbrygga. Idéskissen visar båda alternativen, förslaget med pålar ner till fast grund är dock huvudalternativet.

Standard för strandpromenad

Den nyanlagda strandpromenaden ska uppfylla den av Nacka framtagna standarden. Detta innebär att den ska tåla snöröjning, ha en fri bredd på minst 2,5 m, luta max 1.20 i längsled, undantagsvis 1:12 samt ha räcke med en höjd av 1,1 m där fallrisk finns. Promenaden ska vara belyst samt ha breddas så att bänkar får plats på lämpliga ställen.

Förslag till utbyggnad

Idag finns en strandpromenad av god standard öster och söder om sjön. Denna sammanbinds dock inte med den västra stranden vilket gör att stranden och badplatsen i nordväst är svåra att nå för alla dem som inte kommer från norr.

Förslaget visar en ny strandpromenad väster om Bastusjön som sammanbinder vändplanen vid Sjöstigen och badplatsen i nordväst med den strandpromenad som sedan tidigare anlagts öster om sjön.

I den norra delen anläggs strandpromenaden i form av en grusad gångväg som byggs ut mellan badet och skogsbrynet. Promenaden förses utmed hela sträckan med belysning i form av parkarmaturer. Ca 50 m söder om badet föreslås en ny lekplats i form av en klätterlek i båtform. På badplatsen finns idag inga lekredskap och leken skulle också kunna bli ett fint inslag utmed strandpromenaden.

I mitten av den nybyggda sträckan finns tät strandvegetation och omkullfallna träd. Område bedöms ha höga naturvärden och för att skona dessa så anläggs promenaden som brygga på plintar. Exakt placering av bryggan i strandlinjen justeras efter mer detaljerade inmätningar.

Öster om den täta vegetationen finns en glänta på en vacker udde. Sittplatser iordningställs så att man kan ta en paus och se ut över sjön.

Sjön kan sedan korsas på en konstruktion med plintar ner till botten. På den östra stranden ansluter man till den redan utbyggda strandpromenaden i dess lägsta punkt. Utanför den befintliga stödmuren finns stabilt berg där den nya strandpromanden kan anslutas.

Pålar ner till fast grund skulle ge en stabil brygga med liten risk för krängning vid vinterplogning. Bryggan kan därför göras 2,5 m bred enligt tidigare framtagna standard. Bryggan ges en höjd av 1,5 m över vattenytan vilket gör att den endast är 30 cm lägre än anslutande strandpromenad i öster. Sluttande ramper behövs inte ner till bryggan.

Om senare utredningar visar att djupet är stort eller om andra tekniska förutsättningar försvårar en brygga på pålar så kan en flytbrygga byggas över viken. Detta alternativ kräver en bredare brygga än Nackas standard på 2,5 m. Detta eftersom viss krängning kan uppstå då plogbil kör på flytbryggan. Flytbryggan blir även lägre än intilliggande anslutande strandpromenader eftersom gångytan hamnar ca 1m över vattenytan. Enligt Nackas standard ska övriga byggda konstruktioner anläggas 1,5 m över vattenyta. Flytbrygga kräver därför en rampning ner från strandpromenaden öster om sjön utmed en sträcka av ca 10 m.

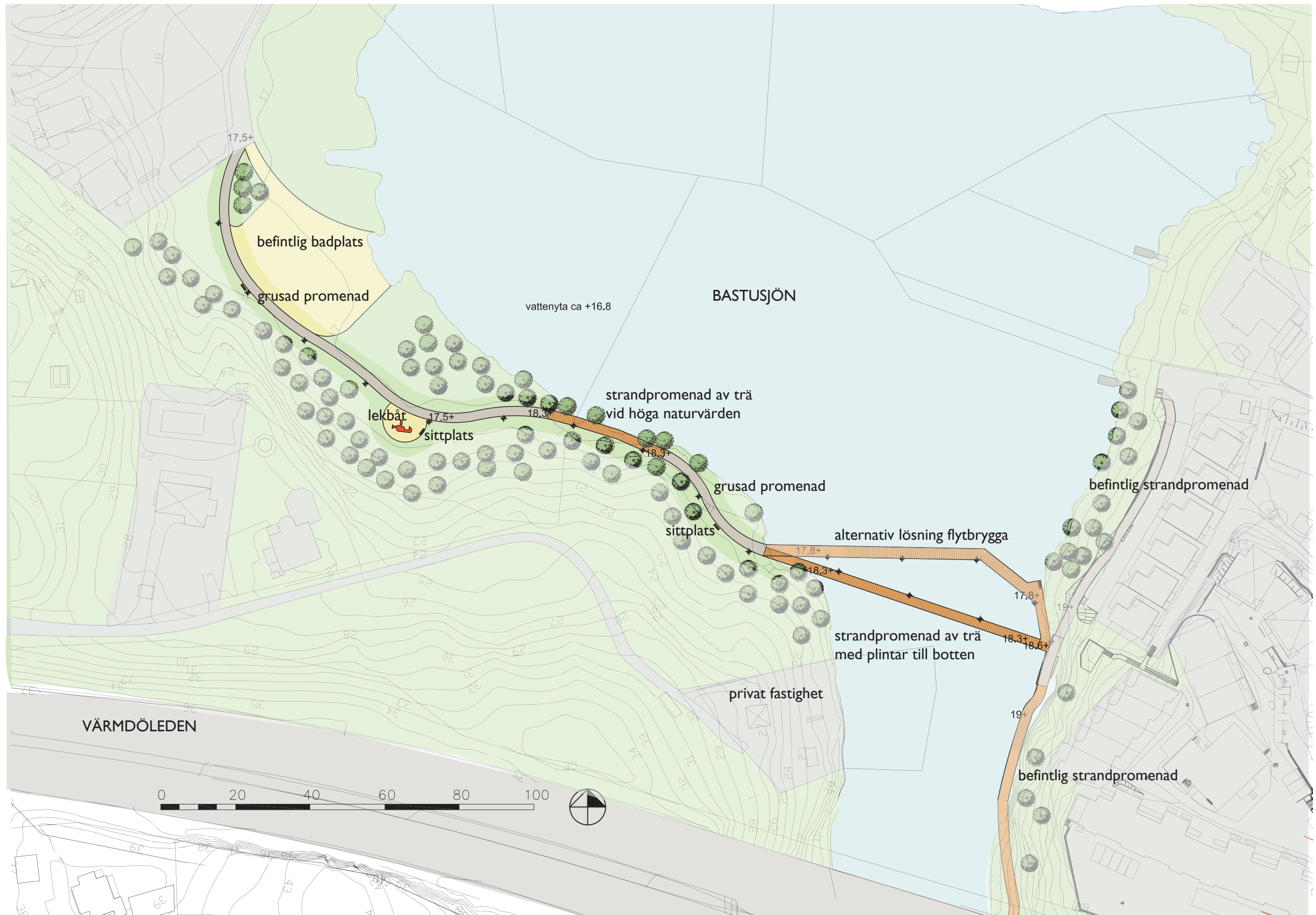
Den nyligen byggda strandpromenaden öster om sjön.

Bastusjöns västra strand saknar idag sammanbindning med den nya strandpromenaden i öster.

Nulägesbeskrivning

I Fisksätra finns idag fin vattenkontakt och möjligheter till strandpromenad vid idrottsanläggningen i väster, på Fisksätra holme och till viss del vid Fisksätra Marina. Öster om Fisksätra Marina ansluter Skogsö naturreservat. Pga stora fyllnadsmassor, den kraftigt brutna topografin och Saltsjöbanans spårområde är det idag mycket svårt att ta sig vidare mot öster. Strax öster om Marinan finns en vik med en något flackare strandlinje, efter denna vik är stranden mycket brant och den domineras av branta berghällar. Möjlighet finns att promenera uppe på brantens krön och därifrån se ut över vattnet, men det är mycket svårt att nå fram hit.

Om man istället börjar sin promenad vid Skutviken i öster och tar sig mot väster så finns det ett välutvecklat stigsystem inne i skogen och utmed den branta strandens krön. Stigarna kräver dock att man är rörlig då de är kuperade och man måste kunna ta sig över stock och sten. Då man kommer längre mot väster så väljer många att korsa Saltsjöbanan inne i skogen för att väster om spåret nå gång- och cykelvägen Fågelhöjdsstigen. Med den täta trafik som finns på Saltsjöbanan så är detta ett farligt alternativ. Pga stora höjdskillnader och branta hållmarker är det inte möjligt att på annat sätt komma vidare fram till Fisksätra Marina i väster.

Ägarförhållanden och avtal

Fisksätra Marina ligger på fastighet Erstavik 26:608. Skutvikens fastighetsbeteckning är Skogsö 2:45. Skogsmarken däremellan hör till Skogsö 2:24. Samtliga fastigheter inom området ägs av Nacka kommun.

Det finns ett flertal gällande arrenden inom området.

Norr om idrottsplatsen samt väster och öster om bron till Fisksätra holme arrenderas marken av Fisksätra båtklubb. Nacka Pir AB arrenderar delar av vattenområdet utanför Fisksätra Marina. Dessa arrendeområden bedöms inte bli påverkade av en ny strandpromenad mellan Marinan och Skutviken.

Hela fastigheten Skogsö 2:45 vid Skutviken samt del av tillfartsväg och vändplan arrenderas av Stockholmsbåtsnickeri AB. Arrendet ger möjlighet att bedriva marina, varv, båtsnickeri och café. Det tecknades 2011 och gäller fram till oktober 2016 då det kan förlängas om uppsägning inte skett 12 månader dessförinnan. Vid tecknandet var parternas avsikt att området skulle upplåtas med tomträtt. Om tomträttsavtal inte tecknats före 120630 har arrendatorn rätt påkalla förlängning fram till 2036. I arrendet anges att arrendatorn har rätt att hägna in arrendestället men inte på ett sådant sätt att allmänheten har svårt att nå områdena utanför arrendestället. Detta påverkar möjligheterna för kommunen att anlägga promenad i vattennära läge om inte särskild överenskommelse görs med arrendator om detta.

Gällande bestämmelser

Mark- och vattenområdet omfattas av strandskydd. Vid Fisksätra Marina är strandskyddet upphävt på mark men gäller i vatten. Vid nybyggnation och nyanläggning av gångar, bryggor och konsolkonstruktioner krävs vid gällande strandskydd strandskyddsdispens. Det finns möjlighet att ge dispens från strandskyddet om det finns särskilda skäl och om åtgärden inte strider mot strandskyddets syften.

För idrottsplatsen, Fisksätra Holme och Fisksätra Marina gäller stadsplan 57. Marinan anges vara område för varvsindustri medan den östra marken är prickad och ej får bebyggas. För marken öster om Marinan finns inte några gällande planer.

Marken mellan Marinan och Skutviken ingår i Skogsö Naturreservat. I reservatsföreskrifternas karta visas en strandpromenad som leder uppe på krönet och som sammanbinder Marinan med Skutviken. I skrift anges även som mål för området som kallas Entré Fisksätra att en gångförbindelse ska utvecklas och på sikt att en strandpromenad ska anläggas. En ny strandpromenad är därför förenligt med reservatets föreskrifter och syfte.

Byggtekniska förutsättningar

Någon geoteknisk undersökning för strand och vatten är inte gjord men då området till övervägande del har mycket tunna jordlager med stor andel ytligt berg förmodas stabiliteten för konstruktioner och anläggning vara god.

Uppe på krönet till den branta stranden finns möjlighet att bygga ut strandpromenad med god vattenkontakt.

Standard för strandpromenad

Den nyanlagda strandpromenaden ska uppfylla den av Nacka framtagna standarden. Detta innebär att den ska tåla snöröjning, ha en fri bredd på minst 2,5 m, luta max 1.20 i längsled, undantagsvis 1:12 samt ha räck med en höjd av 1,1 m där fallrisk finns. Promenaden ska vara belyst samt ha breddas så att bänkar får plats på lämpliga ställen.

Förslag till utbyggnad

Det välutvecklade stigsystemet som finns ovanför den branta stranden föreslås byggas ut i enlighet med Nackas standard för strandpromenader. Lämplig startpunkt i öster bedöms vara den grusplan som finns söder om Skutviken. Strandpromenaden görs grusad och kompletteras med belysning och bänkar. Genom försiktig gallring kan utblickarna mot vattnet förbättras i lämpliga lägen. I den västra delen slingrar promenaden ner till helt vattennära läge i den lilla sandvik som där finns. Promenaden ansluts sedan till Fisksätra Marina på konsollösning mot det branta berget.

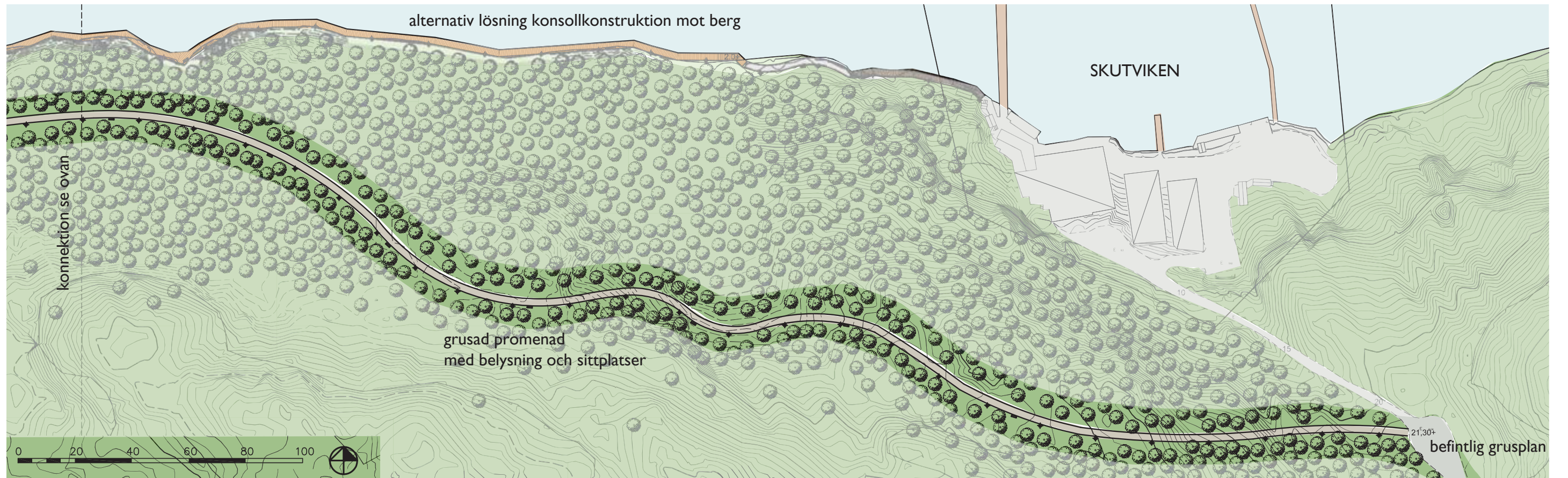
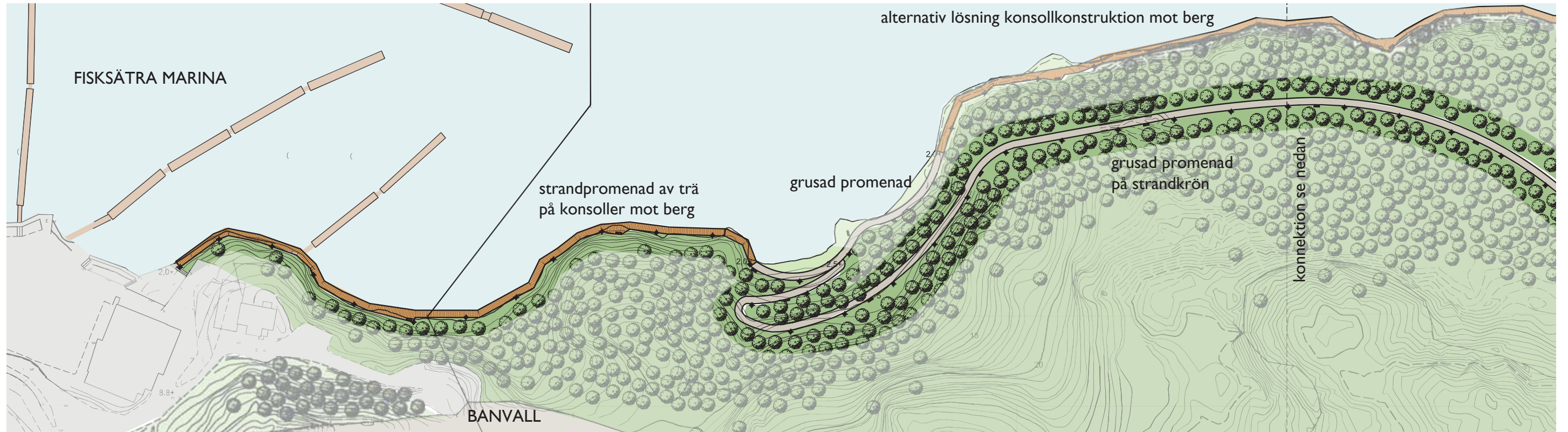
Alternativt till promenaden uppe på krönet kan en konsollösning byggas i vattennära läge utmed hela sträckan. Detta alternativ är dock betydande dyrare och anslutning behöver då göras mot arrendeområdet för Skutviken. Idag har arrendatorn rätt att hägna området och allmänhetens rättighet för passage behöver då säkras genom nya avtal.

Idag måste man inne i skogen korsa Saltsjöbanan för att från Fisksätra nå de stigar som finns utmed stranden och Skogsö Naturreservat.

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 264

Dnr KFKS 2016/313

Ökad uttagskapacitet i Sandasjöns reservvattentäkt

Motion den 18 april 2016 av Roger Bydler (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige uppdrar till natur- och trafiknämnden att utreda 1) förutsättningarna för att öka kapaciteten i reservvattentäkten vid Sandasjön och 2) behovet av ett distributionssystem för nödvatten. Förslagen i motionen anses därigenom ha bifallits och motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärende

Förslaget enligt motionen från Roger Bydler (MP) är att uttagskapaciteten i Sandasjöns vattentäkt ökas, om möjligt till 12 liter/s och att ett distributionssystem förbereds.

Natur- och trafiknämndens beredning av förslaget visar att det kan finnas skäl att studera möjligheten att utöka kapaciteten. Kapaciteten kommer dock aldrig att motsvara behovet vid ordinarie dricksvattenförsörjning men kan utgöra en resurs vid nödvattenförsörjning under begränsad tid. Distributionen av nödvatten är mycket komplicerad och resurskrävande och behöver belysas i ett sammanhang där nödvattenförsörjningen planeras för hela kommunen.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 149

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 9 september 2016

Natur- och trafiknämndens protokollsutdrag den 16 juni 2016 § 132

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 september 2016 § 149

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige uppdrar till natur- och trafiknämnden att utreda 1) förutsättningarna för att öka kapaciteten i reservvattentäkten vid Sandasjön och 2) behovet av ett

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

3 oktober 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

distributionssystem för nödvatten. Förslagen i motionen anses därigenom ha bifallits och motionen är med detta färdigbehandlad.

Beslut i natur- och trafiknämnden den 16 juni 2016 § 132

Natur- och trafiknämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige bifaller motionen i det avseendet att en hydrogeologisk utredning genomförs för att belysa möjligheten att öka kapaciteten i reservvattentäkten vid Sandasjön samt att distributionssystem för nödvatten utreds inom ramen för framtagande av en nödvattenplan.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Sidney Holms yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Ökad uttagskapacitet i Sandasjöns reservvattentäkt

Motion den 18 april 2016 av Roger Bydler (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige uppdrar till natur- och trafiknämnden att utreda 1) förutsättningarna för att öka kapaciteten i reservvattentäkten vid Sandasjön och 2) behovet av ett distributionssystem för nödvatten. Förslagen i motionen anses därigenom ha bifallits och motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Förslaget enligt motionen från Roger Bydler (MP) är att uttagskapaciteten i Sandasjöns vattentäkt ökas, om möjligt till 12 liter/s och att ett distributionssystem förbereds.

Natur- och trafiknämndens beredning av förslaget visar att det kan finnas skäl att studera möjligheten att utöka kapaciteten. Kapaciteten kommer dock aldrig att motsvara behovet vid ordinarie dricksvattenförsörjning men kan utgöra en resurs vid nödvattenförsörjning under begränsad tid. Distributionen av nödvatten är mycket komplicerad och resurskrävande och behöver belysas i ett sammanhang där nödvattenförsörjningen planeras för hela kommunen.

Förslagen i motionen

Roger Bydler föreslår i motionen att uttagskapaciteten i Sandasjöns reservvattentäkt ska öka om möjligt till 12 liter per sekund och att ett distributionssystem utreds.

Natur- och trafiknämndens utredning och bedömning

Natur- och trafiknämnden behandlade förslagen i motionen vid sitt sammanträde den 16 juni 2016, § 132. Nämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

”Kommunfullmäktige bifaller motionen i det avseendet att en hydrogeologisk utredning genomförs för att belysa möjligheten att öka kapaciteten i reservvattentäkten vid Sandasjön samt att distributionssystem för nödvatten utreds inom ramen för framtagande av en nödvattenplan.”

Som underlag för nämndens beslut låg huvudsakligen följande.

Sandasjöns reservvattentäkt anlades under 1990- talet. Sedan 2007 är vattentäkten skyddad i och med att beslut om vattenskyddsområde fattades. Syftet med reservvattentäkten är att den ska kunna tillgodose ett visst behov i det fall ordinarie vattenförsörjning är satt ur spel. Nuvarande brunn- och pumpkonstruktion medger ett uttag på strax under 4 liter per sekund. De provpumpningar som genomfördes inför anläggandet av vattentäkten pekar på en möjlighet att öka kapaciteten upp mot ca 15 liter per sekund. Detta skulle kunna motsvara kommunens behov av att åtminstone kortsiktigt försörja kommunen med nödvatten. Nödvattenförsörjning kan dock bara motsvara en liten del av den ordinarie dricksvattenförsörjningen vilket kommer att innebära kraftiga inskränkningar i konsumtionen av dricksvatten. Riktlinjerna för nödvatten anger 5- 15 liter per person och dygn mot det normala 150-200 liter per dag.

Det största problemet med nödvattenförsörjning ligger på distributionssidan. Sandasjöns vattentäkt ligger långt från befintligt ledningsnät och kapaciteten är så låg att en anslutning till ledningsnät inte bedöms realistisk utifrån vare sig ur tekniska eller kvalitetsmässiga aspekter. Distributionen måste därför bygga på tanktransporter vidare ut till kommunen. Denna fråga, liksom andra resursfrågor ingår normalt i arbetena nödvattensplanering. Motionärens förslag om att öka uttagskapaciteten bör kopplas till ett kommande med en sådan planering. Det bör dock beaktas att om avbrottet i den ordinarie dricksvattenförsörjningen, som bygger på produktion med råvatten från Mälaren, blir långvarigt så kan inte en nödvattenförsörjning upprätthållas långsiktigt. Eftersom Mälaren utgör råvattentäkt för ett stort antal Stockholmskommuner kommer distributionsfunktioner uppbyggda på tankar och transportresurser inte räckta till för kommunernas samlade behov.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för drift och underhåll av den befintliga vattentäkten vid Sandasjön är idag högst måttlig med kontinuerlig tillsyn, provtagning och analyser av dricksvattnet. En hydrogeologisk utredning samt eventuella åtgärder med hänsyn till denna i syfte att öka kapaciteten kommer att resultera i en betydligt större kostnad. Det som framförallt kommer att kräva större resurser är uppbyggnad av ett distributionssystem som i ett nödläge kan försörja kommunen med nödvatten. När en nödvattenplan är framtagen kan resursbehovet i alla delar överblickas bättre.

Konsekvenser för barn

Tillgången till rent dricksvatten är extremt viktigt för alla människor och i synnerhet för det uppväxande släktet och är helt livsavgörande för mänskligt liv.

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige ger natur- och trafiknämnden ett uppdrag att utreda 1) förutsättningarna för att öka kapaciteten i reservvattentäkten vid Sandasjön och 2) behovet av ett distributionssystem för nödvatten. Förslagen i motionen kan med det anses bifallna.

Bilagor

Natur- och trafiknämndens beslut den 16 juni 2016, § 132

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

14 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 132

NTN 2016/421
KFKS 2016/313

Uttagskapacitet i Sandasjöns reservvattentäkt

Motion den 18 april från Roger Bydler (MP)

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige bifaller motionen i det avseendet att en hydrogeologisk utredning genomförs för att belysa möjligheten att öka kapaciteten i reservvattentäkten vid Sandasjön samt att distributionssystem för nödvatten utreds inom ramen för framtagande av en nödvattenplan.

Ärendet

Förslaget enligt motionen från Roger Bydler (MP) är att uttagskapaciteten i Sandasjöns vattentäkt ökas, om möjligt till 12 liter/s och att ett distributionssystem förbereds. Det kan finnas skäl att studera möjligheten att utöka kapaciteten. Kapaciteten kommer dock aldrig att motsvara behovet vid ordinarie dricksvattenförsörjning men kan utgöra en resurs vid nödvattenförsörjning under begränsad tid. Distributionen av nödvatten är mycket komplicerad och resurskrävande och behöver belysas i ett sammanhang där nödvattenförsörjningen planeras för hela kommunen.

Bakgrund

Sandasjöns reservvattentäkt anlades under 1990- talet. Sedan 2007 är vattentäkten skyddad i och med att beslut om vattenskyddsområde fattades. Syftet med reservvattentäkten är att den ska kunna tillgodose ett visst behov i det fall ordinarie vattenförsörjning är satt ur spel. Nuvarande brunn- och pumpkonstruktion medger ett uttag på strax under 4 l/s. De provpumpningar som genomfördes inför anläggandet av vattentäkten pekar på en möjlighet att öka kapaciteten upp mot ca 15 l/s. Detta skulle kunna motsvara kommunens behov av att åtminstone kortsiktigt försörja kommunen med nödvatten. Nödvattenförsörjning kan dock bara motsvara en liten del av den ordinarie dricksvattenförsörjningen vilket kommer att innebära kraftiga inskränkningar i konsumtionen av dricksvatten. Riktlinjerna för nödvatten anger 5- 15 l/person och dygn mot det normala 150-200 l/p.d.

Det största problemet med nödvattenförsörjning ligger på distributionssidan. Sandasjöns vattentäkt ligger långt från befintligt ledningsnät och kapaciteten är så låg att en anslutning till ledningsnät inte bedöms realistisk utifrån vare sig ur tekniska eller kvalitetsmässiga aspekter. Distributionen måste därför bygga på tanktransporter vidare ut till kommunen. Denna fråga, liksom andra resursfrågor ingår normalt i arbetena kring framtagande av nödvattenplaner. Motionärens förslag om att öka uttagskapaciteten bör kopplas till en kommande nödvattenplan. Det bör dock beaktas att om avbrottet i den ordinarie

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

dricksvattenförsörjningen, som bygger på produktion med råvatten från Mälaren, blir långvarigt så kan inte en nödvattenförsörjning upprätthållas långsiktigt. Eftersom Mälaren utgör råvattentäkt för ett stort antal Stockholmskommuner kommer distributionsfunktioner uppbyggda på tankar och transportresurser inte räcka till för kommunernas samlade behov.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för drift och underhåll av den befintliga vattentäkten vid Sandasjön är idag högst måttlig med kontinuerlig tillsyn, provtagning och analyser av dricksvattnet. Föreslagen hydrogeologisk utredning samt eventuella åtgärder med hänsyn till denna i syfte att öka kapaciteten kommer att resultera i en betydligt större kostnad. Det som framförallt kommer att kräva större resurser är uppbyggnad av ett distributionssystem som i ett nödläge kan försörja kommunen med nödvatten. När en nödvattenplan är framtagen kan resursbehovet i alla delar överblickas bättre.

Konsekvenser för barn

Tillgången till rent dricksvatten är extremt viktigt för alla människor och i synnerhet för det uppväxande släktet och är helt livsavgörande för mänskligt liv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2016-06-02

Motion Uttagkapacitet i Sandasjöns reservvattentäkt, Motion den 18 april från Roger Bydler (MP)

Yrkanden

Per Chrisander (MP) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden biföll Per Chrisanders bifallsyrkande.

Protokollsanteckningar

Per Chrisander (MP) lät anteckna följande:

”Miljöpartiet noterar tacksamt att de förslag till beslut som tagits fram med anledning av motionen tar fasta på de förslag som framförts i motionen. Miljöpartiet tillstyrker också förslaget att en nödvattenplan tas fram.”

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

Motion till Nacka kommunfullmäktige 18 april 2016
Roger Bydler
Miljöpartiet de gröna

Ökad uttagskapacitet i Sandasjöns reservvattentäkt

Det är allt vanligare också i Sverige att dricksvattentäkter förstörs, sinar eller hotas. I Stockholmsregionen skulle uteblivna möjligheter att använda Mälaren som dricksvattentäkt leda till mycket stora problem, också i Nacka.

Den enda reservvattentäkt som nu står till förfogande är Sandasjöns källa. Befintlig brunn kan ge ca 3,6 liter vatten/sekund, vilket kan täcka ca 31 % av mininormen för vattenbehovet för 100 000 personer. En brunn med större diameter kan ge t.ex. 12 liter vatten/sekund, vilket skulle täcka mininormen för nuvarande vattenbehov.

Innan beslut tas om ökningens storlek så behöver en geohydrologisk utredning genomföras eftersom ökat vattenuttag skulle kunna påverka vattenkvalitén. Enligt preliminära uppgifter rinner dock varje sekund ca 55 liter vatten till Sandasjöns källa, främst från närbelägen rullstensås, vilket talar för att marginalerna är goda.

Det behöver också förberedas ett distributionssystem så att vattnet kan komma alla invånare till godo.

Hur lång tid det skulle ta att borra en ny brunn och ha ett färdigt distributionssystem i en aktuell krissituation är svårt att förutsäga. Därför finns det goda skäl att ha en bättre framförhållning än nu.

Mot bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet att:

- uttagskapaciteten i Sandasjöns reservvattentäkt ökas, om möjligt till 12 liter/sekund, och att ett distributionssystem förbereds.

Roger Bydler, MP